

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITA DI CAPODISTRIA
Verdijeva ulica 10
6000 Koper – Capodistria

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA OPN NA VAROVANA OBMOČJA

za

Okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt
(OPN) Mestne občine Koper

Domžale, januar 2021,
dopolnitve oktober 2021, december 2021

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA OPN NA VAROVANA OBMOČJA

Domžale, januar 2021

Dopolnitve oktober 2021, december 2021

Naročnik:	MESTNA OBČINA KOPER COMUNE CITA DI CAPODISTRIA Verdijeva ulica 10 6000 Koper – Capodistria
Projekt:	Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana OPN na varovana območja za okoljsko poročilo za Občinski prostorski načrt Mestne občine Koper
Območje plana:	Mestna občina Koper
Številka projekta:	366/20
Vodja projekta:	Tanja Sunčič, univ. dipl. biol.
Podpis in žig:	 IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Ljubljanska c. 72, 1230 Domžale
Sodelovali:	Ipsum d.o.o. Nataša Zupančič, univ. dipl. biol. Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. (IZS TK-0582) Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd.
Ključne besede:	varovana območja (Natura območja, zavarovana območja), zavarovane vrste, habitatni tipi, škodljivi vplivi, omilitveni ukrepi

Kazalo vsebine

1.	UVOD	6
2.	IME IN KRATEK OPIS PLANA	9
3.	PODATKI O PLANU OPN MO KOPER	12
3.1.	OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN OPN	12
3.2.	DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA OPN	12
3.3.	OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA	17
3.3.1.	Posebno ohranitveno območje (POO) Kras (SI3000276)	17
3.3.2.	Posebno območje varstva (POV) Kras (SI5000023)	18
3.3.3.	Posebno ohranitveno območje (POO) Slovenska Istra (SI3000212)	20
3.3.4.	Posebno ohranitveno območje (POO) Pregara – travišča (SI3000037)	21
3.3.5.	Posebno ohranitveno območje (POO) Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251)	21
3.3.6.	Posebno ohranitveno območje (POO) Škocjanski zatok (SI3000252) in posebno območje varstva (POV) Škocjanski zatok (SI5000008)	22
3.4.	PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	22
3.5.	POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	22
3.6.	PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI	23
3.6.1.	Zrak	23
3.6.2.	Vode	23
3.6.3.	Hrup	23
3.6.4.	Svetlobno onesnaževanje	23
4.	PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH	25
4.1.	VARSTVENI CILJI VAROVANIH OBMOČIJ IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ	25
4.1.1.	Zavarovana območja na območju MO Koper	25
4.2.	PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ	26
4.3.	POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	34
4.3.1.	Pravni režimi	34
4.3.2.	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu	35
4.4.	PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE	36
4.5.	VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO	36
4.6.	NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH	38
4.7.	OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA VAROVANIH OBMOČIJ	38
4.8.	KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA NATURA OBMOČJU	40
4.9.	PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU	54
5.	METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO	56
6.	PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA OPN IN NJIHOVI PRESOJI	59
6.1.	OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PLANA NA STRATEŠKEM NIVOJU NA VAROVANA OBMOČJA	59
6.1.1.	USMERITVE	64
6.2.	OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO KRAS (SI3000276)	65
6.2.	OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POV KRAS (SI5000023)	74
6.2.	OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO SLOVENSKA ISTRA (SI3000212)	82

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO PREGARA – TRAVIŠČA (SI3000037).....	90
6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO ŽUSTERNA – RASTIŠČE POZEJDONKE (SI3000251).....	93
6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO ŠKOCJANSKI ZATOK (SI3000252), POV ŠKOCJANSKI ZATOK (SI5000008) TER NARAVNI REZERVAT ŠKOCJANSKI ZATOK (ID 1415)	95
6.16. ALTERNATIVNE REŠITVE	103
6.17. OMILITVENI UKREPI.....	104
6.17.1. Omilitveni ukrepi za POO Kras (SI3000276).....	104
6.17.2. Omilitveni ukrepi za posebno območje varstva POV Kras (SI5000027).....	106
6.17.3. Omilitveni ukrepi za POO Slovenska Istra (SI3000212).....	107
6.17.5. Omilitveni ukrepi za POO Pregara – travišča (SI3000037)	108
6.17.6. Omilitveni ukrepi za POO Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251).....	109
6.18. NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE	109
7. PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA	110

Kazalo tabel

Tabela 1: Pregled opredelitev do varovanih območij na območju MO Koper	6
Tabela 2: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Kras. ...	17
Tabela 3: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POV Kras....	19
Tabela 4: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Slovenska Istra	20
Tabela 5: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Pregara - travišča.....	21
Tabela 6: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Žusterna – rastišče pozejdonke.	21
Tabela 7: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Škocjanski zatok in POV Škocjanski zatok.	22
Tabela 8: Pregled zavarovanih in predlaganih zavarovanih območij na širšem območju plana OPN MO Koper.	25
Tabela 9: Pregled ekološko pomembnih območij na območju plana OPN MO Koper	26
Tabela 10: Pregled obstoječih naravnih vrednot - območij na širšem območju plana OPN MO Koper	26
Tabela 10: Pregled obstoječih naravnih vrednot - točk na širšem območju plana OPN MO Koper.	28
Tabela 11: Pregled obstoječih naravnih vrednot - točk na širšem območju plana OPN MO Koper. Vse jame so geomorfološke naravne vrednote državnega pomena.....	30
Tabela 12: Oznaka populacije ter ocena kvalitete območja za kvalifikacijske vrste na Natura območjih	40
Tabela 13: Ocena značilnosti in pomena habitatnih tipov na Natura 2000 območjih	42
Tabela 14: Splošne značilnosti obravnavanih kvalifikacijskih vrst na Natura območjih (podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu, september 2020)	43
Tabela 15: Splošne značilnosti obravnavanih habitatnih tipov na Natura območjih (podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu, september 2020)	52
Tabela 16: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe posega na varovana območja	58
Tabela 17: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Kras (SI3000276).....	66
Tabela 18: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Kras (SI5000025).....	77
Tabela 19: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Slovenska Istra (SI3000212).....	84
Tabela 20: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Slovenska Istra (SI3000037).....	91
Tabela 21: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Žusterna - rastišče pozejdonke (SI3000251).	94
Tabela 22: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Škocjanski zatok (SI3000252).....	97
Tabela 23: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Škocjanski zatok (SI5000008).....	99
Tabela 24: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste in habitatne	

tipe na Natura območju Kras.	104
Tabela 25: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana OPN na kvalifikacijske vrste ptic na Natura območju POV Kras.	106
Tabela 26: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na habitatne tipe na Natura območju Slovenska Istra.	107
Tabela 27: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Pregara - travišča.	108
Tabela 28: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na Natura območju Žusterna – rastišče pozejdonke.	109

Kazalo slik

Slika 1: Mestna občina Koper.	12
Slika 2: Prikaz veljavne namenske rabe prostora Mestne občine Koper.	13
Slika 3: Prikaz območij načrtovanih sprememb namenske rabe prostora v okviru OPN Mestne občine Koper.	16
Slika 4: Prikaz načrtovane namenske rabe prostora v okviru OPN Mestne občine Koper.	17
Slika 5: Povprečna letna višina korigiranih padavin na območju MO Koper.	54
Slika 6: Povprečna letna temperatura zraka na območju MO Koper.	55
Slika 7: Prikaz EUP OSP-1.	76
Slika 8: Prikaz EUP KOŠ-2.	83
Slika 9: Prikaz EUP KOŠ-19.	84
Slika 10: Prikaz stavbnega neizvedenega zemljišča PRG-11.	91
Slika 11: Prikaz parcel z veljavnim gradbenim dovoljenjem za izvedbo dodatnega nasipa in skalometa.	94
Slika 12: Prikaz vodotokov na širšem območju BER-49.	96

PRILOGE

D1: Izvleček iz PUN 2015-2020 za obravnavane vrste za Natura 2000 območja

1. UVOD

Dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja za Občinski prostorski načrt Mestne občine Koper (v nadaljevanju Dodatek) je bil izdelan kot dodatek k Okoljskemu poročilu za Mestni občinski prostorski načrt Občine Koper (v nadaljevanju Okoljsko poročilo).

Ministrstva za okolje in prostor je 28.8.2020 izdalo Odločbo (št. 35409-188/2020/10), da je v postopku priprave Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Koper potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. Sestavni del postopka je tudi izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na naravo na varovana območja.

V občini Koper se nahaja na območju Mestne občine Koper se nahaja 6 ekološko pomembnih območij, 55 območij naravnih vrednot, 8 Natura 2000 območij in 4 zavarovana območja.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v svojem 3. členu (4. točka) zahteva, da »če se presoja sprejemljivosti planov opravi v okviru celovite presoje vplivov na okolje ali presoja posegov v naravo v okviru presoje vplivov na okolje, v skladu s predpisi s področja varstva okolja, morajo biti ugotovitve in presoje v okoljskem poročilu ali v poročilu o vplivih na okolje prikazane ločeno in v skladu z določbami tega pravilnika«. Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja je podlaga za izvedbo II. stopnje ocene sprejemljivosti izvedbe plana in posegov v naravo na varovana območja v skladu z zgoraj omenjenim Pravilnikom.

V začetni fazi priprave Dodatka in Okoljskega poročila se je izvedlo vsebinjenje, kjer se je predvidelo morebitne bistvene vplive izvedbe OPN na naravo. Ažuriranja so bila iz presoje izpuščena, presojali smo le dejanske pobude spremembe namenske rabe (vključno z vrnitvami v primarno rabo in zaokroževanji), ter stavbna neizvedena zemljišča. V sklopu vsebinjenja smo določili varovana območja in kvalifikacijske vrste, ki bodo oziroma ne bodo v nadaljevanju vključena v presojo. V presojo smo vključili tiste kvalifikacijske vrste katerih notranje cone se prekrivajo s predvidenimi spremembami namenske rabe ali obstoječimi nezazidanimi stavbnimi zemljišči, oziroma bi nanje lahko pričakovali daljinski vpliv.

V spodnji tabeli so predstavljeni vplivi izvedbe OPN na vsa Natura 2000 območja na območju občine ter na vsa zavarovana območja.

Tabela 1: Pregled opredelitev do varovanih območij na območju MO Koper

Varovano območje	Pomembne ugotovitve	Pričakovani vplivi	Nadaljevanje presoje
POV Kras (SI5000023)	Na območju POV Kras je načrtovanih več posegov. Na območju POV Kras se nahajajo tudi stavbna neizvedena zemljišča. Pobude in nezazidana stavbna zemljišča se nahajajo na notranjih conah vseh kvalifikacijskih vrst, ki so: beloglavi jastreb, hribski škranec, kačar, kotorna, planinski orel, podhujka, poljski škranec, puščavec, rjava cipa, rjavi srakoper, smrdokavra, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, veliki strnad, vrtni strnad. POV Kras in vse kvalifikacijske vrste so vključene v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Kras (SI3000276)	Na območju POO Kras je načrtovanih več sprememb namenske rabe, na območju je tudi več stavbnih nezazidanih površin. Pobude za spremembo namenske rabe se nahajajo na notranjih conah kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov: bukov kozliček, dolgokrili netopir, hribski urh, jadranska smrdljiva kukavica, južni podkovnjak, mali podkovnjak, ozki vrtenec, primorski koščak, rogač, vejicati netopir, veliki podkovnjak, veliki pupek,	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA

	Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>) Jame, ki niso odprte za javnost, Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih, Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyssum Sedum albi</i>). Stavbna neizvedena zemljišča se nahajajo na notranjih conah vseh zgoraj naštetih vrst in habitatnih tipov poleg tega pa še na notranjih conah naslednjih vrst in HT: Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>), raznolistna mačina (<i>Serratula lycopifolia</i>), Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i> . POO Kras in vse našete kvalifikacijske vrste in habitatni tipi so vključeni v nadaljnjo presojo.		
Rižana (SI3000060)	Ena pobuda za spremembo namenske rabe se nahaja na vplivnem območju POO Rižana. Gre za manjšo pobudo, za katero ocenjujemo, da vpliva na varstvene cilje POO Rižana ne bo. POO Rižana ni vključena v nadaljnjo obravnavo.	-	NE
Pregara – travišča (SI3000037)	Na območju POO Pregara – travišča ni načrtovanih sprememb namenske rabe, se pa na Natura območju nahajajo stavbna nezazidana zemljišča. Tase nahajajo na naslednjih notranjih conah vrst ali habitatnih tipov: veliki pupek, hribski urh, Travniki s prevladujočo stožko na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh ter Vzhodna submediteranska suha travišča. Obe kvalifikacijski vrsti in habitatna tipa so vključeni v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Slovenska Istra (SI3000212)	Na natura območju Slovenska Istra se nahaja več pobud za spremembo namenske rabe. Pobude se nahajajo na notranjih conah naslednjih vrst in habitatnih tipov: hribski urh, jadranska smrdljiva kukavica, laška žaba, močvirna sklednica, progasti gož, rogač, veliki pupek, Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>). Stavbna neizvedena zemljišča se nahajajo na notranjih conah vseh zgoraj naštetih vrst in habitatnih tipov poleg tega pa še na notranjih conah naslednjih vrst in HT: veliki studenčar in HT Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih. Natura območje Slovenska Istra ter vse našete vrste in habitatni tipi so vključeni v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251)	Na vplivnem območju POO Žusterna – rastišče pozejdonke se nahaja stavbno neizvedeno zemljišče ter načrtovane ureditve obale. V primeru izvedbe načrtovanih ureditev lahko pričakujemo vplive tudi na POO Žusterna – rastišče pozejdonke ter kvalifikacijski HT Podmorski travniki s pozejdonko (<i>Posidonion oceanicae</i>). POO Žusterna – rastišče pozejdonke je vključeno v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Škocjanski zatok (SI3000252)	Na območju POO Škocjanski zatok ni načrtovanih sprememb namenske rabe. Na skrajnem jugozahodnem robu Natura območja se nahajata stavbno neizvedeno območje. Izvedba bi lahko vplivala na vse kvalifikacijske vrste in habitatne tipe POO Škocjanski zatok in sicer: ozki vrtenec, solinarka, Muljasti in peščeni položi, kopni ob oseki, Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku, Sredozemska slanoljubna grmičevja (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>), Sredozemska slana travišča (<i>Juncetalia maritimi</i>), Obalne lagune. POO Škocjanski zatok in vse kvalifikacijske vrste ter habitatni tipi so vključeni v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Škocjanski zatok (SI5000008)	Na območju POV Škocjanski zatok ni načrtovanih sprememb namenske rabe. Na skrajnem jugozahodnem robu Natura območja se nahajata dve stavbni neizvedeni območji – KOP-63 in KOP-67. Predvsem izvedba KOP-63 bi lahko vplivala na vse kvalifikacijske vrste POV Škocjanski zatok: mala bela čaplja, togotnik, veliki škurh, plevica, srpična trstnica, čopasta čaplja, kačar, polojnik, navadna čigra, beločeli deževnik, rakar, bobnarica, rjava čaplja, čapljica, mokož. POV Škocjanski zatok in vse kvalifikacijske vrste so vključeni v nadaljnjo presojo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA
Škocjanski zatok	Na območju naravnega rezervata Škocjanski zatok ni načrtovanih sprememb namenske rabe, niti stavbnih neizvedenih zemljišč. Vpliva na	/	NE

naravni rezervat	NR Škocjanski zatok ne pričakujemo.		
Slavnik - vrh in pobočja naravni spomenik	Na območju naravnega spomenika Slavnik – vrh in pobočja ni načrtovanih sprememb namenske rabe, niti stavbnih neizvedenih zemljišč. Vpliva na NR Škocjanski zatok ne pričakujemo.	/	NE
Rakitovec – jama pod Gabrkom Naravni spomenik	V okolici naravnih spomenikov Rakitovec – jama pod Gabrkom in Rakitovec – pečina v Radotah ni načrtovanih pobud za spremembo namenske rabe ali stavbnih neizvedenih zemljišč.	/	NE
Rakitovec – pečina v Radotah naravni spomenik			

2. IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime presojanega plana je **Občinski prostorski načrt (OPN) Mestne občine Koper**. Naročnik izdelave OPN je MO Koper.

Cilj: OPN MO Koper določa cilje in izhodišča prostorskega razvoja MO Koper, usmeritve za razvoj poselitve, krajine, gospodarske javne infrastrukture in družbene infrastrukture lokalnega pomena ter usmeritve za umeščanje objektov v prostor MO Koper.

Območje izvajanja: območje MO Koper, kjer se ureja prostor v pristojnosti občine v obsegu iz drugega odstavka 5. člena ZUreP-2.

Obdobje izvajanja: plan se predvidoma sprejme Urejanje prostora v pristojnosti občine v obsegu iz drugega odstavka 5. člena ZUreP-2.

Izhodišča prostorskega razvoja občine so opredeljena v 5. členu dopolnjenega osnutka Odloka o OPN.

Plan upošteva izhodišča in usmeritve Strategije prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04), Prostorskega reda Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04) in drugih aktov, s katerimi se na podlagi predpisov načrtuje razvoj oziroma širitev posameznih objektov in omrežij gospodarske javne infrastrukture, gospodarskih, okoljskih in družbenih dejavnosti.

Mestna občina Koper bo razvijala policentrični razvoj poselitve, s katerim bo zagotovila enakomernejši razvoj vseh delov občine, povezan in usklajen razvoj prometnega in poselitvenega omrežja, vitalnost in privlačnost podeželja, krepila bo prepoznavnost kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine ter zagotovila prostorski razvoj v območjih s posebnimi potenciali in problemi. Učinkovito se bo navezovala na državne infrastrukturne sisteme v cestnem, železniškem, pomorskem in energetske omrežju.

Izhodišča prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 opredeljujejo pet strateških ciljev, ki jim bo sledila in jih skozi prostorski razvoj udejanjala tudi Mestna občina Koper:

- Racionalen in učinkovit prostorski razvoj bo temeljil na potencialih in primerjalnih prednostih naselij in odprte krajine, reurbanizaciji degradiranih urbanih območij, trajnostni in učinkoviti rabi naravnih in drugih virov ter racionalni organizaciji dejavnosti v prostoru.
- Konkurenčnost bo Mestna občina Koper z mestom Koper krepila z vpetostjo v urbani sistem regije in države, z navezavami na evropske prometne koridorje ter razvojem intermodalnega vozlišča.
- Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju se bo dosegal s celostnim prostorskim razvojem, ki bo vzpostavljal pogoje za uravnotežen in trajnostno naravnan gospodarski in družbeni napredek, ob upoštevanju kriterijev varstva okolja.
- S prenovo in revitalizacijo zgodovinskih naselij ter s spodbujanjem trajnostno naravnane rabe kulturne krajine se bo na območju občine ohranjala in krepila prostorska identiteta.
- Mestna občina Koper strateško načrtovanje prostorskega razvoja zastavlja kot kontinuiran, participativno naravnan proces prilagajanja in odzivanja na spremembe oziroma njihove prostorske učinke in potrebne intervencije.

Cilji prostorskega razvoja so opredeljeni v 10. in 11. členu dopolnjenega osnutka Odloka o OPN. Splošni cilji prostorskega razvoja so:

- trajnostni prostorski razvoj,
- uravnotežen razvoj celotnega območja Mestne občine Koper,

- večanje privlačnosti zaledja in zmanjšanje zgoščenosti obalnega območja,
- dvig kakovosti bivanja,
- racionalna raba prostora,
- ohranitev istrske prostorske in kulturne identitete.

Podrobnejši cilji so predstavljeni v 11. členu Odloka o OPN. Nanašajo se na poselitev, gospodarstvo, gospodarsko javno infrastrukturo, urejanje naselij in stanovanjsko gradnjo ter krajino.

S planom se zagotavlja skladno in racionalno rabo prostora za vzdržen in uravnotežen razvoj celotnega območja občine z večanjem privlačnosti zaledja. Poselitev se preusmerja iz mesta Koper v širši primestni zaledni pas (naselja Bertoki-Prade, Dekani in Škofije) z omogočanjem notranjega razvoja naselij ter zgoščanja poselitve in programskega dopolnjevanja funkcij naselij.

Mednarodno pristanišče Koper je prepoznano kot najbolj pomembna gospodarska panoga, ki se mu z OPN omogoča nadaljnji razvoj, tudi z omogočanjem razvoja dejavnosti malih in srednjih podjetij, vezanih na pristanišče Koper. Z OPN se bo krepil in nadgradil pomen gospodarskih con z zagotavljanjem prostorskih pogojev za njihov razvoj. Kot pomemben generator gospodarstva je prepoznano tudi podeželje, kot pomemben dejavnik zmanjševanja odvisnosti zaledja od urbanega središča. Turizem in kmetijstvo sta v OPN prav tako prepoznana kot pomembna gospodarska dejavnika.

Cilji OPN glede gospodarske javne infrastrukture so zagotoviti oskrbne vire, prvenstveno za oskrbo s pitno vodo, ter kvalitetno infrastrukturo (komunalna, cestna, informacijska, vodooskrbna), vključno z zaledjem in podeželjem tako z vidika oskrbe kot tudi z vidika ponudbe ustreznih komunalno opremljenih zemljišč v zaledju za doseganje prostorskih razvojnih ciljev občine.

OPN MOK sestavljata strateški in izvedbeni del in se pripravlja kot enovit dokument. OPN MOK celovito obravnava prostorsko problematiko občine in bo hkrati strateški in izvedbeni prostorski akt ter podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Vsebina strateškega dela je opredeljena v 4. členu osnutka odloka OPN. Vsebina izvedbenega dela je opredeljena v 88. členu osnutka odloka OPN.

Predmet postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) za OPN MOK je območje celotne občine Koper. V grafičnih podatkih predlagane namenske rabe zemljišč v okviru OPN, je tudi naveden nabor pobud za spremembo namembnosti veljavne namenske rabe. V grafičnem sloju 351_spr_nrp_D48 so zbrane vse pobude za spremembo namenske rabe v okviru OPN.

Skupno je v omenjenem grafičnem sloju zbranih 933 pobud. Večina pobud je usmerjenih v spremembo rabe kot vrnitev v primarno rabo ali gre za ažuriranje stanja. Vsebina najbolj pogostih pobud za spremembo rabe so:

- izvzem stavbnih zemljišč na pobudo občana
- sanacija stanja v naravi (ažuriranje stanja)
- sprememba zemljišč v primarno rabo
- uskladitev rabe po dejanskem stanju
- širitve stavbnih zemljišč in
- vzpostavitev intenzivne kmetijske rabe.

Na podlagi pobud za spremembo namembnosti ugotavljamo, da je sestavni del OPN tudi prostorska umestitev razvojnih pobud, kamor lahko uvrstimo sledeče pobude:

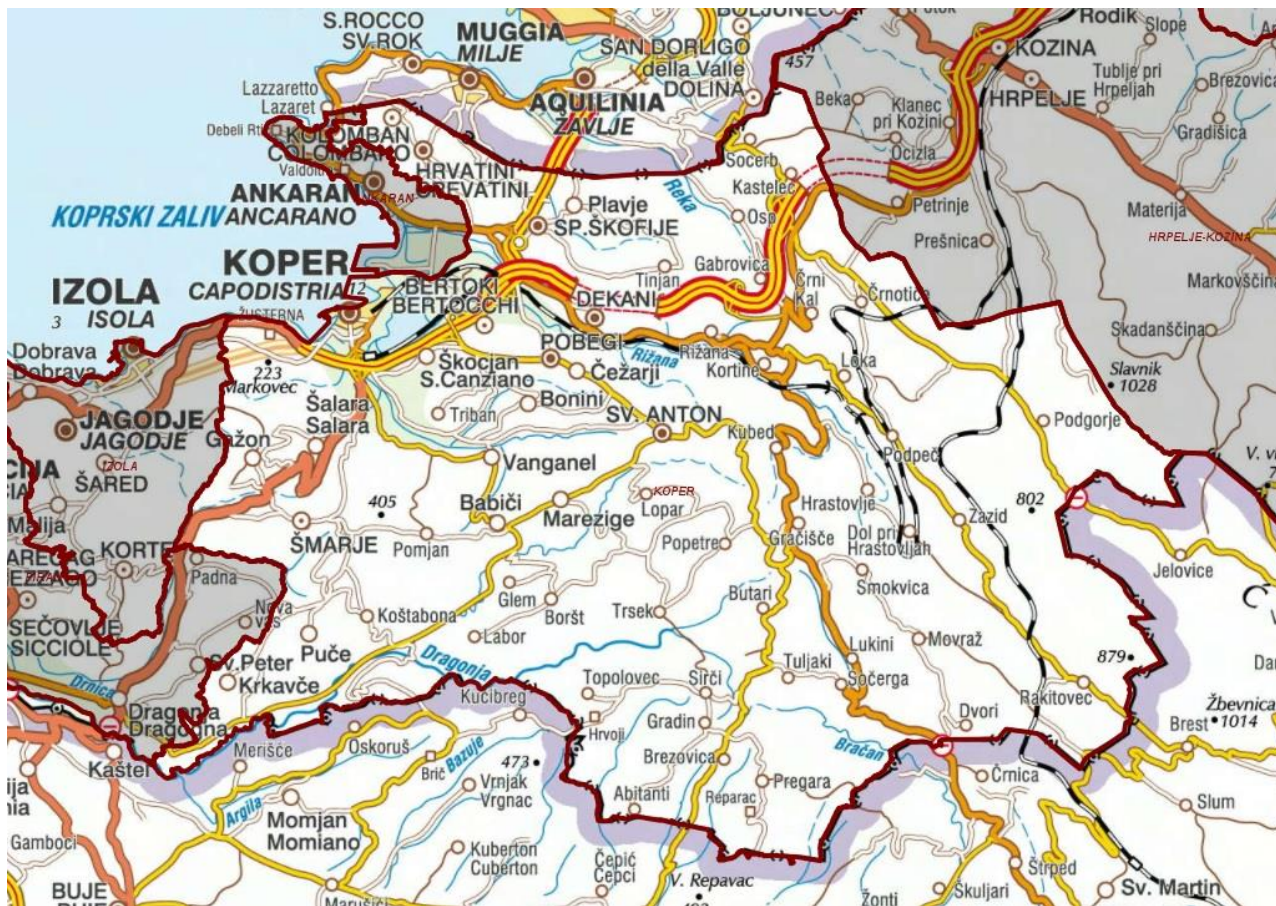
- obvozni cesti Škofije in Podpeč
- širitev obstoječe gospodarske cone Cimos
- širitev mesta Koper
- širitev naselja Bertoki
- širitev naselja Dekani
- širitev območja mineralnih surovin
- razvojne pobude občanov za spremembo namembnosti.

Na podlagi zgornjih ugotovitev in brez upoštevanja prvih mnenj, smo izvedli vsebinjenje vplivov oziroma opredelitev do morebitnih pomembnih vplivov izvedbe plana, to je OPN MOK

3. PODATKI O PLANU OPN MO KOPER

3.1. OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN OPN

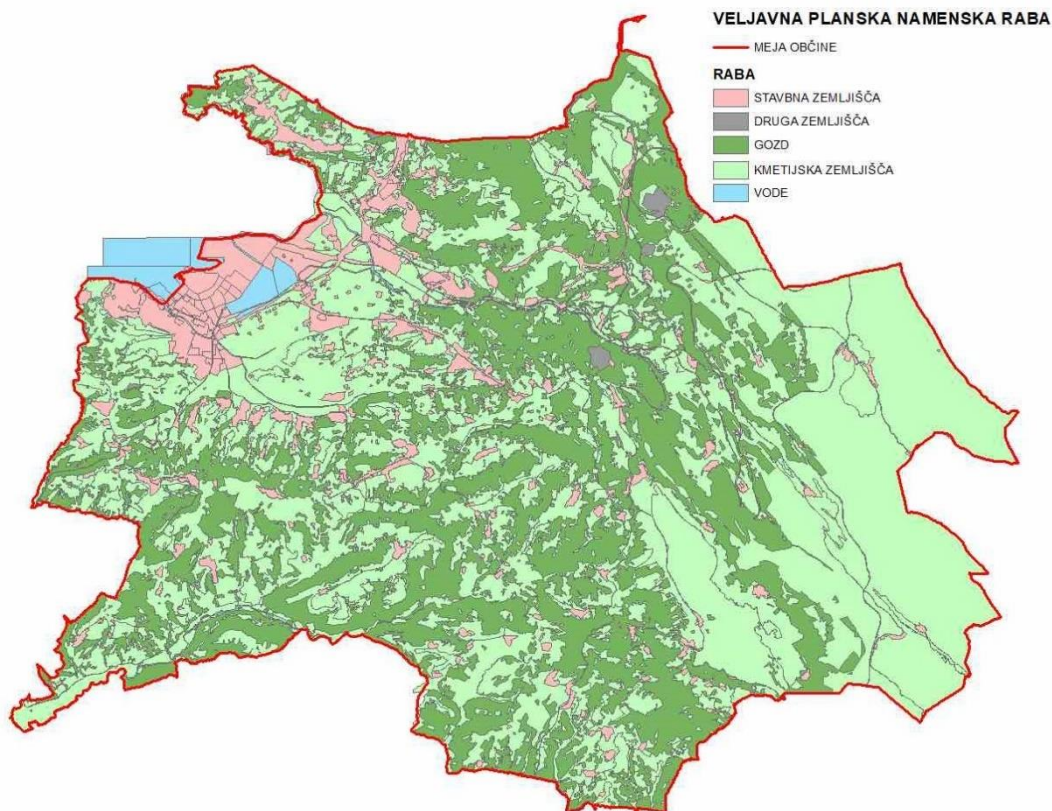
Občinski prostorski načrt zajema celotno MO Koper (30.300 ha).

Slika 1: Mestna občina Koper.
(vir: gis.iobcina.si, 2020)

3.2. DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA OPN

Prostorski razvoj Mestne občine Koper se trenutno izvaja na podlagi Dolgoročnega plana Občine Koper za obdobje 1986-2000 (Uradne objave, št. 25/86, spremembe in dopolnitve: Uradne objave, št. 10/88, 9/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, 16/99, 33/01, in Ur. l. RS, št. 96/04 (marina in komunalni privezi, Obala med Koprom – Capodistria in Izolo – Isola, Obalno območje Ankarana, Razširitev urbanih površin na Ankaransko bonifiko, Vinske kleti, turistične kmetije), 97/04, 79/09) – za območje MOK ter Družbenega plana Občine Koper za obdobje 1986-1990 (Uradne objave, št. 36/86, spremembe in dopolnitve: Uradne objave št. 14/88, 11/92, 4/93, 7/94, 25/94, 14/95, 11/98, 16/99, 33/01, in Ur. l. RS, št. 96/04 (marina in komunalni privezi, Obala med Koprom – Capodistria in Izolo – Isola, Obalno območje Ankarana, Razširitev urbanih površin na Ankaransko bonifiko, Vinske kleti, turistične kmetije), 97/04, 79/09) – za območje MOK.

Slika 2: Prikaz veljavne namenske rabe prostora Mestne občine Koper
(vir: Mestna občina Koper, maj 2020)

Ključno razvojno območje v OPN predstavljajo urbano naselje mesta Koper z naselji, ki skladno z OPN tvorijo suburbani pas, kjer je prisoten preplet različnih dejavnosti v prostoru. Mesto Koper predstavlja ključno razvojno območje za širši prostor občine in regije, ki se bo skladno s svojo vlogo še naprej krepilo kot občinsko, regionalno in nacionalno središče (znotraj obalnega somestja Koper-Izola-Piran). Z gospodarskimi conami, stanovanjskimi območji ter številnimi javnimi funkcijami občinskega in regionalnega pomena bo naselje Koper krepilo svojo vlogo v omrežju središč. Na državni ravni je pomembno za razvoj logistike, podjetništva in turizma. Je univerzitetno središče z bogato kulturno dediščino. Ostaja pomembno zaposlitveno, oskrbno, storitveno, družbeno ter stanovanjsko urbano središče občine.

Za območje mesta Koper je bil izdelan urbanistični načrt (UN), na podlagi katerega se načrtuje prostorski razvoj naselja. V UN sta vključeni tudi naselji (somestje) Bertoki ter Prade. Slednji se bosta razvijali kot pomembnejša lokalna središča, kamor sodijo tudi naselja Škofije, Dekani ter somestje Pobegi-Čežarji-Sv. Anton. V omenjenih naseljih se bo z OPN krepilo njihove vloge kot zaposlitvena, oskrbna, storitvena in družbena središča z namenom zmanjšanja izrazite gravitacijske moči mesta Koper.

Kot lokalna središča se z OPN razvijajo Šmarje, Marezige, Gračišče in Hrvatini-Kolomban. V teh naseljih se krepí vloga turističnih središč, ki omogoča ponudbo in razvoj kvalitetnih delovnih mest ter nekaterih storitvenih in družbenih funkcij v drugem poselitvenem obroču. V naselju Gračišče se poleg oskrbnih, storitvenih in družbenih funkcij razvija tudi vloga zaposlitvenega središča za zaledno območje občine.

V naseljih Bertoki in Prade se z OPN določijo nove površine za širitev **stanovanjskih površin** (EUP BER-11, BER-25) in površin centralnih dejavnosti (EUP BER-12, BER-26). Opredeljevanje stavbnih zemljišč je skladno s podrobnejšimi cilji OPN, kamor sodi tudi preusmeritev urbanih tokov iz mesta Koper v širši primestni pas. Nova stavbna zemljišča se opredeljujejo z namenom notranjega razvoja obeh naselij, zgoščanje in zapolnjevanja poselitve ter programskega dopolnjevanja funkcij naselij. Širitev stanovanjskih površin se z OPN načrtuje tudi na območju Semedele (EUP KOP-191/2) ter v Žusterni (EUP KOP-225) kot zapolnitev in nadaljevanje obstoječe poselitve oziroma stavbnih zemljišč v mestu Koper kot urbanem središču.

Gospodarske (proizvodne) dejavnosti se z OPN opredeljujejo na območju obstoječih gospodarskih con (dejavnosti) in sicer na lokaciji gospodarskih con Cimos in Sermin, kjer se z OPN načrtuje tudi njuna širitev. Širitev cone Cimos je predvidena prti jugu (EUP KOP-176/1, KOP-176/4, KOP-176/5), med tem ko se načrtuje širitev cone Srmin (EUP SER-20, SER-43). Prav tako se načrtuje širitve površin za proizvodno dejavnost v naselju Bertoki (EUP BER-49 ob železniškem terminalu pristanišča Koper).

Znotraj urbanističnega načrta (UN) Koper se v okviru OPN so določena tudi **območja centralnih dejavnosti**. Mednje sodijo raznovrstne oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti lokalnega, regionalnega in državnega pomena in so navzoče v vsem urbanem prostoru, koncentrirane pa so v historičnem mestnem jedru, v razširjenem mestnem središču z južnim poslovnim središčem, območju centralnih dejavnosti ob bolnišnici Izola ter v lokalnih središčih znotraj večjih stanovanjskih območij. V OPN so širitve centralnih dejavnosti predvidene v naslednjih območjih: razvojno območje Škocjan - za pokopališčem, Olmska dolina, Bertoki s Pradami. Največji obseg novih površin centralnih dejavnosti se opredeljuje v naselju Bertoki (EUP BER-12, BER-26, BER-11/3) ter Prade (EUP PRD-4/1 in PRD-4/2). Manjše površine se opredeljujejo tudi na Semedeli (EUP KOP-191/1).

Z namensko rabo **posebna območja**-površine za turizem (podrobnejša raba BT) so v OPN mestne občine Koper opredeljena območja vinskih kleti in turističnih kmetij. Slednjih je največ v podeželskem zaledju urbanega središča mesta Koper. Ta območja se razvijajo s poudarkom na turizmu kot izhodiščne točke, tudi z namenom razvoja kmetijskih in s kmetijstvom povezanih dejavnosti. Tudi samo mesto Koper je v OPN prepoznano kot pomembno za razvoj turizma na državni ravni. Večje pobude za širitev posebnih območij so predvidene v naselju Šmarje (EUP ŠMA-1).

Dodatno se kot območje za možen razvoj rekreacijske - športne dejavnosti načrtuje športni center Pradisjol. Območje se nameni rekreaciji (npr. sprehajalne poti, lokostrelstvo, ...) brez športnih objektov, saj gre za pomembne retencijske površine.

Zelene površine glede na namensko rabo se v OPN razporejajo po načelu enakovredne preskrbljenosti in dostopnosti za vse prebivalce. Pri tem se zagotavlja se raznolikost funkcij in uporabe zelenih površin, ugodne klimatske in kakovostne bivalne razmere v naseljih, upošteva naravne in krajinske značilnosti prostora ter pomen zelenih površin za prepoznavno podobo naselja. V novih poselitvenih območjih in območjih, ki se prestrukturirajo, se zagotavlja ustrezen delež nepozidanih, zelenih površin. Med zelene površine se glede na podrobnejšo namensko rabo uvrščajo površine za rekreacijo in šport (ZS), parki (ZP), pokopališča (ZK), površine za

vrtičkarstvo (ZV) in druge zelene površine (ZD). Vse naštete se pojavljajo v prostoru oz. namenski rabi prostora občine. Zelenim površinam so namenjena naslednja območja: Olmska dolina, zelene površine ob Badaševici in Bertoki sever. S planom se predvidevajo širitve površin za vrtičkarstvo (EUP KOP-157, KOP-192) na območju Semedele in Šalare ter površine parkov v naselju Prade (EUP PRD-4/3). Dodatno se kot območje za možen razvoj rekreacijske - športne dejavnosti načrtuje športni center Pradisjol. Območje se nameni rekreaciji (npr. sprehajalne poti, lokostrelstvo, ...) brez športnih objektov, saj gre za pomembne retencijske površine.

Mestna občina Koper ima zaradi svoje geografske lege ob Jadranskem morju izredno pomembno vlogo v kot križišče prometnih poti na mednarodni, evropski, regionalni ter državni ravni. **Prometne površine** (infrastruktura) so razvejane. Na območju občine, kot stičišču kopenskih in morskih prometnih poti, se izvaja kompleksna dejavnost intermodalnih prometnih terminalov državnega in predvsem mednarodnega pomena. Prometna infrastruktura je zato s prostorskega, funkcionalnega in gospodarskega vidika pomemben dejavnik kot podpora, še bolj pa kot generator razvoja mestne občine Koper in sosednjih lokalnih skupnosti. Osrednje območje občine, namenjeno dejavnostim intermodalnih in drugih prometnih terminalov, tvori mednarodno pristanišče Koper s prometno, skladiščno in logistično dejavnostjo.

Obstoječe državno cestno omrežje tvori osrednje cestno omrežje v občini in je primerno razvejano ter omogoča vključevanje območja občine v regionalno, državno in mednarodno mrežo cestnih povezav. Preko občine poteka obstoječa avtocestna povezava AC A1, odsek Kozina-Črni Kal-Srmin, hitra cesta HC H5, odsek Škofije-Srmin in odsek Srmin-Bertoki-Škocjan-Semedela, hitra cesta HC Koper-Izola. V načrtu je izgradnja državne hitre ceste HC Koper-Dragonja ter cestno omrežje navezave Luke Koper na AC omrežje (npr. razširitev Bertoške vpadnice, gradnja Serminske vpadnice). OPN določa, da bo občina pomembnejše projekte razvoja cestne infrastrukture načrtovala z OPPN. V naseljih Podpeč in Škofije se v OPN z namenom reševanja obstoječih ozkih grl in za zagotavljanje napajanja razvojnih območij, umešča obvozni cesti (EUP KOP-24, EUP PEČ-2, PEČ-10).

Preko občine poteka državno in mednarodno pomembna železniška povezava koprskega mednarodnega pristanišča Koper s celino. V gradnji je nova trasa hitre železnice na odseku Koper-Divača kot dvotirna železniška proga. OPN dopušča možnost vzpostavitve lahke železnice Trst (letališče Ronki)-Koper-Umag kot osrednjo os javnega prevoza v regiji, na katero se navezuje sekundarni sistem javnega prevoza s krožnimi avtobusnimi linijami.

V občini se nahaja sedem nahajališč **površin mineralnih surovin**, ki so perspektivna za nadaljnje raziskave in izkoriščanje. Vse predstavljajo površine nadzemne pridobivalne prostore (oznaka podrobnejše rabe LN). Z OPN se predvidi razširitev kamnoloma Elerji (EUP ELE-1), kamnolom Črni kal (EUP KAS-9) in Črni kal-Črnotiče (EUP GAB-11). Pridobivalnega prostora kamnoloma Griže se s planom ne širi.

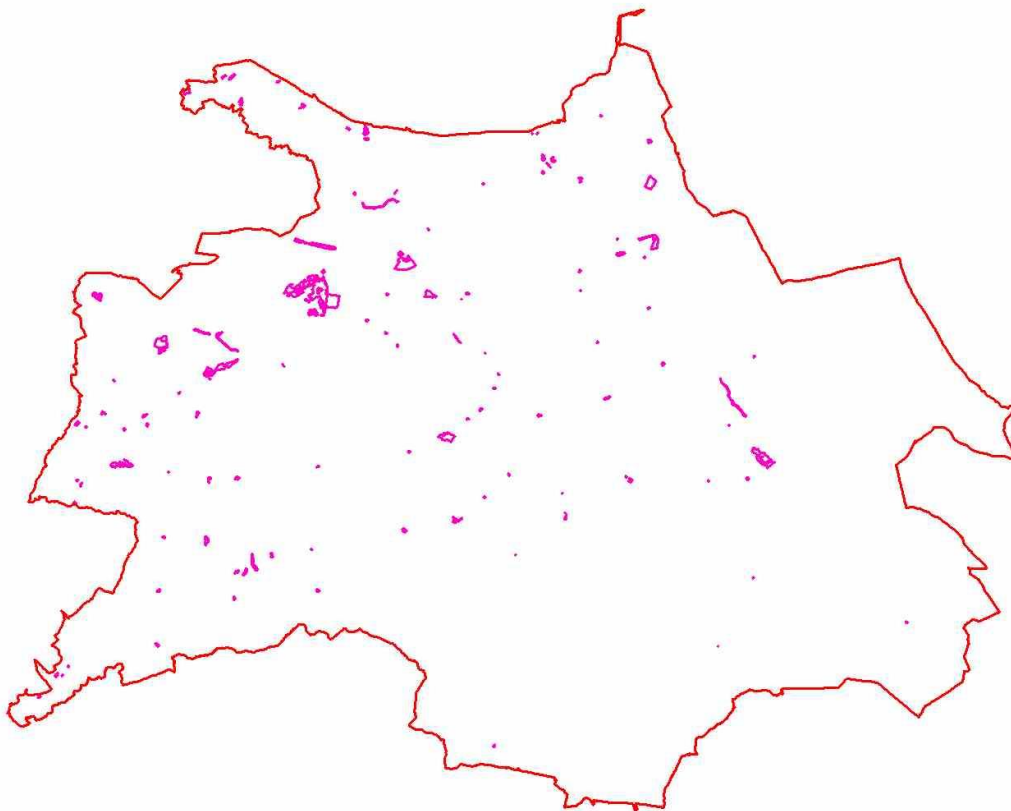
V namenski rabi OPN se vsi pomembnejši vodotoki kot **območja voda** – površinske vode (VC). Ureditve na morju se v namenski rabi opredeljujejo kot morje (VM), kjer se med drugim načrtuje umestitev marine (EUP KOP-79, oznaka rabe VMm) ter valobrana (EUP KOP-16).

Na območju občine se nahaja več **območij za obrambo**, predvsem kot vplivna območja telekomunikacijske in informacijske infrastrukture, antenskih stolpov in stebrov. Območje izključne rabe za obrambo so še Moretini ter Kastelec. Kot območje možne izključne rabe za

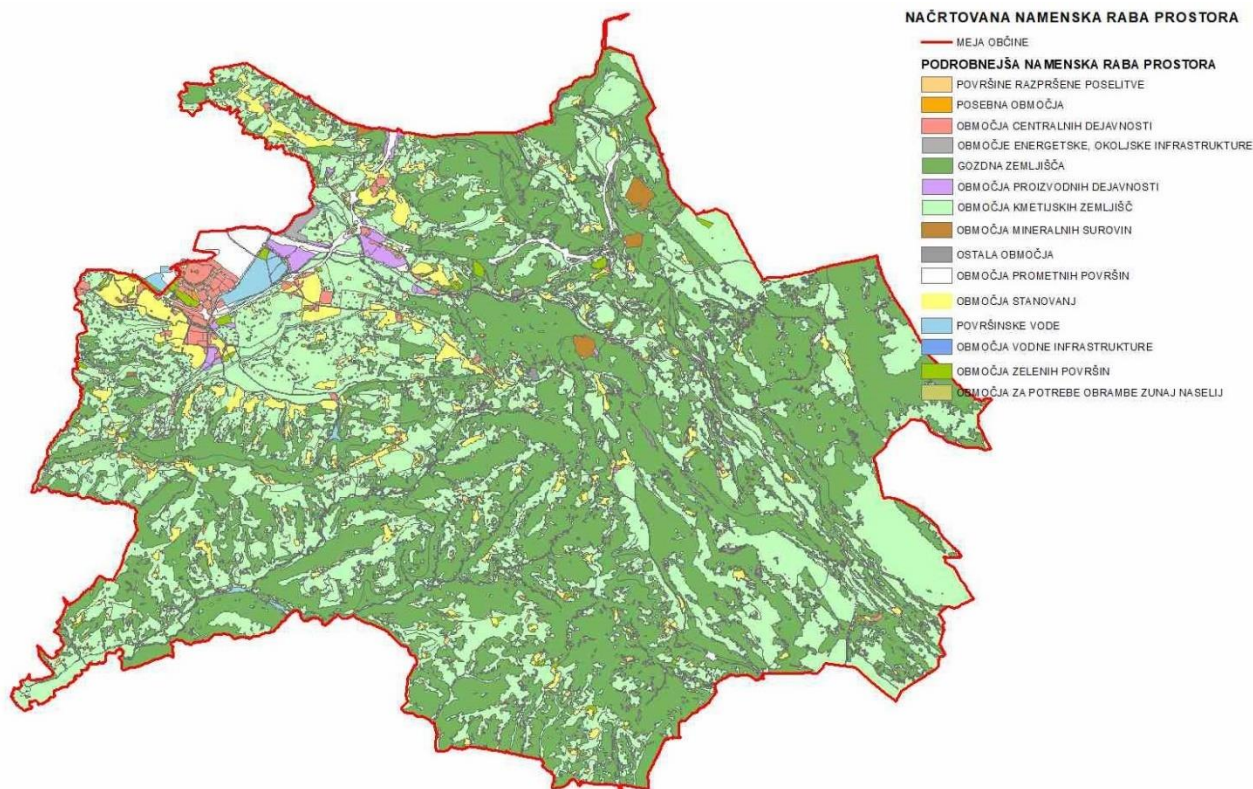
obrambo je opredeljen Slavnik. Z OPN se načrtuje širitev površin za potrebe obrambe izven naselij in sicer v Spodnjih Škofijah (EUP SPO-30) ter Pomjanu (EUP POM-1).

Odlok o OPN določa dva tipa poselitve; strnjena (sklenjena) naselja in nesklenjena (razložena) naselja. Strnjena naselja se nahajajo predvsem v notranjosti Istre, na podeželju. Nesklenjena (razložena) naselja večinoma ležijo v obalnem pasu in obrobem nižjem gričevju. Glede na velikost teh delov in njihovo zgradbo ločimo tri skupine nesklenjenih naselij, kamor sodi tudi razpršena poselitev (Semedela, Markov hrib, Škocjan, Bonini, Triban, Bošamarin, Kampel, Stara Šalara). **Razpršena poselitev (A)** glede na namensko rabo se pojavlja na območju celotne občine, največ v zaledju obalnega pasu (suburbani pas) ter v podeželskem zaledju. Odlok razpršeno poselitev deli še podrobneje in sicer na območje razpršene poselitve izključno za namene turizma (At) in izključno za namene vinogradništva (Av). Z OPN se načrtujejo opredelitve površin razpršene poselitve pretežno za potrebe turistične dejavnosti ali vinskih kleti

Številčno največji obseg pobud za spremembo namembnosti v OPN pade na spremembo **primarne rabe prostora**. Najbolj so te spremembe zastopane v suburbanem delu mesta Koper ter v zalednem delu na podeželju, kjer se z OPN krčijo gozdne površine in spreminjajo v kmetijsko rabo.

Slika 3: Prikaz območij načrtovanih sprememb namenske rabe prostora v okviru OPN Mestne občine Koper
(vir: Mestna občina Koper, maj 2020)

Slika 4: Prikaz načrtovane namenske rabe prostora v okviru OPN Mestne občine Koper
(vir: Mestna občina Koper, oktober 2020)

3.3. OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA

Izvedba OPN MO Koper lahko vpliva na osem Natura 2000 območij. Dejansko poseganje na habitate kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v okviru Natura 2000 območja in na prisotne vrste in lastnosti v okviru zavarovanega območja so podane v poglavju o vplivih.

V Dodatku so poleg sprememb namenske rabe obravnavana tudi stavbna zemljišča, ki še delno ali v celoti niso bila izvedena (v nadaljevanju stavbna neizvedena zemljišča).

3.3.1. Posebno ohranitveno območje (POO) Kras (SI3000276)

V okviru OPN so na POO Kras načrtovane spremembe namenske rabe v: gozdna zemljišča (G), druga kmetijska zemljišča (K2), površine nadzemnega pridobivalnega prostora (LN), površine cest (PC), in pokopališča (ZK).

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POO Kras je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 2: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Kras.

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
Območja zelenih površin	planinski orel, sokol selec,	10	planinski orel, sokol selec,	250

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
(Poglavje VI) Postavitev novih plezalnih smeri in plezalnih vrtcev	velika uharica, slegur, travišča in skalovja nad gozdno mejo, skalovja pod gozdno mejo, sesalci (netopirji), mehkužci, metulji, cvetnice in praprotnice,		velika uharica, slegur, sesalci (netopirji)	
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Ureditev novih vzletišč za modele letal, motorne zmaje, balone in jadralna padala	bela štoklja, črna štoklja, ujede, koconoge kure, veliki škurh, morski in obmorski, suha travišča pod gozdno mejo, mokrotna travišča pod gozdno mejo, mezofilna travišča, barja, mehkužci, ribe in piškurji, raki, metulji, dvoživke, plazilci, cvetnice in praprotnice, mahovi	10	bela štoklja, črna štoklja, ujede, koconoge kure, kotorna, slegur, kozica, veliki škurh	250
Območja gozdov (Poglavje XV) Krčitev gozda ali posek več kot 90% lesne zaloge v razvojnih fazah, kjer se ta zaloga meri na več kot 0,5 ha	črna štoklja, sršenar, kačar, mali klinkač, belohrbti detel, triprsti detel, belovrati muhar, duplar, rečni cvrčalec, plašica, gozdni habitatni tipi, hrošči, mahovi, cvetnice in praprotnice, rjavi medved	30	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100
Območja mineralnih surovin (Poglavje XIII) Določitev oziroma razširitev pridobivalnih in raziskovalnih prostorov nahajališč mineralnih surovin (prod, pesek, glina, trda kamnina, gramoz, kamen)	VSE SKUPINE	20	Vodne ptice, ribe in piškurji, kačji pastirji, mehkužci, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, plazilci (sklednica), sesalci (bober in vidra)	500
Območje prometne infrastrukture (Poglavje VII) Gradnja glavne ali regionalne ceste	VSE SKUPINE	500	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Enako kot obm. neposrednega vpliva
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Gradnja nestanovanjske stavbe, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	VSE SKUPINE	200

Poleg tega, da se na POO Kras načrtujejo spremembe namenske rabe, so prisotne tudi stavbne še delno ali v celoti neizvedene površine

3.3.2. Posebno območje varstva (POV) Kras (SI5000023)

V okviru OPN so na POV Kras načrtovane spremembe namenske rabe v: površine za turizem (BT), gozdna zemljišča (G), površine razpršene poselitve (A), gospodarske cone (IG), najboljša in druga kmetijska zemljišča (K1 in K2), površine nadzemnega pridobivalnega prostora (LN), površine cest (PC), pokopališča (ZK), površine za oddih rekreacijo in šport (ZS), ostal prometne površine (PO), druge urejene zelene površine (ZD), površine podeželskega naselja (SK).

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POV Kras je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 3: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POV Kras.

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljsinski vpliv	Območje daljsinskega vpliva [m]
Območja stanovanj, površine razpršene poselitve in razpršena gradnja (Poglavje I) Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	0	0
Območja proizvodnih dejavnosti (Poglavje II) Postavitev industrijske stavbe ali skladišča	VSE SKUPINE	20	Gozdne kure	250
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Gradnja ali razširitev objekta za šport, rekreacijo ali prosti čas (primeroma nogometnega stadiona, športne površine s trdo podlago, vodnega zajetja za smučišče, smučarske vlečnice,...)	VSE SKUPINE	150	belorepec, planinski orel, koconoge kure, kozača, vodne ptice	250
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Postavitev novih plezalnih smeri in plezalnih vrtcev	planinski orel, sokol selec, velika uharica, slegur, travišča in skalovja nad gozdno mejo, skalovja pod gozdno mejo, sesalci (netopirji), mehkužci, metulji, cvetnice in praprotnice,	10	planinski orel, sokol selec, velika uharica, slegur, sesalci (netopirji)	250
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Ureditev novih vzletišč za modele letal, motorne zmalje, balone in jadralna padala	bela štoklja, črna štoklja, ujede, koconoge kure, veliki škurh, morski in obmorski, suha travišča pod gozdno mejo, mokrotna travišča pod gozdno mejo, mezofilna travišča, barja, mehkužci, ribe in piškurji, raki, metulji, dvoživke, plazilci, cvetnice in praprotnice, mahovi	10	bela štoklja, črna štoklja, ujede, koconoge kure, kotorna, slegur, kozica, veliki škurh	250
Območja gozdov (Poglavje XV) Krčitev gozda ali posek več kot 90% lesne zaloge v razvojnih fazah, kjer se ta zaloga meri na več kot 0,5 ha	črna štoklja, sršenar, kačar, mali klinkač, belohrbti detel, triprsti detel, belovrati muhar, duplar, rečni cvrčalec, plašica, gozdni habitatni tipi, hrošči, mahovi, cvetnice in praprotnice, rjavi medved	30	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100
Območja mineralnih surovin (Poglavje XIII) Določitev oziroma razširitev pridobivalnih in	VSE SKUPINE	20	Vodne ptice, ribe in piškurji, kačji pastirji, mehkužci,	500

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
raziskovalnih prostorov nahajališč mineralnih surovin (prod, pesek, glina, trda kamnina, gramoz, kamen)			tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travnišča pod gozdno mejo, barja, plazilci (sklednica), sesalci (bober in vidra)	
Območje prometne infrastrukture (Poglavje VII) Gradnja glavne ali regionalne ceste	VSE SKUPINE	500	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Enako kot obm. neposrednega vpliva
Območje prometne infrastrukture (Poglavje VII) Gradnja spremljajoče cestne infrastrukture (parkirišča, počivališča)	VSE SKUPINE	100	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	Enako kot obm. neposrednega vpliva
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Gradnja nestanovanjske stavbe, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	VSE SKUPINE	200

Na območju POV Kras se nahaja tudi nekaj stavbnih neizvedenih zemljišč.

3.3.3. Posebno ohranitveno območje (POO) Slovenska Istra (SI3000212)

V okviru OPN so na POO Slovenska Istra načrtovane spremembe namenske rabe v: površine za turizem (BT), površine razpršene poselitve (A), druga območja centralnih dejavnosti (CD), najboljše in druga kmetijska zemljišča (K1 in K2), pokopališča (ZK), površine podeželskega naselja (SK).

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POO Slovenska Istra je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 4: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Slovenska Istra

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
Območja stanovanj, površine razpršene poselitve in razpršena gradnja (Poglavje I) Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	0	0
Območja centralnih dejavnosti (Poglavje III) Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	0	0
Območja gozdov (Poglavje XV) Krčitev gozda ali posek več kot 90% lesne zaloge v razvojnih fazah, kjer se ta zaloga meri na več kot 0,5 ha	črna štokrlja, sršenar, kačar, mali klinkač, belohrbti detel, tripstni detel, belovrati muhar, duplar, rečni cvrčalec, plašica, gozdni habitatni tipi, hrošči, mahovi, cvetnice in	30	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	100

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
	praprotnice, rjavi medved			

Na območju POO Slovenska Istra se nahajajo tudi stavbna neizvedena zemljišča

3.3.4. Posebno ohranitveno območje (POO) Pregara – travišča (SI3000037)

V okviru OPN ni načrtovanih sprememb namenske rabe na območju, so pa na območju stavbna nezazidana zemljišča.

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POO Pregara - travišča je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 5: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Pregara - travišča.

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
Območja stanovanj, površine razpršene poselitve in razpršena gradnja (Poglavje I) Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	0	0
Območja zelenih površin (Poglavje VI) Gradnja nestanovanjske stavbe, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	VSE SKUPINE	200

Na vplivnem območju POO Pregara - travišča se nahajajo tudi stavbna neizvedena zemljišča.

3.3.5. Posebno ohranitveno območje (POO) Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251)

V okviru OPN ni načrtovanih sprememb namenske rabe na območju, so pa na vplivnem območju stavbna nezazidana zemljišča EUP KOP - 84.

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POO Žusterna – rastišče pozejdonke je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 6: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Žusterna – rastišče pozejdonke.

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
----------------	------------------	-------------------------------	-----------------	--------------------------------

Območja površinskih voda in vodne infrastrukture (Poglavje XII) Izgradnja ali ureditev objektov za pristajanja ali za vstopno-izstopna mesta za plovija, za obratovanje čolnarne ali za delovanje naravnega kopališča v vodotokih, stoječih vodah ali morju	Vodne ptice, črna štoklja, morski in obmorski habitatni tipi, stoječe vode, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mehkužci, ribe in piškurji, sesalci (bober in vidra), raki, dvoživke, plazilci (sklednica), cvetnice in praprotnice, kačji pastirji, metulji, močvirski krešič	10	Vodne ptice, črna štoklja, sesalci (bober in vidra)	50
Območja površinskih voda in vodne infrastrukture (Poglavje XII) Gradnja objektov za obratovanje marine	Vodne ptice, morski in obmorski habitatni tipi, ribe in piškurji, mehkužci	100	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	1000
Območja prometne infrastruktura (Poglavje VII) Gradnja ali rekonstrukcija pristanišča, pomolov, valobranov in drugih objektov v morju in na morskem obrežju za potrebe potniških ali tovornih pristanišč	Vodne ptice, morski in obmorski habitatni tipi, ribe in piškurji, mehkužci	2000	Enako kot v stolpcu neposredni vpliv	2000

3.3.6. Posebno ohranitveno območje (POO) Škocjanski zatok (SI3000252) in posebno območje varstva (POV) Škocjanski zatok (SI5000008)

V okviru OPN ni načrtovanih sprememb namenske rabe na območju, je pa na območju območju stavbno nezazidano zemljišče EUP KOP - 63.

Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 38/10 in 3/11) na vplivnem območju Natura območja POO Škocjanski zatok je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 7: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju Natura območja POO Škocjanski zatok in POV Škocjanski zatok.

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposredn. vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
Območja centralnih dejavnosti (Poglavje III) Gradnja nove stanovanjske ali nestanovanjske stavbe z vrtom, dvoriščem ali brez, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	20	0	0

3.4. PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Roki ter čas izvajanja posegov še niso znani. Občinski prostorski načrt MO Koper se sprejme za obdobje dvajsetih let.

3.5. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

V MO Koper se s predvidenimi spremembami namenske rabe ter ostalimi predvidenimi posegi kaže tudi potreba po naravnih virih. Z izgradnjo objektov se bo pojavila potreba po uporabi fosilnih goriv predvsem za ogrevanje objektov (plin, premog). Pojavila se bo tudi potreba po izrabi vode (vodooskrba novih objektov). V občini se kaže tudi potreba po izrabi mineralnih surovin. S poseganjem na kmetijske površine, gozdne in negozdne habitatne tipe predvsem na varovanih območjih se kaže tudi potreba po prostoru.

3.6. PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

3.6.1. Zrak

Na kakovost zraka vplivajo različne dejavnosti v prostoru, v povezavi z klimatskimi razmerami. Pomemben vir emisij, ki vplivana kakovost zraka, izhaja iz prometnih obremenitev. OPN v strateškem delu, kot pomembno komponento, vključuje in upošteva trajnostno mobilnost, ne le na občinski ravni, temveč širše v regiji in na državnem nivoju. Vsakršen ukrep, ki pripomore k zmanjšanju emisij iz prometa, pozitivno vpliva na kakovost zraka. Enako velja tudi za trajnostno in učinkovito rabo naravnih virov, kar strateški del za OPN MOK tudi določa. Izvedbeni del OPN v 135. členu določa usmeritve za varstvo zraka. V občini je večje število proizvodnih območij, ki s svojimi dejavnostmi potencialno lahko vplivajo na kakovost zraka. Prav tako se v občini nahajajo pomembne državne in lokalne prometnice, kjer se predvsem v poletnem času odvijajo gosti prometni tokovi, ki vplivajo na emisije v zrak. Z OPN se načrtuje tudi dejavnosti, ki lahko pozitivno ali negativno vplivajo na kakovost zraka (nove prometnice, razvoj proizvodnih območij).

3.6.2. Vode

V strateškem delu odloka OPN je glede varovanja površinskih vodotokov navedeno, da se ob vodotokih ohranja obvodna vegetacija. V izvedbenem delu so v 162. členu navedeni podrobnejši PIP za gradnjo in posege na območjih površinskih voda. OPN vsebuje pobude za spremembo namembnosti, ki bi potencialno lahko imeli vpliv na kakovost vodotokov, ki se jih večina izliva v morje. Pobude so opredeljene v neposredni bližini vodotokov ali melioracijskih jarkov. V primeru poslabšanja kakovosti vodotokov zaradi izvedbe OPN, bi posledično lahko prišlo do daljinskega vpliva na kakovost morja. Z erozijskih območij lahko prihaja tudi do spiranja materiala v vodotoke in posredno do kaljenja površinskih voda. Veliko težavo predstavlja spiranje sedimentov v morje in posledična sedimentacija, ki ogroža habitatne tipe in vrste morskega dna. K resusupenziji sedimenta prispevajo tudi antropogeni vzroki – pomorski promet večjih ladij in ribolov s pridnenimi povlečnimi mrežam.

3.6.3. Hrup

Podobno, kot pri vplivu na kakovost zraka, na obremenitev s hrupom v največji meri vpliva promet ter proizvodne dejavnosti. Pri tem je pomembno kako so viri hrupa umeščeni v prostor glede na bližino stanovanjskih območij in objektov z varovanimi prostori. Pomembni viri hupa na območju MOK so cestno in železniško omrežje, pristanišče (skladišče ali druge odprte površine za pretovor blaga), industrijska in proizvodna območja. Ukrepi z naslova trajnostne mobilnosti praviloma zmanjšajo obremenitve okolja s hrupom zaradi zmanjšanja prometa po pomembnih prometnicah. Določila varstva pred hrupom so v Odloku o OPN opredeljena v 145. členu. Z OPN se v prostor umeščajo tudi novi viri hrupa, ki bi v povezavi z obstoječimi potencialno vplivali na povečanje obremenjenosti okolja s hrupom. Do sedaj občina ni imela opredeljenih stopenj varstva pred hrupom glede na namensko rabo prostora, ki se jih določa s tem OPN. Neustrezna opredelitev območij stopenj varstva pred hrupom bi lahko povzročilo neustrezno rabo prostora z vidika varstva pred hrupom. Z vidika vplivov na naravo je pomemben vpliv podvodnega hrupa na morju. Vožnja s plovili povzroča kontinuiran hrup. Morski organizmi so na hrup občutljivi. Že majhno povišanje na naravno ravno se kaže v spremembi vedenjskih navad, spremembah zaznavanja ali poškodbah.

3.6.4. Svetlobno onesnaževanje

Na območju občine je več javnih površin, kjer je urejena javna razsvetljava. S planom se načrtuje širitev stavbnih zemljišč, pri čemer bo potrebno določena stavbna zemljišča opremiti z javno

razsvetljavo. 147. člen Odloka o OPN določa varovanje okolja pred svetlobnim onesnaženjem. Pri tem je pomembno, da je poraba električne energije za osvetljevanje javnih površin na prebivalca nižja od mejen vrednosti 44,5 kWh, kot to določa Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13). Širitev stavbnih zemljišč bi lahko imela vpliv na povečano porabo električne energije za osvetljevanje javnih površin. V sklopu ocene stanja okolja na območju MO Koper se je na primer izkazalo, da je svetlobno onesnaženje pomemben vpliv na območju Škocjanskega zatoka. V Uredbi o Naravnem rezervatu Škocjanski zaton (Ur. l. RS, št. 75/13 in 46/14 – ZON-C) 8. člen omejuje dejavnosti v okolici Škocjanskega zatoka, ki bi lahko povečale obremenitve s svetlobnim onesnaženjem: *Okoli naravnega rezervata, zlasti na območju levega razbremenilnika reke Rižane, Koprskega zaliva in urbaniziranih površin neposredno ob naravnem rezervatu, se posegi, dejavnosti in ravnanje, ki lahko neugodno vplivajo na naravni rezervat zaradi onesnaževanja, spreminjanja količin ali temperature vode, spreminjanja dotoka ter hidroloških in biokemičnih parametrov morske vode, hrupa, osvetljevanja, posledic vnosa tujerodnih rastlin in tujerodnih ali hišnih živali, izpodrivanja dna lagune in drugih neugodnih posledic, izvajajo tako, da vpliva ni ali je čim manjši.* Svetlobno onesnaženje ima pomemben vpliv na številne živalske vrste (vpliva na dnevno-nočni ritem živali, moti živali na migratornih poteh, izletavanje netopirjev se zamakne na kasnejše ure ipd.), na kar je še posebej potrebno biti pozoren na varovanih območjih narave oz. območjih s povečano biotsko pestrostjo.

4. PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH

Iz nadaljnje obravnave smo izločili kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, na katere predlagane spremembe osnovne namenske rabe oziroma nezazidana stavbna zemljišča nimajo nobenega vpliva (ne neposrednega ne daljinskega). V tem poglavju so v sklopu posameznih varovanih območjih obravnavane le tiste kvalifikacijske vrste in habitatni tipi, katerih notranje cone se nahajajo na območju (neposreden vpliv) oziroma širši okolici (daljinski vpliv) predvidenih sprememb rabe oziroma nezazidanih stavbnih zemljiščih.

4.1. VARSTVENI CILJI VAROVANIH OBMOČIJ IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

Natura 2000 območja imajo varstvene usmeritve opredeljene v *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 48/08, 33/1335/13, 3/14)*. Za Natura 2000 območja povzemamo splošne varstvene cilje:

- varstveni cilji na območjih Natura se z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, določijo na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno
- na Natura območju kjer je prisotnih več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstvene usmeritve oziroma cilji obravnavanega Natura 2000 območja so opredeljeni po Prilogi 2 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18)) in Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (vlada sprejela 28. 5. 2015) (Priloga 6.1). V **Prilogi 1** tega Dodatka so predstavljeni varstveni cilji in ukrepi oziroma usmeritve za obravnavane kvalifikacijske vrste.

4.1.1. Zavarovana območja na območju MO Koper

Za zavarovana območja veljajo splošni varstveni cilji določeni v ZON in sicer varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter krajinske pestrosti. Zavarovana območja na območju MO Koper so prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 8: Pregled zavarovanih in predlaganih zavarovanih območij na širšem območju plana OPN MO Koper.

Ime območja	Status
Škocjanski zatok	NR
Slavnik - vrh in pobočja	NS
Rakitovec – jama pod Gabrkom	NS
Rakitovec – pečina v Radotah	NS

NR- naravni rezervat

NS- naravni spomenik

Naravni rezervat Škocjanski zatok je bil razglašen z Uredbo o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Ur. l. RS št., 75/13 in 46/14-ZON-C). Naravni spomeniki Slavnik – vrh in pobočje, Rakitovec- jama pod Gabrkom in Rakitovec – pečina v Radotah so bili razglašeni z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana (Primorske novice - uradne objave, 13/92).

4.2. PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

Na območju MO Koper se poleg osmih posebnih varstvenih območij (Natura območij) in štirih zavarovanih območij pojavljajo še ekološko pomembna območja in območja naravnih vrednot. Poleg teh tudi vodovarstvena območja, območja poplav, erozijska območja, območja in objekti kulturne dediščine.

a) ekološko pomembna območja

Tabela 9: Pregled ekološko pomembnih območij na območju plana OPN MO Koper

Ime in koda območja	Kratek opis
Morje in morsko obrežje 70000	Najsevernejši del Sredozemskega morja z veliko pestrostjo habitatnih tipov od odprtega morja do habitatnih tipov muljevitega in trdnega morskega dna ter prepletom borealnih in sredozemskih rastlinskih in živalskih vrst.
Žusterna 78600	Morsko dno med Koprom in Izolo, tik ob obalni cesti, območje ogroženih habitatnih tipov (npr. travnik pozejdonke) ter habitat ogroženih vrst (npr. leščur).
Škocjanski zatok 77600	Edino brakično mokrišče v Sloveniji, življenjski prostor številnih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.
Rižana 78200	Vodotok na obalnem območju Slovenije z delno ohranjeno drevesno – grmovno vegetacijo poplavnega sveta (tudi jelševja v zgornjem toku), habitat soške postrvi.
Dragonja – porečje 71500	Porečje Dragonje na flišni podlagi s submediteransko floro, življenjski prostor ogroženih vrst vrbnic, enodnevnih in mladoletnic.
Kras 51100	Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

Ekološko pomembna območja so prikaza v Grafični prilogi okoljskega poročila.

b) naravne vrednote

Tabela 10: Pregled obstoječih naravnih vrednot - območij na širšem območju plana OPN MO Koper

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Pomen
37	Črni Kal - Hrastovlje - ostenje	Tektonsko pogojena apnenčasta stena na območju Kraškega roba med kamnolomom pri Črnem Kalu in Prapročami	GEOMORF, GEOL, BOT	državni
50	Dragonja	Vodotok v flišu, fosili - sledovi lazenja, izjemne geomorfološke oblike, redke živalske in rastlinske vrste	HIDR, GEOL, GEOMORF, (BOT), (ZOOL)	državni
207	Osp - udornica	Udornica v pobočju Kraškega roba pri Ospu, L.T. foraminifere, rastišče submediteranskega rastja, vodna jama, življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih vrst	GEOMORF, ZOOL, BOT, GEOL, (GEOMORFP), (HIDR)	državni
286	Slavnik	Vrh, travišča in botanična lokaliteta, ilirsko montanska flora na Slavniku	GEOMORF, BOT, EKOS	državni
970	Črnotiče - cerov gozdič	Cerov gozdič v Črnotičah	EKOS, (DREV), ZOOL	državni
1187	Veli Badin - Krog	Apnenčasto ostenje jugovzhodno od Sočerge, s spodmoli, naravnim mostom, kraškimi oblikami in lehnjakovimi tvorbami, rastišče termofilne vegetacije in življenjski prostor ogroženih vrst ptic	GEOMORF, GEOL, ZOOL	državni
1188	Pasjok	Vodotok s slapovi, levi pritok reke Dragonje pod Topolovcem	GEOMORF, HIDR, (GEOL)	lokalni
1265	Škocjanski zatok	Polslano mokrišče z laguno in mokrotnimi travniki	ZOOL, EKOS, BOT	državni

		pri Kopru		
1611	Žusterna - rastišče pozejdovke	Rastišče ogrožene morske cvetnice pozejdovke (<i>Posidonia oceanica</i>) pri Žusterni	BOT, EKOS	državni
2046	Stenica - stene	Kamnite stene pod Senico severozahodno od Zazida	GEOMORF	lokalni
2181	Štrkljevica - stena	Stena Kraškega roba med Podpečjo in Zanigradom, razčlenjena s spodmoli, jamo in tremi občasnimi slapovi, življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih vrst	GEOMORF, (GEOMORFP), BOT, ZOOL	državni
2588	Bracana - reka s pritoki	Reka Bracana s pritoki, življenjski prostor ogroženih vrst	GEOMORF, HIDR, EKOS	lokalni
2706	Škrline - slap na Rokavi	Slap in skladi apnenčevega peščenjaka na Rokavi, desnem pritoku Dragonje	HIDR, GEOMORF, GEOL	državni
3629	Kraški rob	Narivni naluskani rob Krasa nad flišno Slovensko Istro	GEOMORF, GEOL, BOT, ZOOL	državni
3666	Grad nad Kubedom	Apnenčasta luska nad Kubedom	GEOL, GEOMORF, BOT	državni
3670	Movraški Kuk	Travišča, flišna erozijska žarišča in stena nad Movražem	BOT, EKOS, GEOMORF	državni
3678	Plasa - travnik	S kukavičnicami bogat kraški travnik na Kraškem robu	BOT, EKOS	državni
3904	Mišja peč	Udornica v Kraškem robu jugovzhodno od Ospa	GEOMORF, BOT, ZOOL	državni
4205	Trebeše - slap na Stranici	Slap v flišu na Stranici pod Trebešami	HIDR, GEOMORF	državni
4210	Fermov mlin - flišna stena nad Dragonjo	Flišni profil nad Dragonjo gorvodno od sotočja z Rokavo, rastišče venerinih laskov (<i>Adiantum capillus - veneris</i>)	GEOL, HIDR, GEOMORF, BOT	državni
4263	Sveti Štefan - stena	Izdanek eocenskega apnenca ob Dragonji s prepadno steno na južnem robu, rastišče eumediteranske flore	GEOMORF, BOT, EKOS	državni
4266	Vruja	Vodotok s slapovi, levi pritok reke Dragonje pod Topolovcem	GEOMORF, HIDR, (GEOL)	lokalni
4272	Žusterna - Izola - klif	Flišni klif med Žusterno in Izolo, močno porasel s pionirskimi rastlinskimi vrstami	GEOMORF, GEOL, BOT, EKOS	lokalni
4277	Movraška vala	Tipična vala, ki ima značaj robnega kraškega polja, pri Movražu	GEOMORF, (HIDR)	lokalni
4278	Kubed - soteska Potoka	Soteska s slapovi, koriti in tolmini, vrezana v apnenčaste sklade pod Kubedom	GEOMORF	lokalni
4279	Socerb - stena	Apnenčasta stena pod gradom Socerb	GEOMORF	lokalni
4280	Socerb - kal	Kal v vasi Socerb	EKOS	lokalni
4281	Socerb - Gornji puč	Kal v vasi Socerb	EKOS	lokalni
4284	Črnotiče - kal	Kal jugovzhodno od Črnotič	EKOS	lokalni
4559	Dragonja - slap in plošče pri Škrlinah	Slap in skladi apnenčevega peščenjaka v strugi Dragonje pri Škrlinah	GEOMORF, GEOL, HIDR	lokalni
4810	Dragonja - suhi travnik pri Fermovem mlinu	Travišče ob reki Dragonji, značilna flora	BOT	državni
4811	Črnotiče - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov <i>Marifugia cavatica</i> v profilu opuščenega dela kamnoloma Črnotiče	GEOL	državni
4813	Bonifika	Aluvialna ravnica s sestoji trstičevja jugovzhodno od Ankarana	ZOOL	lokalni
4814	Rakitovski kras	Travišča, suhi kraški travniki na vrhovih, bogata, tudi endemična flora in favna na kraškem ravniku pri Rakitovcu	BOT, EKOS	državni
4815	Golič - Lipnik - Kavčič - travišča	Obsežna suha kraška travišča z endemično floro in favno na območjih vrhov na jugozahodnih	BOT, ZOOL	državni

		obronkih Čičarije		
4819	Bertoki - drevored murv	Dvoredni drevored murv v Bertokih	ONV	lokalni
4821	Srmin	Flišni grič na obalni ravnici Bonifika	GEOMORF, EKOS	lokalni
4824	Lopar - Gorenjci - hrasti pri pokopališču	Hrasti ob pokopališču v Gorenjcih	DREV	lokalni
4825	Truške - hrasti pri cerkvi sv. Kancijana	Skupina hrastov pri cerkvi sv. Kancijana v Truškah	DREV	lokalni
4836	Rižana	Vodotok s kraškim izvirom	HIDR, EKOS	lokalni
4837	Podpeška stena	Apnenčasta stena Kraškega roba nad Podpečjo	GEOMORF	državni
4838	Črnotiška stena	Apnenčasta stena Kraškega roba nad Črnotičami	GEOMORF	lokalni
4839	Kastelec - stena	Apnenčasta stena Kraškega roba nad vasjo Kastelec	GEOMORF	lokalni
4840	Brežec pri Podgorju - stena	Apnenčasta stena Kraškega roba nad Brežcem pri Podgorju	GEOMORF	lokalni
4841	Loško - Bezoviška stena	Apnenčasta stena Kraškega roba nad Bezovico	GEOMORF	lokalni
4845	Babe pri Predloki - erozijsko žarišče	Značilno flišno erozijsko območje pri Predloki	GEOMORF	lokalni
4846	Zasedski potok - erozijsko žarišče	Značilno flišno erozijsko območje južno od Socerba	GEOMORF	lokalni
4854	Butari - puč Na Štrpanju	Kal pri Butarih	EKOS	lokalni
4873	Lopar - Gorenjci - Na Pučih	Kal severno od ceste Lopar - Gorenjci	EKOS	lokalni
4874	Lopar - Gorenjci - puč Stari hram	Kal ob cesti pri Gorenjcih	EKOS	lokalni
4875	Mali Čentur - Pri Lokvi	Kal v Malem Čenturju	EKOS	lokalni
4885	Poletiči - puč zahodno od vasi	Kal zahodno od vasi Poletiči	EKOS	lokalni
4907	Trebeše - puč	Kal v Trebešah	EKOS	lokalni
4911	Zabavlj - lokva v vasi	Kal v Zabavljah	EKOS	lokalni
5443	Puč - Škrljevec – karbonatna megaplast	Karbonatna megaplast v flišnem profilu zahodno od Puč	GEOMORF, GEOL	lokalni

Tabela 11: Pregled obstoječih naravnih vrednot - točk na širšem območju plana OPN MO Koper.

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst*	Pomen
950	Supot - slap	Slap v flišu na Supotu, desnem pritoku Dragonje, z rastiščem venerinih laskov (<i>Adiantum capillus-veneris</i>) v steni slapu	HIDR, GEOMORF, GEOL, BOT	državni
951	Vruja - slap 1	Slap na Vruji, levem pritoku Dragonje	HIDR, GEOMORF	lokalni
969	Jama pod Golobnico	Vodoravna jama pod steno vzhodno od vasi Črni kal, ob vhodu rastišče tommasinijeve popkorese (<i>Moehringia tommasinii</i>)	GEOMORFP, (BOT)	državni
1104	Mlini - naravni most	Naravni most v steni nad Mlini nad cesto Sočerga - Buzet	GEOMORF	državni
1206	Gunjač	Intermitentni izvir v vasi Osp	HIDR	lokalni
1669	Puč pri Belem zidu	Kal ob cesti med Poletiči in Galantiči	HIDR, BOT, ZOOL	lokalni
2064	Kavčič - stene	Stene pod Kavčičem, narivni rob apnenca in fliša, vzhodno od Rakitovca	GEOMORF, GEOL, BOT	lokalni
3387	Pregara - Abrami - hrasta	Hrasta izjemnih dimenzij pri cerkvi sv. Simona v Pregari	DREV	lokalni
3669	Abitanti - hrast	Hrast izjemnih dimenzij pri Abitantih	DREV	državni

3673	Koper - platana na nabrežju Belveder	Platana velikih dimenzij v Kopru	DREV	državni
3675	Veli vir - slap	Slap v povirju Bracane južno od Sokoličev	HIDR, GEOMORF, GEOL	državni
4763	Vruja - slap 2	Slap na Vruji, levem pritoku Dragonje	HIDR, GEOMORF	lokalni
4764	Vruja - slap 3	Slap na Vruji, levem pritoku Dragonje	HIDR, GEOMORF	lokalni
4796	Osp - rastišče makije	Rastišče makije s samoniklim lovorjem (Laurus nobilis) in zimzelenim hrastom (Quercus ilex) v prisojni legi udornice Osp	BOT, EKOS	državni
4823	Malinska - hrast	Hrast v dolini Malinske	DREV	lokalni
4826	Truške - hrast	Hrast v Truškah	DREV	lokalni
4827	Trebeše - hrast pri pokopališču	Hrast pri pokopališču v Trebešah	DREV	lokalni
4828	Zabavlje - hrast	Hrast v Zabavljah	DREV	lokalni
4830	Poletiči - kostanja	Dva kostanja zahodno od ceste v Poletičih	DREV	lokalni
4831	Krkavče - Škrljevec - hrast	Hrast na jugovzhodu vasi Škrljevec vzhodno od Krkavč	DREV	lokalni
4832	Čentur - hrast	Hrast pri hiši v Malem Čenturju	DREV	lokalni
4833	Škocjan - Šantoma - hrast	Hrast v zaselku sv. Tomaž nad Škocjanom pri Kopru	DREV	lokalni
4834	Pregara - Fined - hrast	Hrast v Finedu pri Pregari	DREV	lokalni
4842	Marčev hrib - kamniti stolp	Kamniti stolp v steni Marčevega hriba nad Črnim Kalom	GEOMORF	lokalni
4843	Črni Kal - naravno okno	Naravno okno pri Črnokalskem gradu v steni nad Črnim Kalom	GEOMORF	lokalni
4844	Črni Kal - kamniti stolp	Kamniti stolp z razvalinami črnokalskega gradu v steni nad Črnim Kalom	GEOMORF	lokalni
4850	Boršt - Gorenjci - puč	Kal pri Gorenjcih pri Borštu	EKOS	lokalni
4851	Dolina - puč pri Borštu	Kal pri Borštu	EKOS	lokalni
4853	Burji - puč Na Vardi	Kal pri Burjih	EKOS	lokalni
4855	Dol pri Hrastovljah - kal pri pokopališču	Kal pri pokopališču v Dolu pri Hrastovljah	EKOS	lokalni
4859	Galantiči - puč (Na hribu)	Kal pri Galantičih	EKOS	lokalni
4861	Kastelec - kal Mostič	Kal pri Kastelcu	EKOS	lokalni
4863	Kastelec - kal Na Žlebu	Kal pri Kastelcu	EKOS	lokalni
4868	Kozloviči - puč Brnica	Kal pri Kozlovičih	EKOS	lokalni
4869	Truške - puč Jesika	Kal v Truškah severovzhodno od zaselka Kozloviči	EKOS	lokalni
4871	Krkavče - Pri Kalu	Kal pri Krkavčah	EKOS	lokalni
4872	Krkavče - Hrib - kal	Kal pri Krkavčah	EKOS	lokalni
4878	Movraška vala - Pučič	Kal v Movraški vali	EKOS	lokalni
4883	Podgorje - kal Pr kolovozu	Kal pri Podgorju	EKOS	lokalni
4884	Poletiči - puč vzhodno od vasi	Izvir in kal vzhodno od vasi Poletiči, eden od izvirov Dragonje	EKOS	lokalni
4887	Pomjan - Roman - kal	Kal zahodno od Pomjana	EKOS	lokalni
4888	Popetre - kal	Kal ob cesti Popetre-Zabavlje	EKOS	lokalni
4889	Pregara - puč	Kal pri Pregari	EKOS	lokalni
4892	Rakitovec - kal	Kal v Rakitovcu	EKOS	lokalni
4894	Reparec - puč	Kal v vasi Reparec	EKOS	lokalni
4896	Sirči - puč	Kal pri Sirčih	EKOS	lokalni
4897	Sirči - Pavliči - puč Pirošce	Kal med Sirči in Pavliči	EKOS	lokalni

4898	Sokoliči - puč	Kal v Sokoličih	EKOS	lokalni
4899	Srgaši - puč	Kal pri Srgaših	EKOS	lokalni
4900	Stara Mandrija - puč	Kal v Stari Mandriji	EKOS	lokalni
4905	Tinjan - puč	Kal v Tinjanu	EKOS	lokalni
4906	Tinjan - puč Kaluža	Kal pri Tinjanu	EKOS	lokalni
4908	Veliki Čentur - puč Pri Pilju	Kal v Velikem Čenturju	EKOS	lokalni
4910	Vršič - puč ob cesti	Kal ob cesti v Vršič	EKOS	lokalni
4912	Zazid - kal Na ravni	Kal pri Zazidu	EKOS	lokalni
4913	Zazid - kal Na Ščedenci	Kal v Zazidu	EKOS	lokalni
5445	Žusterna - hrast	Hrast v hudourniški grapi v Žusterni	DREV	lokalni

* Zvrsti naravnih vrednot:

drev- drevesna naravna vrednota

hidr- hidrološka naravna vrednota

ekos- ekosistemska naravna vrednota

bot- botanična naravna vrednota

zool- zoološka naravna vrednota

onv- oblikovana naravna vrednota

** Status:

NVDP- naravna vrednota državnega pomena

NVLP- naravna vrednota lokalnega pomena

Tabela 12: Pregled obstoječih naravnih vrednot - točk na širšem območju plana OPN MO Koper. Vse jame so geomorfološke naravne vrednote državnega pomena.

Eviden. št.	Ime jame	Kratka oznaka
40238	Jama pri Kraških vratih	Spodmol, kevdrč
40649	Pečina v Radotah	Jama z breznom in etažami, poševna jama
40833	Jama pod Gabrkom	Jama z breznom in etažami, poševna jama
41138	Jama pod Socerbskim gradom	Jama z breznom in etažami, poševna jama
41153	Jama v Borižovih dolinah	Brezno
41154	Osapska jama	Jama občasni izvir ob stalnem toku
41157	Sveta jama	Jama s stalnim tokom
41392	Brezno pod Pršuslami	Brezno
41394	Spodmol pri Črnotičah	Spodmol, kevdrč
41399	Špirnica	Jama z breznom in etažami, poševna jama
41400	Jama nad kalom	Poševno ali stopnjasto brezno
41401	Jama pri kalu	Jama z breznom in etažami, poševna jama
41406	Pečina pri Kavčičah	Vodoravna jama
41578	Jama v kamnolomu nad Črnim kalom	Jama z breznom in etažami, poševna jama
41579	Brezno v cestnem useku nad Črnim kalom	Brezno
41597	Brezno med profiloma 63-64	Brezno
41598	Brezno v profilu 67	Brezno
41793	Jama pod Krogom	Jama občasni izvir ob občasnem toku
41842	Babna buža	Vodoravna jama
42091	Poljanska buža	Jama občasni ponor
42367	Jama v rebri	Brezno
42401	Jegliška jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama

42704	Brezno v useku pri Črnotičah	Poševno ali stopnjasto brezno
42713	Pečina nad Črnim kalom	Spodmol, kevdrč
43735	Jama pri železniškem useku	Vodoravna jama
43736	Golobnica	Spodmol, kevdrč
43742	Jama v steni za Turncem	Spodmol, kevdrč
43749	Smrdeča jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43750	Zgornja Čičelnica	Spodmol, kevdrč
43751	Spodnji Čičelnici	Spodmol, kevdrč
43752	Jama velikih podkovnjakov	Spodmol, kevdrč
43753	Globoka jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43754	Ladrica	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43756	Jama pod Krogom	Vodoravna jama
43759	Bremce	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43760	Mežnarjeva jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43773	Jama v gradu	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43782	Gabroviška jama	Vodoravna jama
43783	Jama v robidi	Jama z breznom in etažami, poševna jama
43784	Jama v Zjati	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44155	Pečina Plasični krog	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44156	Pečina v Gabrku	Vodoravna jama
44157	Jama nad Gosto dolino	Poševno ali stopnjasto brezno
44158	Pečina nad Mohoričevo dolino	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44231	Rupa v Rakitovcu	Brezno
44232	Ledenica na Ravnem Krasu	Spodmol, kevdrč
44233	Pečina Plasa	Vodoravna jama
44378	Medvedica	Poševno ali stopnjasto brezno
44411	Vrženca	Poševno ali stopnjasto brezno
44523	Bančinova jama	Poševno ali stopnjasto brezno
44524	Kubik	Jama občasni ponor
44525	Buža pod Hrpeljci	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44526	Jama na Gradcu	Brezno
44527	Jama nad Lukini	Brezno
44528	Minirana jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44529	Minirana jama 2	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44531	Kraljičevka	Vodoravna jama
44532	Pičurska jama	Poševno ali stopnjasto brezno
44534	Spodmol v Mišni peči	Spodmol, kevdrč
44535	Jama nad Brežcem	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44536	Brezno pri Brežcu	Brezno
44707	Jama NE od Borižove jame	Brezno
44771	Partizanska jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44773	Tri očke	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44774	Jama 1 pri Treh očkah	Jama z breznom in etažami, poševna jama

44775	Jama 2 pri Treh očkah	Spodmol, kevdrč
44776	Golobinca 1 v Gaberju	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44777	Golobinca 2 v Gaberju	Jama z breznom in etažami, poševna jama
44778	Ponikve pod Lukini	Jama občasni ponor
44779	Tribanska jama	Spodmol, kevdrč
44781	Jama Nadglavinjak	Poševno ali stopnjasto brezno
45244	S-1 (Socerb)	Poševno ali stopnjasto brezno
45246	S-2 (Socerb)	Brezno
45250	Kaverna pri Vilenici	Vodoravna jama
45251	Pokčeva jama	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45252	Jama med Socerbom in Beko	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45301	Slačka baba	Jama občasni izvir
45302	Zvroček	Jama občasni izvir
45304	Velika buža	Vodoravna jama
45404	Jama pod Škorjašco	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45405	Jama na Hribu	Poševno ali stopnjasto brezno
45406	Č-4 (Črnotiče)	Poševno ali stopnjasto brezno
45407	Č-5 (Črnotiče)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45408	Č-11 (Črnotiče)	Spodmol, kevdrč
45414	Br-1 (Brežec)	Spodmol, kevdrč
45415	Br-3 (Brežec)	Vodoravna jama
45416	Br-4 (Brežec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45417	Br-5 (Brežec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45418	R-1 (Rakitovec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45419	Pr-1 (Praproče)	Brezno
45529	R-3 (Rakitovec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45530	R-4 (Rakitovec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45653	Č-1 (Črnotiče)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45654	Č-12 (Črnotiče)	Brezno
45655	Č-13 (Črnotiče)	Brezno
45656	Pd-1 (Podgorje)	Brezno
45657	Pd-2 (Podgorje)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45658	Pd-4 (Podgorje)	Brezno
45659	Pd-6 (Podgorje)	Poševno ali stopnjasto brezno
45660	Pr-2 (Praproče)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45767	Buža nad Gunjači	Brezno/jama
45774	Z-1 (Zazid)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45775	Z-2 (Zazid)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45776	Mrjavka	Vodoravna jama
45777	R-7 (Rakitovec)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45778	Po-3 (Podpeč)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
45948	Gr-1 (Grižan)	Brezno
45949	Pd-3 (Podgorje)	Poševno ali stopnjasto brezno

45950	Pd-5 (Podgorje)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
46920	S 6	Vodoravna jama
46921	S 5	Vodoravna jama
46960	S8	Jama z breznom in etažami, poševna jama
46961	S7	Jama z breznom in etažami, poševna jama
47130	Lo 1 (Loka)	Spodmol, kevdrč
47131	ČrK 1 (Loka)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
47132	S 11 (Socerb)	Vodoravna jama
47134	S 10 (Socerb)	Vodoravna jama
47162	Z 3-Jama Pred senico	Spodmol, kevdrč
47194	Zgubljen dan	Jama z breznom in etažami, poševna jama
47422	Pr 3 (Praproče)	Brezno
47423	Jama v Brejšči dolini	Brezno
47642	Vilenica pri Prapročah	Vodoravna jama
47643	Minirana jama 3	Spodmol, kevdrč
47789	S 12 (Socerb)	Poševno ali stopnjasto brezno
47813	S 15 (Socerb)	Brezno/jama
47814	S 13 (Socerb)	Spodmol, kevdrč
47815	S 14 (Socerb)	Brezno
48222	S 16 (Socerb)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
48223	S 17 (Socerb)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
48340	S 18 (Socerb)	Vodoravna jama
48360	S 19 (Socerb)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
48507	Jama v Štrkljevici	Spodmol, kevdrč
48527	Podmol pri Kastelcu	Spodmol, kevdrč
48821	Lisičji grad	Vodoravna jama
48908	S 20 (Socerb)	Vodoravna jama
49234	Pre 5 (Prešnica)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
49235	Č 17 (Črnotiče)	Jama z breznom in etažami, poševna jama
49236	Č 18 (Črnotiče)	Brezno
49509	Pd 7 (Podgorje)	Poševno ali stopnjasto brezno
49923	S 23 (Socerb)	Brezno
50064	Jama nad Baluzovco	Spodmol, kevdrč
50106	Jama Varda	Vodoravna jama
50107	Spodmol treh vhodov	Spodmol, kevdrč
50414	Minirana jama 4	Spodmol, kevdrč

Med naravnimi vrednotami je smiselno izpostaviti večje in pomembnejše naravne vrednote, ki so:

- Kraški rob je geološka, geomorfološka, botanična in zoološka NV, ki je s 65,05 km² četrta največja naravna vrednota v Sloveniji.

c) gozdni rezervati

Na območju MO Koper se nahajata dva gozdna rezervata (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom; Ur. l., št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15):

Številka rezervata	Naziv
1414	Krkavška komunela
1412	Kojnik

d) varovalni gozdovi

Na območju MO Koper je več varovalnih gozdov, največ teh najdemo v zaledju občine na pobočjih.

e) vodovarstvena območja

Vodovarstveno območje državnega nivoja pokriva vzhodni del MO Koper. Na vodovarstvenih območjih se upoštevajo določila Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Ur. l. RS, št. 49/08, 72/12 in 69/13).

f) poplavna območja in erozijska območja

Na območju MO Koper se nahajajo tako poplavna kot tudi erozijska območja.

g) območja in objekti kulturne dediščine

Območje plana OPN MO Koper ima prisotno kulturno dediščino različnih pomenov (območje dediščine, vplivno območje KD, arheološko najdišče in spomenik).

V grafičnih priogah Okoljskega poročila so prikazani vsi varstveni režimi (naravovarstvena območja, kulturna dediščina, vodovarstveni pasovi, poplavna območja) na območju OPN MO Koper.

4.3. POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

4.3.1. Pravni režimi

Posebna varstvena območja

Natura 2000 območja imajo varstvene usmeritve opredeljene v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 48/08, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18). Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu z Uredbo, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne varstvene usmeritve za posege na Natura 2000 območjih določajo, da se na Natura 2000 območjih posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le ta prekinjena.

Čas izvajanja, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov. Posegi in dejavnosti naj se ne načrtuje in izvaja na pomembnejših delih življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst zaradi katerih je določeno posebno varstveno območje (npr. rastišča rastlin, gnezdišča, kotišča, drstišča, selitvene poti), razen tistih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k doseganju ciljev varovanega območja.

c) Ekološko pomembna območja

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18) opredeljuje, da se na ekološko pomembnih območjih posegi in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila leta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

d) Naravne vrednote

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03) opredeljuje Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravi vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katere je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote. Naravne vrednote se praviloma ohranjajo v obstoječi rabi, ki mora potekati na sonaraven način, da ne ogroža obstoja naravne vrednote in ne ovira izvajanja njenega varstva.

e) Vode

Zakon o vodah (ZV-1A) (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20) opredeljuje, da so na poplavnem območju prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

4.3.2. Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu

Zavod RS za varstvo narave, je dne 16. 05. 2016 na podlagi določil 47. člena ZPNačrt izdal Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora (št. 8-111-223/1-O-16/TK, maj 2016). Posebne smernice za območje MO Koper niso bile izdane.

Zavod za varstvo narave, OE Piran je junija 2020 izdal prvo mnenje nosilcev urejanja prostora - Osnutek OPN Mestne občine Koper - prvo mnenje nosilcev urejanja prostora (7-III-73/2-O-20/TT, z dne 17. 6. 2020).

Prvo mnenje je obsegalo tudi mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov OPN na naravo in

pripombe podane na osnutek strateškega dela in izvedbenega dela. V priloženem dokumentu Analiza prvih mnenja nosilcev urejanja prostora za okoljsko poročilo za OPN Mestne občine Koper so podani podrobnejši komentarji pripomb ZRSVN in njihovega upoštevanja v OPN.

4.4. PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE

Dejanska raba na območju MO Koper oziroma na obravnavanih varovanih območjih je prikazana v grafični prilogi Okoljskega poročila.

4.5. VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO

V Standardnem obrazcu za opis Natura 2000 območij (Naravovarstveni atlas, 2020) v spodnji tabeli, so povzeti podatki o Natura 2000 območjih ter kvalifikacijskih vrstah.

Natura 2000 območje	Podatek	Zapis v SDF
POV Kras (SI5000023)	Status območja	posebno območje varstva
	Velikost območja	58751ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	A078 beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>) A246 hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>) A080 kačar (<i>Circaetus gallicus</i>) A109 kotorna (<i>Alectoris graeca</i>) A091 planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) A224 podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) A247 poljski škrjanec (<i>Alauda arvensis</i>) A281 puščavec (<i>Monticola solitarius</i>) A255 rjava cipa (<i>Anthus campestris</i>) A338 rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) A232 smrdokavra (<i>Upupa epops</i>) A103 sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) A072 sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) A215 velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) A214 veliki skovik (<i>Otus scops</i>) A383 veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>) A379 vrtni strnad (<i>Emberiza hortulana</i>)
Kras (SI3000276)	Status območja	posebno ohranitveno območje
	Velikost območja	48041ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	1014 ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) 1065 travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) 1071 barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>) 1074 hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>) 1078* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) 1083 rogač (<i>Lucanus cervus</i>) 1088 hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) 1089 bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) 1092 primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) 1167 veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) 1186* človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>) 1193 hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) 1303 mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) 1304 veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) 1305 južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) 1307 ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>) 1310 dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>) 1316 dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>) 1321 vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) 1324 navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) 1458 Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>) SNZ

		4019 drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>) 4033 kraški zmrzlikar (<i>Erannis ankeraria</i>) 4087* raznolistna mačina (<i>Serratula lycopifolia</i>) SNZ 4104 jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>) 5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih 6110* Skalna travišča na bazičnih tleh (Alyso -Sedion albi) 8160* Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu 8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok SNZ 8310 Jame, ki niso odprte za javnost 9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i> SNZ 62A0 Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) 91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio Fagion))
Pregara – travišča (SI3000037)	Status območja	posebno ohranitveno območje
	Velikost območja	239 ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	1065 travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) 1167 veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) 1193 hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) 5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih 6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) 62A0 Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)
Slovenska Istra (SI3000212)	Status območja	posebno ohranitveno območje
	Velikost območja	5249 ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	1065 travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) 1071 barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>) 1074 hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>) 1078* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) 1083 rogač (<i>Lucanus cervus</i>) 1088 strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>) 1092 primorski koščak (<i>Austroptamobius pallipes</i>) 1137 grba (<i>Barbus plebejus</i>) 1167 veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) 1193 hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) 1215 laška žaba (<i>Rana latastei</i>) 1220 močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>) 1279 progasti gož (<i>Elaphe quatuorlineata</i>) 1714 Marchesettijeva smetlika (<i>Euphrasia marchesettii</i>) 4033 kraški zmrzlikar (<i>Erannis ankeraria</i>) 4046 veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) SNZ 4104 jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>) 5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih SNZ 6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) 7220* Lehnjakotvorni izviri (Cratoneurion) 9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i> 62A0 Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)
Žusterna – rastišče pozejdovke (SI3000251)	Status območja	posebno ohranitveno območje
	Velikost območja	7 ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	1120* Podmorski travniki s pozejdovko (<i>Posidonion oceanicae</i>)
Škocjanski zatok (SI3000252)	Status območja	posebno ohranitveno območje
	Velikost območja	123 ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	1014 ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) 1152 solinarka (<i>Aphanius fasciatus</i>) 1140 Muljasti in peščeni položji, kopni ob oseki

		1150* Obalne lagune 1310 Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku 1410 Sredozemska slana travišča (<i>Juncetalia maritimi</i>) 1420 Sredozemska slanoljubna grmičevja (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
Škocjanski zatok (SI5000008)	Status območja	posebno območje varstva
	Velikost območja	123 ha
	Biogeografska regija	celinska
	Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi	A138 beločeli deževnik (<i>Charadrius alexandrinus</i>) A021 bobnarica (<i>Botaurus stellaris</i>) A022 čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>) A024 čopasta čaplja (<i>Ardeola ralloides</i>) A080 kačar (<i>Circaetus gallicus</i>) A026 mala bela čaplja (<i>Egretta garzetta</i>) A118 mokož (<i>Rallus aquaticus</i>) A193 navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>) A032 plevica (<i>Plegadis falcinellus</i>) A131 polojnik (<i>Himantopus himantopus</i>) A298 rakar (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>) A029 rjava čaplja (<i>Ardea purpurea</i>) A297 srpična trstnica (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>) A151 togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>) A160 veliki škurh (<i>Numenius arquata</i>)

4.6. NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

Za Natura 2000 območja je pripravljen *Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (vlada sprejela 28. 5. 2015)* (Priloga 6.1). Usmeritve so podane poglavju 4.1 tega Dodatka.

Za območje občine je pripravljen Načrt ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju 2017-2022, osnutek (Zavod za ribištvo Slovenije, junij 2016).

Gozdnogospodarski načrt Kraškega gozdnogospodarskega območja (2011-2020) (znotraj katerega se nahaja območje MO Koper) je sprejet od 8.11.2012. Na podlagi funkcij gozdov in njihovega ovrednotenja so v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskih enot določeni cilji gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom ter usmeritve za njihovo doseganje.

Za območje plana MO Koper velja Letni načrt za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje za leto 2020 (ZGS, 2020). Na območju občine se po podatkih načrta od divjadi pojavljajo predvsem jelenjad, srnjad, damjak, gams, lisica, jazbec, divji prašič, poljski zajec, kuna belica, navadni polh, sraka, siva vrana, nutrija, rakunasti pes, šakal in raca mlakarica katerih populacije so razmeroma dobro ohranjene.

4.7. OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA VAROVANIH OBMOČIJ

OPN MO Koper bi potencialno lahko vplival na vseh osem Natura območij, ki se nahajajo na območju občine. Značilnosti Natura območij so predstavljene v spodnji tabeli.

Natura 2000 območje	Opis območja
POV Kras (SI5000023)	Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, severozahodni del dinarskega krasa z veliko pestrostjo habitatov (jame, skalne stene, travišča, grmišča, gozdni sestoji, ...). Življenjski prostor evropsko ogroženih vrst ptic npr. hribski škrljanec, kačar, pisana penica in drugih. Selitveni koridor beloglavega jastreba. Življenjski prostor evropsko ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (netopirji, metulji, hrošči, dvoživke...).
POO Kras (SI3000276)	

POO Rižana (SI3000060)	Reka Rižana izvira v kraškem izviru Zvroček in se izliva v morje na območju Luke Koper. Je regulirana po vsej svoji dolžini, vendar so kljub temu njene brežine v zgornjem toku zarasle z gosto drevesno grmovno vegetacijo, v spodnjem toku pa predvsem s trsjem. Reka z brežinami je v zgornjem toku pomemben življenjski prostor dolgonogega netopirja in raka primorskega koščaka.
POO Pregara – travišča (SI3000037)	Razvejana travišča vzdolž cest v okolici Pregare so večinoma vzhodno submediteranska suha travišča, ponekod tudi sestoji z navadno stožko in sestoji brina. Travišča so življenjski prostor metulja travniškega postavneža ter hribskega urha in velikega pupka, ki ju najdemo predvsem v kalih.
POO Slovenska Istra (SI3000212)	Ožje območje porečja reke Dragonje, vključno s širšim območjem pritokov Vanganelškega jezera, v flišnem gričevju Slovenske Istre, z značilnimi habitatnimi tipi, predvsem toploljubnimi hrastovimi gozdovi, ponekod gozdovi s črničevjem, sestoji brina in travišči, na Steni in Sv. Štefanu pa tudi s karbonatnimi skalnimi pobočji z vegetacijo skalnih razpok. V zgornjih dveh tretjinah svojega toka je Dragonja zarezala strugo v prodne nanose flišnega izvora. Rečna struga pogosto meandrira ter se mestoma razširi in oblikuje obrežna prodišča in ponekod tudi rečne prodne otoke. Porečje Dragonje je pomemben življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst, med katerimi velja posebej omeniti jadransko smrdljivo kukavico, progastega goža in močvirsko sklednico, primorskega koščaka in ribo grbo, laško žabo in hrastovega kozlička.
POO Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251)	Območje rastišča pozejdonke se razteza na kilometer dolgem in 50 m širokem pasu od Žusterne proti Izoli. Travniki ni homogen, pač pa ga tvorijo različno velike »zaplate«, ki prekrivajo peščene in muljevite dele morskega dna. Iz razpoložljivih podatkov se da sklepati, da je to – ob skromnem ostanku travnika pri Gradežu, ki meri približno 2m ² , tudi edino rastišče pozejdonke v Tržaškem zalivu.
POO Škocjanski zatok (SI3000252)	Škocjanski zatok, danes poslana laguna in sladkovodno močvirje, je ostanek nekdanjega plitvega morskega zaliva. Ta se je zaradi človekovih posegov spremenil v zaprto laguno, ki je z morjem povezana le preko kanala. Zaradi neposredne bližine morja, mediteranske klime in submediteranske vegetacije je Škocjanski zatok posebnost med slovenskimi ekosistemi. Veliko površino pokriva brakična voda, ki za razliko od večine stoječih voda v Sloveniji redkokdaj zmrzne. Vodne površine, poslana in močvirna ter muljasta tla so pomemben življenjski prostor več deset vrst ogroženih halofitnih rastlinskih vrst in združb ter številnih vrst ptic.
POV Škocjanski zatok (SI5000008)	

V novembru 2021 je bilo pripravljeno delovno gradivo Stanje vrst in habitatnih tipov (HT) na Natura območjih v okviru priprave novega Programa upravljanja območij Natura 2000 (PUN) za obdobje 2022-2028 (verzija november 2021) v kateri je ocenjeno tudi stanje Natura območij in sicer:

- **POV Kras (SI5000023):** Neugodno stanje za POV Kras je od skupno 17 kvalifikacijskih vrst ptic zabeleženo pri naslednjih vrstah: poljski škrlanec (*Alauda arvensis*), kotorna (*Alectoris graeca*), rjava čipa (*Anthus campestris*), velika uharica (*Bubo bubo*); kačar (*Circaetus gallicus*); vrtni strnad (*Emberiza hortulana*), beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*); hribski škrlanec (*Lullula arborea*), veliki strnad (*Miliaria calandra*), veliki skovik (*Otus scops*), sršenar (*Pernis apivorus*), smrdokavra (*Upupa epops*). Izmed naštetih vrst je zabeležen trend velikega upada za naslednje vrste: poljski škrlanec, kotorna, kačar, vrtni strnad in rjavi srakoper..
- **POO Kras (SI3000276):** Neugodno stanje za POO Kras je od skupno 33 kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri naslednjih: Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzonera villosa*), Jame, ki niso odprte za javnost; raznolistna mačina (*Serratula lycopifolia*), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), južni podkovnjak (*Rhinolophus euryale*), Tommasinijeva popkoresa (*Moehringia tommasinii*), jadranska smrdljiva kukavica (*Himantoglossum adriaticum*), travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), kraški zmrzlikar (*Erannis ankeraria*), hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*).
- **POO Rižana (SI3000060):** Neugodno stanje za POO Rižana je od skupno dveh kvalifikacijskih vrst (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri eni vrsti, to je primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*).

- **POO Pregara – travišča (SI3000037):** Neugodno stanje za POO Pregara je od skupno 6 kvalifikacijskih vrst in HT (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri naslednjih: Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzoneretalia villosae*), Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia spp.*) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), Sestoji navadnega brina (*Juniperus communis*) na suhih traviščih na karbonatih, veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), travniški postavnež (*Euphydrys aurinia*).
- **POO Slovenska Istra (SI3000212):** Neugodno stanje za POO Slovenska Istra je od skupno 21 kvalifikacijskih vrst in HT (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri naslednjih: Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzoneretalia villosae*), Travniki s prevladujočo stožko (*Molinia spp.*) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), Sestoji navadnega brina (*Juniperus communis*) na suhih traviščih na karbonatih, veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), laška žaba (*Rana latastei*); rogač (*Lucanus cervus*), jadranska smrdljiva kukavica (*Himantoglossum adriaticum*), močvirska sklednica (*Emys orbicularis*), progasti gož (*Elaphe quatuorlineata*), hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*), grba (*Barbus plebejus*), primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*).
- **POO Žusterna – rastišče pozejdovke (SI3000251):** Stanje edinega HT za to območje, Podmorski travniki s pozejdovko (*Posidonium oceanicae*), je ocenjeno kot ugodno.
- **POO Škocjanski zatok (SI3000252):** Neugodno stanje za POO Škocjanski zatok je od skupno 7 kvalifikacijskih vrst in HT (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri enem HT, to so Obalne lagune.
- **POV Škocjanski zatok (SI5000008):** Neugodno stanje za POV Škocjanski zatok je od skupno 15 kvalifikacijskih vrst ptic (glede na vsaj eno od treh referenčnih vrednosti*) zabeleženo pri eni vrsti, to je veliki škurh (*Numenius arquata*).

*referenčne vrednosti so: a) velikost populacije; b) velikost habitata in c) specifične lastnosti, strukture, procesi habitata

4.8. KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA NATURA OBMOČJU

V tem poglavju so obravnavane le tiste kvalifikacijske vrste in habitatni tipi, ki se nahajajo na območjih fizičnega prekrivanja, ter znotraj območij neposrednega in daljinskega vpliva. Podatki predstavljeni v tabelah tega podpoglavja so povzeti po Naravovarstvenem atlasu.

Tabela 13: Oznaka populacije ter ocena kvalitete območja za kvalifikacijske vrste na Natura območjih

Vrsta	Podatek o populaciji	Gostota in velikost populacije	Stopnja ohranjenosti	Stopnja izoliranosti	Splošna ocena
POO Kras					
ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>)	P	C	C	C	C
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	C	A	B	C	A
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	C	B	B	C	B
primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)	P	C	B	C	B
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	C	B	B	C	A
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	R	C	B	C	B
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	100 pris.	C	C	C	C
veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	180 pris.	B	B	C	B
južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>)	30 pris.	C	C	C	C
dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	10000 pris.	A	B	B	A

vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>)	500 pris.	A	B	C	B
jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	R	A	B	C	B
travniški postavnež (<i>Euphydrys aurinia</i>)	R	C	B	C	C
hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>)	R	B	B	C	B
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	C	C	B	C	C
barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>)	R	B	B	B	B
hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C	B	B	C	B
človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	V	C	B	A	C
ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>)	10 stalno pris.	A	B	B	C
dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>)	540 stalno pris.	A	B	B	A
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	100 stalno pris.	C	B	C	C
Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>)	V	A	A	C	A
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	V	A	B	C	A
kraški zmrzlikar (<i>Erannis ankeraria</i>)	R	A	A	A	A
raznolistna mačina (<i>Serratula lycopifolia</i>)	R	A	B	B	B
POV Kras					
beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>)	90-100 pris. 100-300 sel.	A	C	C	C
hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>)	1100-1500 razm.	A	B	C	B
kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)	5 razm.	A	C	C	A
kotorna (<i>Alectoris graeca</i>)	5-10 razm.	C	C	C	C
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	1-2 razm.	B	B	C	C
podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	400-650 razm.	A	B	C	A
poljski škrjanec (<i>Alauda arvensis</i>)	2400-3000 razm.	A	B	C	B
puščavec (<i>Monticola solitarius</i>)	40-60 razm.	A	A	C	A
rjava cipa (<i>Anthus campestris</i>)	10-15 razm.	A	C	C	B
rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)	1500-3000 razm.	B	B	C	C
smrdokavra (<i>Upupa epops</i>)	220-370 razm.	A	B	C	A
sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)	3-4 razm.	C	B	C	C
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	10-10 razm.	B	B	C	C
velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	9-16 razm.	A	B	C	A
veliki skovik (<i>Otus scops</i>)	200-400 razm.	A	B	C	B
veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>)	1500-2000 razm.	A	B	C	B
vrtni strnad (<i>Emberiza hortulana</i>)	370-600 razm.	A	C	B	C
POO Pregara - travišča					
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	R	C	B	C	C
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	R	C	B	C	C
travniški postavnež (<i>Euphydrys aurinia</i>)	R	B	B	C	C
POO Slovenska Istra					
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	C	C	A	C	B
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	C	C	B	C	C
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	R	C	B	C	B
laška žaba (<i>Rana latastei</i>)	R	C	B	B	B
močvirna sklednica (<i>Emys orbicularis</i>)	V	C	B	C	C
progasti gož (<i>Elaphe quatuorlineata</i>)	R	A	B	A	A
jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	R	A	A	C	A
hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>)	R	B	B	C	B
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	C	C	B	C	C
travniški postavnež (<i>Euphydrys aurinia</i>)	R	C	B	C	C
barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>)	R	B	B	B	B
strigoš (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C	B	B	C	B
grba (<i>Barbus plebejus</i>)	P	C	C	A	A
Marchesettijeva smetlika (<i>Euphrasia marchesettii</i>)	V	A	C	B	B
hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>)	R	B	B	C	B
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	P	C	B	B	B
POO Škocjanski zatok					
ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>)	P	C	C	C	C
solinarka (<i>Aphanius fasciatus</i>)	P	A	B	A	A

POV Škocjanski zatok					
beločeli deževnik (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	1-3 razm.	B	A	C	C
bobnarica (<i>Botaurus stellaris</i>)	1-3 prez.	C	A	C	B
čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>)	2-2 razm.	A	A	C	B
čopasta čaplja (<i>Ardeola ralloides</i>)	5-10 sel.	B	A	C	C
kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)	1-1 pris.	C	C	C	C
mala bela čaplja (<i>Egretta garzetta</i>)	40-180 sel. 10-40 prez.	B	A	C	C
mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	5-10 razm.	B	A	C	C
navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>)	15-20 razm.	A	A	C	C
plevica (<i>Plegadis falcinellus</i>)	1-4 sel.	A	A	C	A
polojnik (<i>Himantopus himantopus</i>)	10-20 razm.	A	A	C	B
rakar (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	10-20 razm.	B	A	C	B
rjava čaplja (<i>Ardea purpurea</i>)	5-10 razm.	C	A	C	C
srpična trstnica (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	10-15 razm.	B	B	C	B
togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>)	100-250 sel.	B	B	C	C
veliki škurh (<i>Numenius arquata</i>)	40-120 sel. 20-50 prez.	B	A	C	C

Legenda:

Podatek o populaciji: C – pogost, R – redek, V – zelo redek, P – prisoten

Relativna gostota in velikost populacije območja glede na populacijo države: A: 100%>=p>15%, B: 15%>=p>2%, C: 2%>=p>0%, D: neznačilno pojavljanje

Stopnja ohranjenosti vrste na območju: A: odlična ohranjenost, B: dobra ohranjenost, C: povprečna ali zmanjšana ohranjenost

Stopnja izoliranosti populacije območja: A: populacija je (skoraj) izolirana, B: populacija ni izolirana, ampak je na robu meje razširjenosti, C: populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti

Splošna ocena stanja populacije območja: A: odlična vrednost, B: dobra vrednost, C: značilna vrednost

Tabela 14: Ocena značilnosti in pomena habitatnih tipov na Natura 2000 območjih

Koda HT	Delež površine	Stopnja reprezentat.	Relativna površina HT	Stopnja ohranjenosti	Splošna ocena stanja HT
POO Kras					
6110* Skalna travnišča na bazičnih tleh	1%	B	B	B	B
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	2%	A	B	A	A
62A0 Vzhodna submediteranska suha travnišča	10%	A	A	A	A
5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih travniščih na karbonatih	10 %	A	A	A	A
8160* Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu	1 %	B	C	A	B
8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	1 %	A	B	B	B
9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>	1 %	B	A	B	B
91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio Fagion))	3 %	C	C	C	C
POO Pregara - travnišča					
6410 Travniki s prevladujočo stožko	5%	C	C	B	C
62A0 Vzhodna submediteranska suha travnišča	40%	B	C	B	B
5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih travniščih na karbonatih					
POO Slovenska Istra					
62A0 Vzhodna submediteranska suha travnišča	10%	B	C	B	B
5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih travniščih na karbonatih SNZ	5 %	B	C	B	B
6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno -muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	1 %	B	C	B	B
7220* Lehnjakotvorni izviri (Cratoneurion)	1 %	A	B	A	A
9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>	1 %	B	A	B	B

POO Žusterna – rastišče pozejdonke					
1120* Podmorski travniki s pozejdonovko	90%	B	A	B	B
POO Škocjanski zatok					
1140 Muljasti in peščeni položi, kopni ob oseki	5%	A	A	B	B
1150* Obalne lagune	50%	B	A	C	B
1310 Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku	10%	B	A	B	B
1410 Sredozemska slana travišča	10%	B	A	B	B
1420 Sredozemska slanooljubna grmičevja	10%	B	B	B	B

Legenda:

1. Stopnja reprezentativnosti habitatnega tipa na območju: A: odlična, B: dobra, C: značilna, D: neznačilna
2. Relativna površina habitatnega tipa na območju glede na površino habitatnega tipa v državi: A: 100% >= p > 15%, B: 15% >= p > 2%, C: 2% >= p > 0%
3. Stopnja ohranjenosti strukture in funkcije habitatnega tipa na območju: A: odlična ohranjenost, B: dobra ohranjenost, C: povprečna ali zmanjšana ohranjenost
4. Splošna ocena stanja habitatnega tipa na območju: A: odlična vrednost, B: dobra vrednost, C: značilna vrednost

V spodnji tabeli so predstavljene ključne značilnosti obravnavanih kvalifikacijskih vrst.

Tabela 15: Splošne značilnosti obravnavanih kvalifikacijskih vrst na Natura območjih (podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu, september 2020)

Ključne značilnosti vrste	Natura območje
ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>)	
Hišica tega drobnega polžka je 1,8 mm visoka in 0,9 mm široka, levosučna, s 5 zavoji, površina drobno rebrasta, rdeče rjava, svetleča. Zadržuje se v visokih steblih na močvirnih travnikih in dolinskih logih, v šašju in med mahovi na barjih, v stelji obvodnih grmišč. Pogosto živi na mejah različnih življenjskih okolij, kot na primer meji med trstiščem in močvirjem ali v prehodni coni med traviščem in slanim močvirjem, lahko pa živi tudi v popolnoma suhih okoljih, kot so suhi gozdovi. Občutljiv je na hitre spremembe vlage v življenjskem prostoru, spremembe pašnih pogojev (tolerira pašo do neke mere) in na fizične motenja. Pomembno je, da se na poplavnih območjih ohranjajo višji predeli barij in trstišč, ki predstavljajo zavetišča ob poplavih.	SI3000276 SI3000252
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	
Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm – značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime – rogač. Glava, ovrtnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šture, stara ali padla drevesa. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste prenizko sekanje dreves (tik nad tlemi).	SI3000276 SI3000212
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	
20 do 38 mm velik hrošč z robustnim, podolgovatim in paralelnim telesom; žametno sivomodre barve, na vsaki pokrovki ima po dve črni pegi, noge in tipalnice so dolge in sivočrne. Prehranjujejo se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa posamezen osek prehodi velike razdalje. Poleg naravnih ovir, kot so reke, z gradnjami cest in avtocest postavljamo se več mej med populacijami vrste. Vrsta je v Sloveniji splošno razširjena in trenutno ne velja za ogroženo, vendar pa zaradi povpraševanja po bukovem kozličku na evropskih zbirateljskih borzah obstaja nevarnost izlavljanja hroščev v komercialne namene.	SI3000276
primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)	
Rak velikosti med 8 in 10 (do 13) cm. Hrbtna stran telesa je svetlo rjave barve, trebušna je svetlejša, motno belkasta; površina škarij drobnozrnata. Zadržuje se na dnu. Živi v nezamuljenih prodnatih predelih čistih in hitrotekočih potokov in manjših rek jadranskega povodja. Ponekod se pojavlja tudi v čistih jezerih v predelih s peščenim dnom ali najpogosteje na laporni podlagi. Geološka podlaga je izrednega pomena za njegovo preživetje. V potokih, ki poleti popolnoma usahnejo, preživi sušno obdobje v luknjah, kjer se zadrži dovolj vlage. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke in rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib).	SI3000276 SI3000060
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	

Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi. Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	SI3000276 SI3000212
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	
Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašja se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasečene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebek so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	SI3000276 SI3000212
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	
Najmanjši netopir v skupini podkovnjakov, ki imajo ime po nenavadni kožnati tvorbi okrog nosnic v obliki konjske podkve (trup z glavo meri okoli 4-5 cm). Ušesa so velika, koničasta, dlaka je fina in svilnata, po hrbtu je sivkasto rjava, po trebuhu nekoliko svetlejša, letalna opna je tanka in temna. V zatočišču z zloženimi krili prekrijejo telo. Živi v toplih zvetrnatih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežerilci in mladoletnice. Podnevi se zatekajo na podstrešja stavb, redkeje jame. Kotišča so v stavbah, kjer so izpostavljena človekovim posegom (od vandalizma do neustreznih prenov zgradb). V jamah je vrsta izpostavljena vandalizmu ali motnjam s strani obiskovalcev.	SI3000276
veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	
Največji netopir v skupini podkovnjakov, ki imajo ime po nenavadni kožnati tvorbi okrog nosnic v obliki konjske podkve (trup z glavo meri okoli 5-7 cm). Ušesa so velika, koničasta, dlaka je fina in svilnata, po hrbtu je svetlo rjava, po trebuhu bolj sivkasta, letalna opna je močna in skoraj povsem črna. Živi v toplih gozdnih na zakraseli podlagi, s številnimi jamami in bližino vode. Je izrazito jamska vrsta - v jame se zateka tako v času zimskega spanja kot poleti, ko tam preživi dan. Poleti ga najdemo tudi na podstrešjih. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo hrošči in nočni metulji. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih (od vandalizma, motenj, do neustreznih prenov zgradb).	SI3000276
južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>)	
Netopir iz skupine podkovnjakov, ki imajo ime po nenavadni kožnati tvorbi okrog nosnic v obliki konjske podkve. Ušesa so velika, koničasta, trup z glavo meri okoli 5-7 cm, po hrbtu je sivo rjav, po trebuhu sivkast. Živi na toplih južnih pobočjih in v dolinah z listnatimi gozdovi ter na kmetijskih območjih. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji in hrošči. Potrebuje bližino vode in jame z različnim temperaturnim režimom, kjer tudi prezimuje. Poleti se čez dan zateka v toplejše dele jam ali v podstrešja stavb. Glavni vzrok ogroženosti je uporaba pesticidov pri zatiranju žuželk ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih (osvetljevanje delov jam, motnje s strani obiskovalcev, vandalizem in neustrezne prenov zgradb). Preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov).	SI3000276
dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	
Netopir s razmeroma majhno glavo, gobček ima izrazito kratek, čelo strmo, kratek, trikoten uhlj ne preseže glave, ki jo porašča kratka, gosta in pokončna dlaka. Tudi sicer je kožuh gost in kratek, na hrbtu sivo rjav do pepelnato siv, na trebuhu nekoliko svetlejši in pretežno siv. Letalna opna je sivo rjava, prhut je dolga, ob telesu široka, proti koncu pa zožena. Živi do višine 1000 metrov, prezimuje v jamah, poletna zatočišča (poleg jam lahko še podstrešja stavb) pa si najde v prehransko bogatem okolju tudi več kot 100 km oddaljena od prezimovališč. Prehranjuje se z žuželkami v gozdu, na gozdnem robu in jasah; prevladujejo nočni metulji, v manjši meri pa mrežerilci in hrošči. Vrsta je ranljiva zaradi ozkih ekoloških zahtev, zaradi katerih se na zelo omejenem prostoru zgnete pomemben del lokalne populacije. Ogroža jo pomanjkanje zatočišč ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih.	SI3000276
vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>)	
Srednje velik netopir (trup z glavo meri 50-63 mm). Razmeroma kratki in široki uhlji so temno sivo rjave barve, gobček je rdeče rjav, dlake volnatega kožuha so na hrbtu tribarvne: osnova je siva, sredina je slamnato rumena, konica pa živo rdeče rjava, trebuh je rumenkasto siv, prhut je široka s temno sivo rjavo letalno opno. Živi v toplih gozdnatih ali grmiščnih predelih, najraje na apnenčasti podlagi v bližini vode. Prezimuje v jamah z visoko zračno vlago, poleti pa se preko dneva zateče tudi na podstrešja stavb. Kotišča so na severu območja razširjenosti na toplih podstrešjih in v zvonikih, na jugu pa tudi v podzemskih jamah. Prehranjuje se s pajkovci in žuželkami, ki jih pobere z listov, vejic in s tal, lovi pa tudi leteče žuželke, ki jih prestreže z letalno mrežo. Pogoste so skupine ali faze, ki ne letajo oziroma so dejavne podnevi. Najbolj so ogrožena njegova kotišča v stavbah, ki so tudi najbolj izpostavljena.	SI3000276
Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>)	
Tommasinijeva popkoresa je blazinasta klinčica s suličastimi, nekoliko mesnatimi listi in drobnimi belimi cvetovi. Njena semena raznašajo mravlje. Raste v skalnih previsih, kjer skozi ozke razpoke na rahlo mezi voda, s katero dobi tudi raztopljen hranila. Njena rastišča so torej nekoliko vlažna in zasenčena. Je endemit z zelo ozko, točkasto razširjenostjo (eno nahajališče v Italiji, dve na Hrvaškem in tri na Kraškem robu v Sloveniji). Zaenkrat so njene	SI3000276

populacije stabilne in neogrožene, vendar je zaradi svoje maloštevilnosti in redkosti zelo dojemljiva za negativne vplive (npr. športno plezanje).	
raznolistna mačina (<i>Serratula lycopifolia</i>)	
Raznolistna mačina je 25 do 100 cm visoka zelnata trajnica. Steblo nosi različno oblikovane liste, na vrhu pa rožnat košek. Raste na submediteranskih kraških travnikih na globokih rodovitnih tleh, lahko nekoliko vlažnih, bazičnih do nevtralnih, le lokalno zakisanih. V Sloveniji se pojavlja na travniških predelih Čičarije in Vremščice, sicer pa je pontsko-panonska vrsta s težiščem razširjenosti v Ukrajini, južni Rusiji in Romuniji. Ogroža jo opuščanje tradicionalne košnje travnikov, vendar je njena populacija pri nas zaenkrat še stabilna.	SI3000276
jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	
Jadranska smrdljiva kukavica je do 80 cm visoka trajnica. Olistano steblo nosi dolgo socvetje s 15-50 ostrogastimi cvetovi. Medena ustna vsakega cveta je trakasta, trokrpa, srednja krpa je mnogo daljša od stranskih krp (dolga 3-7 cm), spiralasto zavita. Cvet je po notranji strani rdeče progast, zunaj belkast, neprijetnega vonja. Raste na travnatih pobočjih (suha travnišča, visokodebelni sadovnjaki), ob gozdnih robovih in med grmovjem na suhi apnenčasti podlagi. Potrebuje globoka hranljiva tla, ugaja pa ji tudi delna zasenčenost z visokimi steblikami ali drevesi. V Sloveniji uspeva v Istri, Halozah in na Krasu. Ogrožajo jo gnojenje, prepogosta košnja in močno zaraščanje travnikov.	SI3000276 SI3000212
beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>)	
Beloglavi jastreb je svetlorjava ujeta z dolgim, redko operjenim vratom in zakrivljenim močnim kljunom. Gnezdi v J in JV Evropi, v Sloveniji je le na preletu. Gnezdi kolonijsko na skalnih policah, ima le enega mladiča. Za iskanje hrane potrebuje tople vzgornike nad pašniki in razgibanimi travniki, ki mu omogočajo dolgotrajno jadranje (tudi do 60 km od gnezda). Hrani se z mrhovino, zlasti z mehkimi deli (mišičevje, prebavila) srednje velikih do velikih sesalcev, ki jih izsledijo z vidom. Na enem trupu se lahko hrani več jastrebov. Na jeziku imajo vrste ostrih izrastkov, ki jim pomagajo zadržati spolzko hrano in jo pogoltniti. Je stalnica. Ogrožajo ga pomanjkanje mrhovine zaradi opuščanja reje drobnice, rekreacijske aktivnosti (jadrarno padalstvo) in vetrne elektrarne.	SI5000023
hribski škrljanec (<i>Lullula arborea</i>)	
Hribski škrljanec je temno rjavo progast, ima izrazito belo nadočesno progno, kostanjeva lica in na vodilnem robu peruti manjši črno-bel vzorec. Prebiva na dobro odcejenih peščenih pobočjih z mozaikom nizke in visoke vegetacije suhih travnišč ter z raztresenimi grmi in drevjem. Gnezdo je na tleh, v zavetju grma ali kupa trave. V gnezditveni sezoni se hrani z žuželkami in pajki, izven nje pa s semeni. Nekatere populacije so selivske, druge stalnice, prezimujejo pa v južnem delu gnezditvenega areala. V Sloveniji je redka gnezdilka. Ogroža ga intenzifikacija kmetijstva (uničevanje ekstenzivnih suhih travnikov, širjenje njiv).	SI5000023
kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)	
Kačar je orel s svetlim spodnjim delom telesa in temno rjavim grlom. V Sloveniji je redka gnezdilka JZ dela države. Naseljuje tople, suhe kamnite predele, prepredene z gozdiči in grmičevjem. Gnezdi na drevju (pogosto na borih), potrebuje pa tudi izpostavljena mesta za dober pregled nad okolico. Hrani se skoraj izključno s plazilci, med katerimi ima še posebej rad kače. Pogosto lovi lebdje v zraku, lahko tudi s preže. Majhen plen ubije v zraku, večjega na tleh. Je selivka, vzhodne populacije prezimujejo v Indiji, zahodne pa v tropskem delu Afrike. Ogroža ga uničevanje gnezditvenega in prehranjevalnega habitata.	SI5000023
kotorna (<i>Alectoris graeca</i>)	
Kotorna ima belo grlo, ki je s črno progno razmejeno od sivih prsi in vrha glave, hrbet je rjav, trtica siva, boki pa krem beli s črnimi progami. Prebiva na suhih skalnatih pobočjih, suhih ekstenzivnih tratah s pritlikavim grmičevjem, po možnosti na prisojni legi, vedno blizu vodnega vira. Večinoma naseljuje višje lege (nad 1000 m), kjer je ekstenzivna paša. Gnezdo je na tleh, v zavetju skale ali rastja. Hrani se pretežno z rastlinami (listi, poganjki, popki, semena in plodovi), mladiči in samice v času gnezdenja pa jedo tudi nevretenčarje. Je stalnica, ki glede na snežne razmere dela le višinske premike (jeseni in pozimi se pomakne dol, spomadi gor). Čez zimo se kotorne zadržujejo v večjih jatah. V Sloveniji je redka gnezdilka Z dela države. Ogroža jo množični turizem.	SI5000023
planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>)	
Odrasli planinski orli so enotno temno rjavi z zlato obarvanim vrhom glave, mladi pa imajo belo bazo repa in belo liso v perutih. V Sloveniji so redki gnezdilci zahodnega dela države, kjer naseljujejo skalovja, pašnike in goličave v višjih nadmorskih legah. Veliko gnezdo iz vej si naredijo na skalni polici. Lahko je visoko 2 m in ima 1-1.5 m premera, gnezda na drevesih, ki so sicer redkejša, pa so še večja: 2-4 m visoka s premerom 2-3 m. Par si je zvest celo življenje. Prehranjujejo se s sesalci (do velikosti srne), ptiči (do velikosti laboda) in mrhovino, redko s plazilci. Lovijo v nizkem letu, pogosto v paru. So stalnice, vendar se mladiči lahko razpršijo daleč od kraja, kjer so bili izvaljeni. Ogrožajo ga človeške motnje v času gnezdenja (kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, množično planinarjenje).	SI5000023
podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	
Podhujka je peščeno in temno rjavo progasto obarvana ptica s kratkim kljunom in izredno širokimi usti. V času svatovanje se ponoči oglašja z brnenjem, podobnim zvoku majhnega motorja iz daljave. Prebiva v suhi, odprti pokrajini, ki je redko porasla z drevjem (npr. z borovci), na sončnih gozdnih robovih, v polpuščavah in stepah. V Sloveniji je gnezdilka osrednjega in JZ dela države. Gnezdo je na tleh, na odprtem ali v zavetju grmičevja. Hrani se z žuželkami, predvsem nočnimi metulji in hrošči, ki jih lovi v zraku. Je selivka, ki prezimuje v Afriki, vrne se aprila ali maja. Ogrožata jo pomanjkanje hrane zaradi uporabe pesticidov in izginjanje primerne gnezditvene habitata (termofilnih gozdov, grmišč z navadnim brinom, suhih travnišč).	SI5000023
poljski škrljanec (<i>Alauda arvensis</i>)	

Poljski škrjanec meri 16 - 18 cm. Je sivo rjavo progast, le po trebuhu bel. Med letom je opazen belkast zadnji rob peruti. Je vsejed. Gnezdi na ekstenzivnih in zamočvirjenih travnikih ter njivah z ozarami. Med aprilom in junijem splete gnezdo na tleh med redko in nizko vegetacijo. Izven gnezditvenega obdobja se osebk združujejo v manjše jate. Del populacije v Sloveniji prezimi, del pa se seli. Vrsto ogroža intenzifikacija kmetijstva.	SI5000023
puščavec (<i>Monticola solitarius</i>)	
Puščavec je do 23 cm velik ptič z dolgim tankim kljunom. Samec ima večji del telesa obarvan modro, le krila so temnejša modro siva. Spodnji del je oranžen. Samice so manj barvite. Zgornji del telesa je temno rjav, spodnji del pa je svetlejši in grahost. Živi na odprtih gorskih območjih. Gnezdi v skalnih votlinah in stenah. Prehranjuje se z žuželkami in manjšimi plazilci ter različnimi plodovi.	SI5000023
rjava cipa (<i>Anthus campestris</i>)	
Rjava cipa je rjavo progasta po hrbtu, trebuh in boki so zelo svetli, nad očmi je izrazita svetla proga. Prebiva na suhih kamnitih travniških in suhih peščenih neobdelanih površinah, kjer je vegetacija nizka in redka. Gnezdo je na tleh v plitvi kotanji, pogosto pod šopom rastlinja. Nekateri samci so poliginični in imajo na istem teritoriju dve samici hkrati. Hrani se z žuželkami, pozimi tudi s semeni. Je selivka, ki prezimuje v Sahelu in na Arabskem polotoku, vrne pa se konec aprila. V Sloveniji je zelo redka gnezdilka JZ dela države. Ogroža jo opuščanje ekstenzivne rabe suhih travniških in posledično zaraščanje.	SI5000023
rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)	
Samec rjavega srakoperja ima sivo glavo, črno očesno masko, rjav hrbet in rožnate prsi ter trebuh, samica je rjavo-sivih tonov s progami po bokih in trebuhu. Prebivajo v mozaični kmetijski krajini z drevesno-grmovnimi mejicami, grmišči in košenimi travniki. Gnezdo si spletejo v gostem, trnastem grmovju. Hranijo se z žuželkami (zlasti hrošči), malimi sesalci, pticami in plazilci. Lovijo s preže, najraje na sveže pokošenih površinah pa tudi na makadamskih cestah. Odvečno hrano shranjujejo nabodeno na trne ali odlomljene veje. Rjavi srakoper je selivka, ki prezimuje v V in J Afriki, vrne se aprila. V Sloveniji je zaenkrat še pogost gnezdilec, medtem ko je po Evropi njegova številčnost močno upadla zaradi intenzifikacije kmetijstva, ponekod je celo izumrl (Velika Britanija).	SI5000023
smrdokavra (<i>Upupa epops</i>)	
Smrdokavra ima dolg, izjemno tanek kljun, rumenorjavo glavo, prsi in trebuh, črne peruti s širokimi belimi progami ter na glavi rumeno perjanico s črnimi konicami. Njeno ime izvira iz vonja izločkov mladičev, ki s smradom odvrčajo plenilce. Oglašja se z nežnim »up-up-up«, ki je botroval ljudskemu imenu "hupkač". Prebiva v topli, mozaični kmetijski krajini s številnimi prežami (drevesa, grmi, kupi kamenja), ekstenzivnimi travniki in visokodebelnimi sadovnjaki. Gnezdi v večjih duplih, pogosto v starih travniških sadovnjakih ali glavih vrhah. Hrani se z velikimi žuželkami, njihovimi ličinkami in bubami, ki jih išče na tleh, pogosto na iztrebkih pašnih živali. Je selivka, ki prezimuje v Afriki južno od Sahare in v Sredozemlju, na slovenska gnezdišča se vrne aprila. V Evropi je doživela drastičen upad zaradi intenzifikacije kmetijstva (pomanjkanje primernih gnezdišč in hrane), ponekod je celo izginila.	SI5000023
sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>)	
Sokol selec je po hrbtu in perutih temno siv, spodaj pa bel s številnimi črnimi progami, pod očesom ima izrazit črn brk. V Sloveniji je redek gnezdilec skalnih sten, ki jih obdaja odprta kulturna krajina ali goličave nad drevesno mejo. Njegova evropska populacija v zadnjih letih počasi narašča, kar je zlasti posledica prepovedi uporabe nekaterih pesticidov. Prehranjuje se v glavnem s pticami (od čisto majhnih, npr. kraljiček, do zelo velikih, npr. siva čaplja in gosi). Lovi v letu: za plenom opreza med kroženjem visoko nad tlemi, nato se z višine v izredno hitrem letu z složenimi krili spusti nad plen. Je stalnica. Ogrožajo ga različne človekove dejavnosti: kraja mladičev iz gnezd za potrebe sokolarstva, športno plezanje, planinarjenje in onesnaževanje okolja.	SI5000023
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	
Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. Naseljuje odprte gozdovi s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrlji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine 40 cm). Osje želo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.	SI5000023
velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	
Velika uharica je največja evropska sova. Samec spomladi v večernem mraku označuje svoj teritorij z zamolklim »bu«, ki ga ponavlja vsakih 9 sekund in se ga sliši na 1.5 km, ponekod še dlje. Gnezdi v razčlenjenih skalnih stenah s policami in luknjami, ki jih obdajajo ekstenzivno obdelovane odprte površine, na katerih lovi. Prehranjuje se pretežno s sesalci in pticami. Je stalnica. V Sloveniji velja za redko gnezdilko (60-80 parov) in je pogostejša predvsem v toplejših predelih (Kras, slovenski del Istre, Vipavska dolina). Ogrožena je zaradi motenj v času gnezdenja (plezalci, jadralni padalci, pohodniki), trkov z električni vodi ter intenzifikacije kmetijstva.	SI5000023
veliki skovik (<i>Otus scops</i>)	
Veliki skovik je majhna sova velikosti škorca, ki jo večina ljudi pozna po monotono ponavljajočem se oglašanju »tju-«. Naseljuje mozaično kmetijsko krajino toplih in suhih nižinskih predelov. V Sloveniji gnezdi v duplih ekstenzivnih sadovnjakov, drevesnih mejic ter v luknjah kamnitih hiš in skalnih sten, lahko tudi v ohlapnih kolonijah. Prehranjuje se zlasti z velikimi žuželkami (ravnočrklci, hrošči, nočni metulji), ki jih lovi na ekstenzivnih travnikih in drugih odprtih površinah. Je edina prava selivka med evropskimi sovami, ki prezimuje v Afriki in se k nam vrne v začetku aprila. Ogrožajo ga intenzifikacija kmetijstva (pretvarjanje ekstenzivnih travnikov v njive in intenzivne travnike, uporaba	SI5000023

pesticidov, izsekovanje drevesnih mejic), urbanizacija in propadanje visokodebelnih sadovnjakov.	
veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>)	
Veliki strnad je do 19 cm velik ptič. Samci in samice so si podobni. Zgornji del telesa ima sivo-rjave proge, spodaj je svetlejši. Pri petju sedi na grmovju, ograji ali električni žici. Njegov habitat so suhi, ekstenzivno gojeni travniki s posameznimi grmi ali mejicami. Prehranjuje se s semeni trav in žuželkami. V Sloveniji je najpogostejše na kraških travnikih.	SI5000023
vrtni strnad (<i>Emberiza hortulana</i>)	
Vrtni strnad ima sivo glavo, rumen očesni obroč in brk ter opečnato rjav trebuh. Prebiva v sončnih, suhih območjih z mešanico termofilnih gozdičev, grmišč z navadnim brinom, suhih travnikov in terasastih vinogradov. Potrebuje dovolj izpostavljenih mest (grm, drevo, skala, drog) za petje. Gnezdo je na tleh, pogosto v manjši vdolbini. Hrani se z nevretenčarji in semeni. Je selivka, ki prezimuje v podсахarski Afriki, vrne se maja. V Sloveniji je redka gnezdilka. Ogroža ga intenzifikacija kmetijstva (izguba grmovno-drevesnih mejic in širjenje monokulturnih njiv).	SI5000023
dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>)	
Srednje velik netopir (trup z glavo meri 42-61 mm). Ovalni uhlji so zmerno dolgi, na vrhu zaobljeni, sivo rjave barve, gobček je rdečkasto rjav. Gost, volnat kožuh je na hrbtu rdeče rjav, na trebuhu pa belo siv, osnova dlak je temno siva. Prhut je razmeroma kratka in široka s sivo rjavo letalno opno, ki je ob telesu na hrbtani in trebušni strani gosto porasla s kratko rjavo dlako. Živi v toplih gozdnatih območjih, na apnenčasti podlagi v bližini vode. Poleti in preko zime se zateka v jame; prezimuje v manjših skupinah in posamezno. Hrani se nad vodo z letečimi žuželkami ali pa jih grabi z vodne gladine. Plen lovi z nogami in v letalno opno med zadnjima nogama. Občutljiv je na vznemirjanje v jamah in uničevanje jamskih zatočišč.	SI3000060
laška žaba (<i>Rana latastei</i>)	
Približno 5 do 7 cm dolga (brez dolžine nog), rjava žaba vitke rasti. Gobec je kratek, zaokrožen, redko se proti nosnicam izrazito zoži, zenica vodoravna, po hrbnem delu je največkrat rdeče-rjavo, včasih temno sivo-rjavo obarvana, trebuh je bele barve, lahko tudi temno siv, grlo je temno s svetlo črto po sredini. Živi v svetlih, vlažnih, listnatih, obrečnih poplavnih gozdnatih z bujno podrastjo in na obraščenih obalah jezer. Našli so jo tudi v monokulturnih topolov. Odrasli osebkii se večinoma zadržujejo okoli mrestišč. To so manjše tekoče vode, mrtve rokave rek in potokov, kanale, tolmane manjših gozdnih potokov, le izjemoma mresti v stoječih vodah (npr. v stalnih gozdnih mlakah). Samci se oglašajo le pod vodo, kjer se tudi pari, izven vode se jih ne sliši. Prezimuje na kopnem, do 1 km od mrestišča. Glavni vzroki ogroženosti so izsekavanje, nenadzorovana urbanizacija, gradnja cest, intenzifikacija kmetijstva ter regulacije vodnih tokov. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	SI3000060
močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>)	
Edina slovenska avtohtona sladkovodna želva. Oklep je ovalen, okoli 30 cm dolg, olivno do črno-zelene barve, posut z drobnimi rumenimi pegami, ki se pojavljajo tudi po drugih delih telesa. Živi v stoječih in počasi tekočih celinskih vodah (jezera, ribniki, mlake, močvirja, spodnji toki rek, kanali, potoki, delno slane vode) z ne pregostim obrežnim rastlinjem in blatnim dnom in bregovi. Najlažje jo je opaziti, med tem ko se sonči na obrežju, a je izredno plaha in se že ob najmanjšem znaku za preplah požene v vodo. V okolici je nujna bližina ekstenzivnih vlažnih travnišč, visokega steblikovja, obrežnih in močvirnih gozdov. Potrebuje tudi primerna suha mesta za valjenje jajc (suhi travniki, prisojna mesta s peščeno podlago itd.) v razdalji do enega kilometra od vodnega telesa, kamor poleti enkrat do dvakrat odloži jajca v luknjo, ki jo izkoplje v tleh. Prehranjuje se z vodnimi in obvodnimi nevretenčarji (predvsem polži, ličinke žuželk, deževniki...) v manjši meri z vodnimi vretenčarji (paglavci, ribe), občasno tudi z rastlinsko hrano. Jeseni, ko pade temperatura pod 5°C, se zarine v blatno dno in tako preživi zimo. Ogroža predvsem uničevanje ter fragmentacija primernih bivališč (melioracije, regulacije, urbanizacija, ceste), morda tudi pretirana uporaba biocidov in gnojil in naseljevanje tujerodnih kompetitorskih vrst, predvsem želve rdečevratke.	SI3000060
progasti gož (<i>Elaphe quatuorlineata</i>)	
Naša najdaljša kača, ki doseže do 2,6 m dolžine. Zlahka se prepozna po štirih vzdolžnih progah na hrbtu. Je pretežno dnevna žival rečnih dolin, gozdnih obronkov in skalnatih predelov. Potrebuje razgiban življenjski prostor (živice, »škarpe«, obrežna vegetacija) in mirna območja s toplo kameninsko podlago. Dobro pleza in plava. Hrani se s kuščarji, manjšimi glodalci, ptiči in jajci. Je popolnoma nestrupen in nenevaren, če je razdražen se napihuje vendar le izjemoma ugrizne.	SI3000060
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	
Največji kačji pastir v Evropi (odrasli samci dolgi okoli 8, samice 9 cm). Telo črno z rumenimi lisami. Večino življenja preživi v stadiju ličinke, v majhnih gozdnih potokih z naravno strugo in z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v podlagi. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dnu potoka, je več-, predvidoma 3 do 5-leten. V vodi se ličinke večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezejo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebkii. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ker so odrasli zelo dobri letalci, se lahko tudi do nekaj kilometrov oddaljijo od matičnega potoka. Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov.	SI3000060
solinarka (<i>Aphanius fasciatus</i>)	
Solinarka je 5-8 cm velika riba z izrazitim spolnim dimorfizmom. Telo je rumenorjave barve, z navpičnimi progami po bokih, ki so pri samcu srebrne ali srebrnomoдре, pri samicah pa temnorjave. Repna plavut pri samcih je rumena, pri samicah pa prosojna. Usta so nadstojna. Živi v sladki, slani in brakični vodi obalnih lagun, manjših kanalov in solinskih bazenov. Drsti se aprila do avgusta na muljastem dnu ali podvodnem rastlinju. Hrani se z drobnimi talnimi nevretenčarji (pomemben plenilec ličink, bub in odraslih komarjev) in planktonom. V Sloveniji jo najdemo v Škocjanskem zatoku,	SI3000252

Sečoveljskih in Strunjanskih solinah. Ogrožajo jo naselitev tujerodne gambuzije (kompeticija), melioracije in osuševanje mokrišč.	
beločeli deževnik (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	
Beločeli deževnik nima črnega komata čez prsi, vrh glave je rjav, noge pa temne, po čemer se loči od ostalih dveh vrst tega rodu, ki se pojavljata pri nas (mali in komatni deževnik). V Sloveniji je redka gnezdilka slanišč, kjer zasede ravnejše, bolj osušene in slabo poraščene poloje. Gnezdo je preprosta jamica na tleh, obložena s kamenčki ali deli školjčnih lupin. Če so mladiči v nevarnosti, skušata starša s hlinjenjem poškodbe peruti pritegniti pozornost potencialnega plenilca nase. Hrani se z žužkami, raki, deževniki in mehkužci, ki jih lovi med hitrim tekanjem sem ter tja. Je sicer selivka, vendar jih manjše število pri nas na obali tudi prezimuje. Ogroža ga uničevanje obalnih mokrišč.	SI5000008
bobnarica (<i>Botaurus stellaris</i>)	
Bobnarica je gnezdilka obsežnih trstišč. Samec se že od marca značilno zamolklo oglašja, njegovi klici pa se slišijo 3-5 km daleč. Gnezditve te vrste v Sloveniji od leta 1980 dalje ni bila več potrjena, čeprav obstaja nekaj gnezditveno sumljivih podatkov z zadrževalnika Medvedce in Cerkljanskega jezera. Za bobnarico je značilno mnogoženstvo (poliginija), saj ima samec hkrati tudi do pet samic, ki pa same poskrbijo za mladiče. Gnezdo je podstavek iz odmrlega trsta, ki ga z rastjo mladičev samica dograjuje. Bobnarice se prehranjujejo z ribami, dvoživkami, žužkami, pijavkami, mehkužci, raki, pajki, kuščarji, majhnimi pticami in malimi sesalci. Lovijo med počasno hojo ali prežanjem v plitvi vodi. V nevarnosti zavzamejo varovalno držo z vzravnanim telesom in navzgor obrnjenim kljunom, v kateri lahko vztrajajo več ur. Ogroža jo izsuševanje, košenje in požiganje trstišč.	SI5000008
čaplja (<i>Ixobrychus minutus</i>)	
Je najmanjša evropska vrsta čaple, ki živi zelo skrito življenje. Gnezdo si splete malce nad vodno gladino v sestoju trstičja ali drugi obrežni vegetaciji in vanj zleže 5-6 jajc. Hrani se pretežno z nevretenčarji, dvoživkami in ribami, ki jih lovi med hojo ali prežanjem v plitvi vodi. Je selivka, ki se s prezimovališč v Slovenijo vrne maja. V nevarnosti odrasli osebk in mladiči zavzamejo pokončno varovalno držo in obmirujejo, zaradi česar se skoraj popolnoma zlijejo z okoliškim rastlinjem. V Sloveniji je redka gnezdilka, saj gnezdi le 30-60 parov. Glavni razlog za njeno ogroženost je uničevanje in posledična izguba gnezdišč (trstišča, močvirja, gramoznice, opuščeni ribniki in glinokopi).	SI5000008
čopasta čaplja (<i>Ardeola ralloides</i>)	
Čopasta čaplja je do 50 cm velika ptica. Po hrbtu je svetlo rjave barve, krila so bela kljun pa sivkasto moder. Na vratu ima dolg rjav čop. Njen habitat predstavljajo gosto poraščena močvirja. Prehranjuje se z ribami, dvoživkami in žužkami. V Sloveniji je vrsta redka, preletna.	SI5000008
kačar (<i>Circaetus gallicus</i>)	
Kačar je orel s svetlim spodnjim delom telesa in temno rjavim grlom. V Sloveniji je redka gnezdilka JZ dela države. Naseljuje tople, suhe kamnite predele, prepredene z gozdčiči in grmičevjem. Gnezdi na drevju (pogosto na borih), potrebuje pa tudi izpostavljena mesta za dober pregled nad okolico. Hrani se skoraj izključno s plazilci, med katerimi ima še posebej rad kače. Pogosto lovi lebbe v zraku, lahko tudi s preže. Majhen plen ubije v zraku, večjega na tleh. Je selivka, vzhodne populacije prezimujejo v Indiji, zahodne pa v tropskem delu Afrike. Ogroža ga uničevanje gnezditvenega in prehranjevalnega habitata.	SI5000008
mala bela čaplja (<i>Egretta garzetta</i>)	
Mala bela čaplja ima črne noge z rumenimi prsti, kar jo poleg velikosti dobro loči od velike bele čaple. V Sloveniji ne gnezdi, temveč le prezimuje. Pogosta je v Sečoveljskih in Strunjanskih solinah ter Škocjanskem zatoku, zelo redka pa v notranjosti države. Gnezdi raztreseno po Z, J, in JV Evropi ob plitvih jezerih, brakičnih in slanih obalnih lagunah ter počasi tekočih vodah. V trstičju, grmičevju, jelševju ali drugem drevesnem sestoju v bližini vode oblikujejo velike kolonije, lahko tudi mešane z drugimi vrstami čapelj, pritlikavimi kormorani ali plevicami. Hranijo se z majhnimi ribami, dvoživkami, žužkami in njihovimi ličinkami, raki, mehkužci, deževniki, plazilci in malimi sesalci. Ogrožajo jih uničevanja mokrišč.	SI5000008
mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	
Plevica je do 66 cm velika ptica. Je rdečkasto rjave barve z bleščeče zelenimi krili. Gnezdi v močvirnih delih jezer, ob rekah, lagunah in slanih močvirjih. Najdemo jo tudi na vlažnih travnikih, ob ribnikih in na poplavnih ravninah. Prehranjuje se z žužkami, raki, ribami, dvoživkami in manjšimi plazilci. V Sloveniji je znan le kot redka preletna vrsta.	SI5000008
navadna čigra (<i>Sterna hirundo</i>)	
Navadna čigra ima črno kapo, sive peruti in hrbet, drugje po telesu je bela. Kljun je rdeč s črno konico, rep pa razcepljen kot pri kmečki lastovki. Gnezdi v morskih (otoki, peščene sipine, soline, slana močvirja) in celinskih biotopih (prodišča, otoki, močvirja, ribniki, gramoznice, umetni splavi). Je kolonijska gnezdilka, močno zvesta svojemu gnezdišču. Gnezdo je na odprtih golih tleh. V Sloveniji gnezdi le na antropogenih gnezdiščih. Hrani se z ribami, občasno z raki. Lovi iz zraka, od koder se navpično požene v vodo za plenom. Samec kot del snubljenja prinaša ribice samici. Je selivka, ki prezimuje ob obalah zahodne in južne Afrike, vrne se konec aprila. Ogrožajo jo regulacije rek, zaradi katerih izginjajo njena primarna gnezdišča – prodnati in peščeni rečni otoki.	SI5000008
plevica (<i>Plegadis falcinellus</i>)	
Plevica je do 66 cm velika ptica. Je rdečkasto rjave barve z bleščeče zelenimi krili. Gnezdi v močvirnih delih jezer, ob rekah, lagunah in slanih močvirjih. Najdemo jo tudi na vlažnih travnikih, ob ribnikih in na poplavnih ravninah. Prehranjuje se z žužkami, raki, ribami, dvoživkami in manjšimi plazilci. V Sloveniji je znan le kot redka preletna vrsta.	SI5000008
polojnik (<i>Himantopus himantopus</i>)	

Črno-belo obarvani polojniki s tankim dolgim kljunom imajo med vsemi evropskimi pticami sorazmerno najdaljše noge, ki so rdeče. V Sloveniji so začeli gnezditi v 90-tih letih in veljajo za redko gnezdilko. Njihova bivališča so plitve stoječe vode (celinske ali brakične lagune, močvirja, soline), praviloma zelo produktivne. Gnezdijo kolonijsko na odprtih tleh, v sušnih letih ne gnezdijo. Hranijo se z nevretenčarji, zlasti vodnimi žuželkami, ki jih lovijo med hojo po vodi in blatnih polojih. So selivka, ki prezimujejo v Afriki severno od Ekvatorja, vrnejo se aprila ali maja. Ogrožajo jih nenadne spremembe vodostaja v času gnezdenja.	SI5000008
rakar (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	
Rakar je naša največja trstnica, je olivno- ali sivorjave barve s svetlim grlom. Prebiva v visokem, gostem trstiču. Gnezdo je obešeno na vsaj tri stebila trsta in dvignjeno nad vodo. Hrani se z žuželkami, pajki, polži in majhnimi vretenčarji, izven gnezditvene sezone tudi s plodovi. Med prehranjevanjem se zadržuje v trstiču in grmovju, plen pa pobira tudi z vodne površine. Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Sahare (zahodne populacije) ter v JV Aziji (vzhodne populacije), vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka. Ogroža ga izsuševanje močvirij.	SI5000008
rjava čaplja (<i>Ardea purpurea</i>)	
Rjava čaplja je nekoliko manjša od sive čaple (do 100 cm). So rdečkasto rjave do sive barve. Njihov habitat predstavljajo jezera in druga večja mokrišča, obrasla z drevesi. Hrani se v plitvi vodi z ribami, žabami, žuželkami in malimi sesalci. V Sloveniji je vrsta redka, gnezdenje ni potrjeno.	SI5000008
srpična trstnica (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	
Srpična trstnica je olivno- ali sivorjave barve. Precej je podobna pogostejši močvirski trstnici, od katere se zanesljivo loči po petju. Prebiva le v manjših zrelih sestojih navadnega trsta. Gnezdo je skodelica nad vodo, pripeta vsaj na tri stebila trsta. Hrani se z žuželkami in pajki, občasno s polži in rastlinskimi deli. Hrano išče v trstiču in ločju. Je selivka, ki prezimuje v Afriki južno od Sahare, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka. Ogroža jo izsuševanje močvirij.	SI5000008
togotnik (<i>Philomachus pugnax</i>)	
Samci togotnikov so bistveno večji od samic in imajo pisane ovratnike (bele, črne, rjasto rdeče, progaste), katerih barva odraža status samca. V Sloveniji se pojavljajo na selitvi v velikih jatah, gnezdijo pa v nižinah Severne Evrope in Rusije ob izlivih rek in na mokriščih z majhnimi jezери. Samci se razkazujejo z našopirjenimi ovratniki na pobočjih z nizkimi grmovjem v bližini gnezdišča. Gnezdijo v visokem šašju na tleh. Samci imajo več samic, vezi med partnerjema praktično ni, samica sama skrbi za mladiče. Hranijo se z nevretenčarji, izven gnezditvene sezone tudi s semeni. So selivke, ki prezimujejo v Afriki.	SI5000008
veliki škurh (<i>Numenius arquata</i>)	
Veliki škurh je rjavo progast pobrežnik z dolgim, rahlo zakrivljenim kljunom. V Sloveniji je zelo redek gnezdilec obsežnih vlažnih travnikov, ki jih po možnosti ne obdaja gozd. Teritorij v svatovskem letu s hkratnim petjem brani oba spola, bolj intenzivno pa samec. Gnezdo je na tleh, pogosto na kupu trave ali na nižji vzpetinici. Samica se med valjenjem zelo zanaša na svojo varovalno barvo. Je vsejed, vendar se hrani pretežno z nevretenčarji. Nekatere zahodne populacije so stalnice, sicer pa je selivka, ki na naši obali posamič tudi prezimuje. Ogrožata ga intenzifikacija kmetijstva (izsuševanje vlažnih travnikov in njihovo spreminjanje v njive, zgodnja prva košnja) in rekreacija (sprehajalci s psi, balonarji, letalski modelarji).	SI5000008
travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>)	
Zelo variabilna vrsta metulja, za katero je poleg geografske značilna še ekološka variabilnost. Opis tipične oblike: 30-46 mm veliki metulji z rumenorjavo osnovno barvo kril, s črnim mrežastim vzorcem in oranžnordečimi lisami. Na zadnjem robu zadnjih krilih so prisotne črne pike, ki so na spodnji strani lahko rumenkasto obrobljene. Spodnja stran je svetlejša z manj izrazitim vzorcem. Za življenje potrebuje vlažne do polsuhe in tople vrstno bogate travnike ter grmišča, gozdne robove in obrežja voda od nižin do visokogorja. V Sloveniji je zastopan s tremi tipi populacij. Na vlažnih travnikih se gosenice hranijo predvsem travniško izjevko, suhih travnikih navadni grintovec, v visokogorju pa predvsem različne vrste sviščev. Gosenice se hranijo in prezimujejo skupinsko v svileni mreži s katero obdajo spodnji del rastline. Odrasli metulji se hranijo na medonosnih rastlinah ekstenzivnih travnikov ter grmišč v okoliških gozdnih robovih in na obrežjih voda. Ogrožajo ga opuščanje ekstenzivnega gospodarjenja in zaraščanje travnikov. Populacije na vlažnih travnikih ogrožajo še hidromelioracijski posegi, nekatere populacije pa so ogrožene tudi zaradi gradnje infrastrukture (predvsem avtocest).	SI3000276 SI3000212
hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>)	
Nočni metulj, ki postane aktiven v poznih popoldanskih oziroma zgodnjih večernih urah. Samec ima dolge glavničaste antene rdečerjave barve s svetlo rumenimi zobci, pri samici rumenorjave z zelo kratkimi zobci. Rumenorjave barve, prednja krila glava, oprsje in zadek so dlakavi, samica temnejša z gostimi sivimi dlakami na koncu zadka. Na sprednjih krilih je pri obeh spolih značilna bela do rumeno bela okrogla pega s temno rjavo obrobo. Živi na gozdnih robovih, suhih in toplih grmiščih ter v vrzelastih raznodobnih listnatih do mešanih gozdovih od nižin do 800 metrov nadmorske višine. Samica odlaga jajčeca na vejice hrasta, črnega trna, gloga, hruške, breze, topola, bresta ali češmina. Prezimuje v stadiju jajčeca, spomladi pa se izležejo gosenice, ki si med vejicami hranilnih rastlin spredejo svilnato skupinsko gnezdo. Zabubijo se na tleh. Predpostavljamo, da so najpomembnejši dejavniki ogrožanja vrste predvsem spremembe v gospodarjenju z gozdovi (pogozdovanje, obsežne sečnje) in uporaba kemičnih sredstev v sadjarstvu.	SI3000276 SI3000212
barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>)	
Morfološki znaki (velikost odraslih osebkov, barvni vzorec na krilih) so pri tej vrsti metulje zelo raznoliki; prepoznavni znak je le vzorec na spodnji strani zadnjega krila (šest rumenkasto obrobljenih črnih očesc s srebrnim jedrom, eno je ponavadi manjše od ostalih ali manjka). Na spodnji strani sprednjega krila je očesc v vrsti manj. Zgornja stran kril je navadno enotno temno rjave barve z dvema ali tremi slabo vidnimi črnimi očesci na zadnjem krilu; spodnja stran kril je rumeno rjava. Živi bodisi na suhih zaraščajočih traviščih ali na nizkem in prehodnem barju ter močvirnih ekstenzivnih	SI3000276 SI3000212

travnikih. Odrasli osebki so slabi letalci in se zadržujejo pretežno med vegetacijo, hranijo se na cvetovih različnih rastlin (ostričevk, nebinovk, metuljnic in drugih). Samica odlaga jajčeca odlaga na liste modre stožke, latovk, črnkastega sitovca, šašev in munccev. Gosenice so najprej rumene barve, postopoma pa postajajo zelene, hranijo se ponoči, podnevi pa se skrivajo v spodnjih delih stebel hranilnih rastlin. Glavni dejavniki, ki ogrožajo preživetje populacij vrste so hidromelioracije, agromelioracije, uporaba pesticidov, opuščanje rabe, ki vodi v zaraščanje habitata, košnja v habitatu v obdobju junij-avgust in urbanizacija.	
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	
Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrastu, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	SI3000276 SI3000212
hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>)	
Ta hrošč je lahko različnih velikosti (24 – 53 mm), ima podolgovato in širokoparalelno telo; rjavocrne barve, le konec pokrovk je izrazito rjav, noge in tipalnice so dolge in črne barve. Ovrtnik je nagrbnčen, pokrovke pa rahlo in redko črtaste. Naseljuje posamična ali v presvetljenih sestojih stoječa stara drevesa (nad 35 cm premera) različnih vrst hrasta, ki so izpostavljena soncu, v nižinah in gričevju, največ v obrežnih gozdovih. Ličinke se razvijajo do 5 let, v prvih letih se zadržujejo in hranijo z lesom pod skorjo dreves, v zadnjem letu pa se zažrejo globlje v les, kjer si ustvarijo bubino kamrico. Napadna drevesa imajo značilen izgled, z štrlečimi debelimi suhimi vejami izven olistane krošnje. Odrasli osebki živijo nekaj tednov, letajo pretežno v mraku in ponoči in se pri tem ne oddaljujejo zelo od matičnega drevesa ali sestoja. Vrsta je ogrožena zaradi izsekavanja hrastovih gozdov in pritiska na vrsto s strani gozdarjev, češ da gre za hudega škodljivca v hrastovih gozdovih. Napadeno drevo s svojim izgledom močno privablja ostale osebke, ki se tu pariyo in odlagajo jajčeca, s podrtjem ali propadom tega drevesa ob odsotnosti drugih primernih (dovolj starih) dreves propade tudi populacija.	SI3000276 SI3000212
človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	
Odrasli osebki ostanejo podobni ličinkam: ima močno podaljšano, cilindrično telo in stransko sploščen rep, na zatilju imajo peresaste škrge, ki jih ohranijo celo življenje, okončine so kratke. V dolžino zraste do 30 cm. Poznamo dve podvrsti: pri P. a. anguinus je telo rožnatobele barve, oči so majhne in prekrite s kožo, pri P. a. parkelj pa je telo črnosive barve, oči so majhne, vendar jih ne prekriva koža. Ocenjujejo, da močiril v naravnem okolju dočaka okoli 58 let, osebki v ujetništvu pa so živeli tudi po 70 let. Živijo v podzemnih vodah dinarskega krasa s temperaturo 8-12°C. Ogroženost močirila je povezana z onesnaženjem površinskih voda na kraškem svetu.	SI3000276
ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>)	
Sorazmerno velik netopir, trup z glavo meri 6,5 do 8 cm. Gobček je skoraj gol in rožnato rjav, uhlji so dolgi in rjavi, dlaka po telesu je zmerno dolga in gosta, pri osnovi siva, na konicah pa svetlo sivo rjava, na trebuhu je belkasto siva, letalna opna je močna in rjave barve. Zelo je podoben navadnemu netopirju, le nekoliko manjši. Živi na toplih območjih poraslih z ne preveč gostim grmičjem in drevjem. Hrani se z žuželkami, ki jih navadno pobira s trave, prevladujejo kobilice, gosenice metuljev in skarabeji. Prehranjevalni življenjski prostor so strmi in zarasli pašniki ter travniki. Pozimi se zateka le v jame, poleti pa ga lahko preko dneva najdemo tudi v zvonikih, na podstrešjih in celo drevesnih duplih. Pogosto živi skupaj z navadnim netopirjem, ki ima drugačne prehranjevalne navade. V gorah gre do višine 1500 m. Je občasen selivec; najdaljša migracija je 600 km. Dejavniki ogroženja so: prenova objektov ali druge infrastrukture v neustreznih sezoni leta, uporaba kemičnih sredstev za zaščito lesa na podstrešjih, odstranjevanje dreves z duplinami, vznemirjanje na kotiščih in prezimovališčih (vandalizem, turistična izraba jam in drugih objektov npr, gradov, speleološko raziskovanje), izolacija populacij, pomanjkanje primernih prehranjevalnih okolij in uporaba insekticidov.	SI3000276
dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>)	
Srednje velik netopir (trup z glavo meri 42-61 mm). Ovalni uhlji so zmerno dolgi, na vrhu zaobljeni, sivo rjave barve, gobček je rdečkasto rjav. Gost, volnat kožuh je na hrbtu rdeče rjav, na trebuhu pa belo siv, osnova dlak je temno siva. Prhut je razmeroma kratka in široka s sivo rjavo letalno opno, ki je ob telesu na hrbtini in trebušni strani gosto porasla s kratko rjavo dlako. Živi v toplih gozdnatih območjih, na apnenčasti podlagi v bližini vode. Poleti in preko zime se zateka v jame; prezimuje v manjših skupinah in posamezno. Hrani se nad vodo z letečimi žuželkami ali pa jih grabi z vodne gladine. Plen lovi z nogami in v letalno opno med zadnjima nogama. Občutljiv je na vznemirjanje v jamah in uničevanje jamskih zatočišč.	SI3000276
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	
Velik in močan netopir (trup z glavo meri 68-83 mm). Kratek, širok gobček je kratek in širok, skoraj gol, rožnato rjave barve; uhlji so razmeroma visoki in široki; telo je pokrito z zmerno dolgo in gosto dlako, pri osnovi rjave, na konicah pa svetlo sivo rjave barve, včasih z rdečkastim odtenkom; trebuh je belkasto siv. Prhut je razmeroma široka. Zelo je podoben ostrouhemu netopirju, le nekoliko večji. Živi v odprtih in svetlih listopadnih gozdovih do 1200 m visoko; poleti in pozimi si najde zatočišče v jamah in stavbah; za prezimovanje potrebuje visoko zračno vlago. Lovi predvsem velike žuželke na košenih travnikih, v sadovnjakih in gozdovih brez podrastu. Plen pobira v nizkem letu s tal in listov	SI3000276

(krešiči, gosenice metuljev, bramorji, kobilice, murni). Občasno se seli na razdalje večje od 100 km. Ogroža ga predvsem izguba življenjskega prostora ter neustrezne prenove zgradb in preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov).	
Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>)	
Tommasinijeva popkoresa je blazinasta klinčnica s suličastimi, nekoliko mesnatimi listi in drobnimi belimi cvetovi. Njena semena raznašajo mravlje. Raste v skalnih previsih, kjer skozi ozke razpoke na rahlo mezi voda, s katero dobi tudi raztopljen hrana. Njena rastišča so torej nekoliko vlažna in zasenčena. Je endemit z zelo ozko, točkasto razširjenostjo (eno nahajališče v Italiji, dve na Hrvaškem in tri na Kraškem robu v Sloveniji). Zaenkrat so njene populacije stabilne in neogrožene, vendar je zaradi svoje maloštevilnosti in redkosti zelo dojemljiva za negativne vplive (npr. športno plezanje).	SI3000276
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	
Telo tega 8 do 11 mm velikega jamskega hroščka izgleda sferične oblike zaradi velikega okroglega in obokano napihnjene zadka. Glava in oprsje sta majhna in paličaste oblike, noge in tipalnice so zelo dolge. Celotna žival je kot vse jamske vrste nepigmentirana, do razlik prihaja le v odtenkih barve hitina. Trenutno ločimo šest podvrst. Živi v jamah s temperaturo nižjo od 10°C, tudi v ledenicah in snežnih jamah. Je mrhovinar in se prehranjuje z organskimi ostanki, ki jih najde v jami. Prisotnost je verjetno močno odvisna od trenutnih mikroklimatskih razmer v jami. Lahko ga ogrozi direktno onesnaževanjem jam, z odlaganjem raznovrstnih odpadkov v vhodne dele jam in brezna ter onesnaževanje površinskih voda, ki se stekajo v jame. Problem predstavljajo tudi raziskovalci in amaterski zbiralci, ki lahko fizično poškodujejo dostopne predele jam. Kolikšen pa je vpliv svetlobnega onesnaževanja še ni znano, vendar je vrsta izginila iz predelov Postojnske jame, kjer je jama redno osvetljena. Verjetno pa ima svojo vlogo pri tem predvsem zvišana temperatura in spremenjen vlažnostni režim.	SI3000276
kraški zmrzlikar (<i>Erannis ankeraria</i>)	
Pri tej vrsti metulja je krilat samo samec. Zgornja stran sprednjega krila je pepelnato rumeno rjave barve, z vzporednima prečnima tankima, temno rjavima črtama, ki potekata od sprednjega proti zadnjemu rob krila, zgornja stran zadnjega krila pa je umazano bele barve, z majhno črno pegico v sredini krila. Samica je dolga 12-15 mm, varovalne barve (belo siva s črnimi lisami vzdolž telesa), krila ima skoraj popolnoma zakrnela, vidni so le štrclji (2 mm) prav tako sivkaste barve. Vrsta živi v toplih in suhih submediteranskih gozdnih puhastega hrasta in prehodnih grmiščih, ki jih obdajajo zaplate submediteranskih suhih (kraških) travišč. Gosenice se hranijo z listi puhastega hrasta in gradna, prezimuje v stadiju bube. Predpostavljamo, da na vrsto negativno vplivajo človekovi posegi, kot so pogozdovanje s črnim borom na primorskem krasu in izsekavanje gozda za kurjavo in pridobitev kmetijskih površin (predvsem pašnikov).	SI3000276 SI3000212
raznolistna mačina (<i>Serratula lycotifolia</i>)	
Raznolistna mačina je 25 do 100 cm visoka zelnata trajnica. Steblo nosi različno oblikovane liste, na vrhu pa rožnat košek. Raste na submediteranskih kraških travnikih na globokih rodovitnih tleh, lahko nekoliko vlažnih, bazičnih do nevtralnih, le lokalno zakisanih. V Sloveniji se pojavlja na travniških predelih Čičarije in Vremšče, sicer pa je pontsko-panonska vrsta s težiščem razširjenosti v Ukrajini, južni Rusiji in Romuniji. Ogroža jo opuščanje tradicionalne košnje travnikov, vendar je njena populacija pri nas zaenkrat še stabilna.	SI3000276
jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	
Jadranska smrdljiva kukavica je do 80 cm visoka trajnica. Olistano steblo nosi dolgo socvetje s 15-50 ostrogastimi cvetovi. Medena ustna vsakega cveta je trakasta, trokrpa, srednja krpa je mnogo daljša od stranskih krp (dolga 3-7 cm), spiralasto zavita. Cvet je po notranji strani rdeče progast, zunaj belkast, neprijetnega vonja. Raste na travnatih pobočjih (suha travišča, visokodebelni sadovnjaki), ob gozdnih robovih in med grmovjem na suhi apnenčasti podlagi. Potrebuje globoka hranljiva tla, ugaja pa ji tudi delna zasenčenost z visokimi steblikami ali drevesi. V Sloveniji uspeva v Istri, Halozah in na Krasu. Ogrožajo jo gnojenje, prepogosta košnja in močno zaraščanje travnikov.	SI3000276
grba (<i>Barbus plebejus</i>)	
Grba je 25-60 cm dolga riba vretenaste oblike s plosko trebušno stranjo. Telo je srebrne barve, ki na hrbtu prehaja v rumenorjavo. Usta so podstojna, na njih sta dva para brkov. Živi v jatah v srednjegorskih in nižinskih potokih ter večjih rekah. Drsti se maja in junija na prodnatih in peščenih tleh. Hrani se s talnimi nevretenčarji (rakci, ličinke žuželk, maloščetinci) in vodnim rastlinjem. V Sloveniji jo najdemo v porečju Soče, Dragonje, Rižane, Reke in Klivnika. Ogrožajo jo črpanje gramoza in hidroregulacije, zaradi česar izginjajo prodnate plitvine, kjer se hrani in odlaga ikre.	
Marchesettijeva smetlika (<i>Euphrasia marchesettii</i>)	
Marchesettijeva smetlika je 20 - 25 cm visoka zajedalska enoletnica. Ima 10 - 15 mm velike bele cvetove, ki imajo na spodnji in zgornji ustni maloštevilne vijolične črte. Spodnji stebelni listi so podolgovati. Na vsaki strani imajo 3-4 ostre zobce, ki so porasli s kratkimi in togimi trihomi. Pricvetni listi so suličasti, zobci pa niso resasti. Uspeva na odprtih, vlažnih rastiščih na bazičnih tleh z malo hranili. Njeno optimalno rastišče so oligotrofna vlažna travišča, ki jih uvrščamo v združbo 'Molinietum medioeuropaeum'. Občutljiva je na spremembe na rastišču, zlasti na nihanje podtalnice.	
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	
Največji kačji pastir v Evropi (odrasli samci dolgi okoli 8, samice 9 cm). Telo črno z rumenimi lisami. Večino življenja preživi v stadiju ličinke, v majhnih gozdnih potokih z naravno strugo in z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v podlagi. Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dnu potoka, je več-, predvidoma 3 do 5-leten. V vodi se ličinke večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezajo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebk. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ker so odrasli zelo dobri letalci, se lahko tudi do nekaj kilometrov oddaljijo od matičnega potoka. Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov.	

Tabela 16: Splošne značilnosti obravnavanih habitatnih tipov na Natura območjih (podatki so povzeti po Naravovarstvenem atlasu, september 2020)

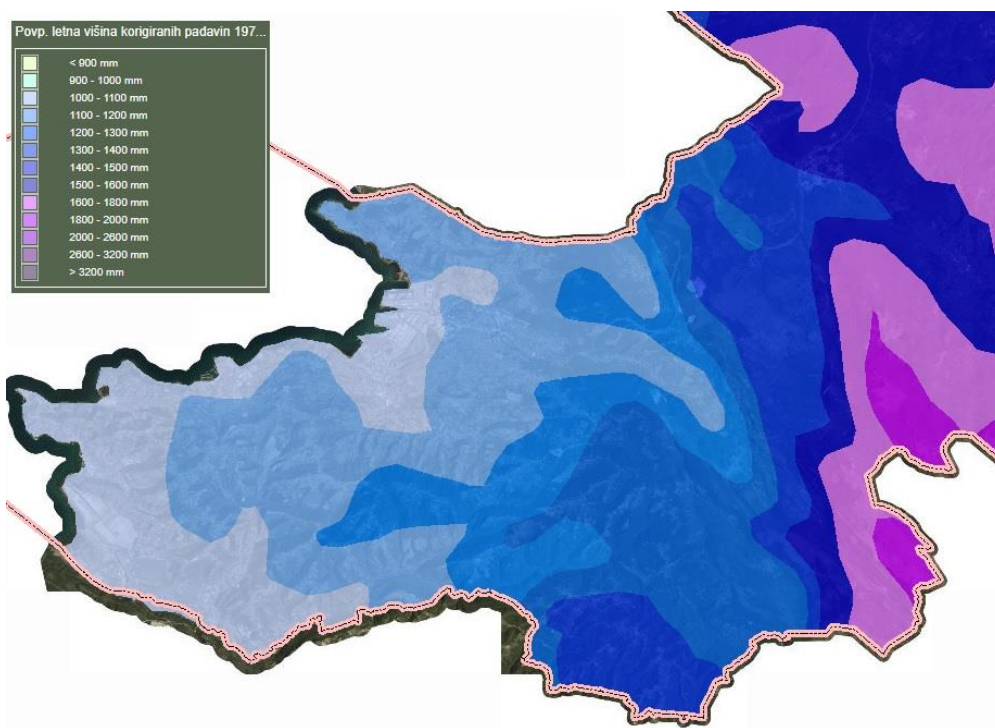
Ključne značilnosti vrste	Natura območje
5130 Sestoji navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih	
Sestoji navadnega brina rastejo na zmerno suhih do suhih rastiščih na apnencu in dolomitu, redkeje na kislih peskih, silikatih ali flišu. Prst vsebuje malo hranil, rastišča so svetla in topla. Voda razmeroma hitro prenikne skozi prst ali odteče po površini. Ker je brinovje le faza zaraščanja suhih travišč, srečamo tu tako značilnice travišč kot tudi značilne vrste toploljubnih gozdov, razmerje med njimi pa je odvisno od starosti brinovja. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, vendar najbolj množično na Primorskem krasu. Zaradi svoje prehodne narave je nestabilen, njegov obseg pa se je na račun zaraščanja travišč pri nas najverjetneje povečal. Kljub temu ga lahko ogrožajo požiganje, izsekovanje brinov in spreminjanje v travišča, zaraščanje z drevjem, gradnja infrastrukture in vožnja z motornimi vozili.	SI3000276 SI3000037 SI3000212
6110* Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyssu</i> -<i>Sedion albi</i>)	
Skalna travišča uspevajo na preperem kamnitem površju ali na peščeni podlagi na karbonatnih ali silikatnih tleh, kjer se pogosto pojavlja erozija. Pojavljajo se tudi na nižinskih prodiščih in sekundarnih rastiščih z ustreznimi razmerami (cestne bankine, železniški nasipi, pokopališča, ruševine, ovrša starih zidov, strehe, med tlakovci na manj pohojenih tleh). Njihova rastišča so izredno suha, topla in sončna, praviloma z malo hranili in plitvo prstjo. Morebitna voda s teh površin hitro odteče. Gradijo jih enoletnice in vrste, ki v listih shranjujejo vodo. Habitatni tip se pojavlja raztreseno po vsej Sloveniji, praviloma na manjših površinah in pogosto na nedostopnih mestih (npr. skalne police). Najbolj ogrožen je na prodiščih zaradi regulacij, gradenj hidrocentral (izginjanja naravne rečne dinamike) in odvzemanja voda, razmeroma neogrožen pa je zaenkrat v skalovju.	SI3000276
8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	
To so močno nagnjene in strme skalnate stene, kjer višje rastline rastejo le v razpokah. Podlaga je stabilna, karbonatna (bazična). Rastišča so zelo suha (voda le občasno ob dežju), prsti je malo in vsebuje malo hranil. Klimatske razmere so ostre, s pogostimi nalivi, sončno pripeko, velikimi dnevno-nočnimi nihanji in rednim močnim vetrom. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v skalovitem svetu Julijskih, Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank, z manjšimi površinami tudi na Kraškem robu in v stenah ob Kolpi. Večinoma je neogrožen zaradi svoje nedostopnosti, ponekod pa ga ogroža športno plezanje.	SI3000276
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	
To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.	SI3000276
9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>	
Habitatni tip se pojavlja na kraških robovih, zavetrnih policah in strmih pobočjih. Rastišča so topla, sončna, suha, količina hranil v prsti je nizka, prst je plitva. Podlaga je apnenčasta. V Sloveniji ga najdemo v dolini Dragonje, na posameznih odsekih kraškega roba ter južnih pobočjih Sabotina, Trnovskega gozda in Nanosa. Pri nas dosega severno mejo svoje naravne razširjenosti. Na večini lokacij je zaradi nedostopnosti neogrožen, ponekod pa ga ogroža množični obisk planincev in plezalcev.	SI3000276
62A0 Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>)	
Vzhodna submediteranska suha travišča so nastala z delovanjem človeka (izsekovanje gozda, košnja) in živali (paša), nekatera že pred približno 2500 leti. Razvita so na naravnih rastiščih bukovih in hrastovih gozdov, predvsem na apnencih, dolomitih, pa tudi na flišu. Tla na rastiščih so zelo raznolika (malo do srednje veliko hranil, bazična do rahlo zakisana ter suha do zmerno vlažna tla), vendar so tovrstna travišča vselej posledica ekstenzivne rabe. Vrste so svetloljubne in ne prenesajo gnojenja. V Sloveniji najdemo ta habitatni tip na Primorskem krasu. Ogrožajo ga opuščanje rabe (paše, košnje) in posledično zaraščanje, gradnja infrastrukture (vetrne elektrarne, daljnovodi), gnojenje travnikov, komasacije in vožnja izven cest.	SI3000276 SI3000037
6410 Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinia caerulea</i>)	
Modra stožkovja so negojeni travniki na vlažnih do mokrotnih tleh. Voda zastaja zaradi slabo propustne podlage, bližine vodotoka ali periodičnih poplav. Tla so revna s hranili in zakisana, v prsti je velik delež humusa. Stik z matično geološko podlago je prekinjen. Ta habitatni tip se pojavlja raztreseno po vsej Sloveniji na naplavinah potokov, dnu večjih in manjših dolin, ravninah in kotlinah. Sodi med najhitreje izginjajoče, saj ga ogrožajo izsuševanje, gnojenje, apnenje, prepegosta košnja, zgodnja prva košnja, baliranje sena, onesnaževanje voda, spreminjanje v njive in zaraščanje.	SI3000037 SI3000276
1120* Podmorski travniki s pozejdono (Posidonion oceanicae)	
Podmorski travniki s pozejdono rastejo na sedimentni podlagi v različnih globinah (praviloma med 10 in 20 m, lahko tudi do 40 m), praviloma v infralitoral, odvisno od prosojnosti vode in strukture tal. Pozejdono je izrednega pomena kot bivališče, prehranjevališče in skrilališče za morske organizme, tako sesilne, kot tudi tiste, ki se gibljejo. Proizvaja kisik, zmanjšuje erozijo in upočasni turbulenco vode pri valovanju. Zaradi dodatnega usedanja organskega materiala so podmorski travniki razmeroma bogati s hranili. V Sloveniji se ta habitatni tip pojavlja le na eni lokaciji pri Žusterni, ki je hkrati tudi edina v Tržaškem zalivu in zahodni Istri. Zaenkrat je habitatni tip stabilen, vendar zaradi svoje	SI3000251

omejene razširjenosti občutljiv na potapljanje, ribarjenje, kočarjenje, spremembe substrata ali kemijskofizikalnih lastnosti vode in kakršnekoli širitve bližnje ceste.	
1140 Muljasti in peščeni poloji, kopni ob oseki	
To so občasno kopne površine, ki zaradi nihanja vode in slanosti niso poraščene. Razvijejo se na naravno ali umetno prinešenem mulju rečnega ali morskga izvora. V tleh se pogosto razvijejo anoksične razmere. Večji del dneva so poloji poplavljeni, izsušeni so le ob velikih osekah. Količina hranil je visoka, zlasti zaradi usedanja organskega drobirja. Poleje poseljuje razmeroma majhno število nanje prilagojenih vrst rastlin in živali. V Sloveniji se pojavljajo mestoma na obali. Ogroža jih urbanizacija, zasipavanje in izsuševanje.	SI3000252
1150* Obalne lagune	
Obalne lagune so naravno ali umetno polzaprti brakični sistemi, običajno na eni strani povezani z vodotokom, ki se izliva v morje, in samim morjem. Razvijejo se na muljastih sedimentih. Zaradi izmeničnega dotoka morske in sladke vode in posledično velikih nihanj v slanosti organizmi hitro odmirajo, zato je količina hranil v vodi velika. Zaradi trajnega dotoka morske vode lagune tudi poleti ne presahnejo. V Sloveniji je habitatni tip razvita mestoma na obali (Stjuža, Škocjanski zatok), vse naše lagune pa so umetnega nastanka in od morja ločene z nasipi. Ogrožajo jih urbanizacija, onesnaževanje voda, vodni športi in spreminjanje vodnega režima (tudi zaprtje stika z morjem).	SI3000252
1310 Pionirski sestoji vrst rodu <i>Salicornia</i> in drugih enoletnic na mulju in pesku	
Pionirski sestoji slanljubnih enoletnic na poplavljenih muljastih poljih rastejo v zelo ekstremnem življenjskem prostoru: malo kisika v prsti (pogoste anoksije – pomanjkanja kisika), močna nihanja slanosti in vodostaja. V njih prevladuje pionirska vrsta navadni osočnik, ki dobro prenaša slanost in zalitost z vodo. V Sloveniji so najlepše razviti sestoji tega habitatnega tipa v opučenih solinarskih bazenih Sečoveljskih solin, pojavljajo pa se tudi v Škocjanskem zatoku in ponekod drugod na obali. Ogrožajo jih pozidava, gradnja infrastrukture, hoja, vožnja s kolesi in motorji, odlaganje odpadkov, izsuševanje in zasipavanje.	SI3000252
1410 Sredozemska slana travišča (<i>Juncetalia maritimi</i>)	
Sredozemska slana travišča so trajna morska močvirja s somornico ali slano vodo. Pojavljajo se v dveh oblikah: ena je bolj vlago- in slanljubna, druga pa sušnejša in manj slanljubna. Voda na rastiščih ni posebej globoka, s tem pa omogoča uspešno kalitev in rast glavnemu gradniku teh travišč, obmorskemu ločku. Hranil v tleh je veliko. Na slovenski obali je ta habitatni tip razvit le na majhnih površinah in še te so pogosto pod močnim človekovim vplivom. Ogrožajo ga gradnja pristanišč, pozidava obale, turizem, zasipavanje in izsuševanje.	SI3000252
1420 Sredozemska slanljubna grmičevja (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)	
Sredozemska slanljubna grmičevja so naravna slanišča, ki se razvijejo na polsuhih, slanih muljasto-peščenih tleh. Rastline prenesajo tudi trajnejšo zalitost z deževnico, kar se dogaja predvsem v zimskem času, sicer pa so združbe razvite glede na slanost in vlažnost (združbe s sinjezelenim členkarjem, tolščakasto lobodo, ozkolistno mrežico). V Sloveniji so sestoji slanljubnih trajnic vezani na starejše opuščene solinarske bazene, v katerih je zaradi slabo vzdrževanih nasipov nivo slane vode nižji (Sečoveljske in Strunjanske soline), pojavljajo pa se tudi v Škocjanskem zatoku in pri Ankaranu. Ogrožajo jih izsuševanje in infrastruktura (ceste, kanali, pristanišča, obnova bazenov).	SI3000252
8160* Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu	
Habitatni tip predstavljajo melišča v submontanskem in montanskem pasu (500-1500 m) alpskega, predalpskega sveta in dinarskega sveta. Poraščenost melišč je pičla, ponekod prevladujejo toploljubne vrste, ki dobro prenašajo tudi daljše sušno obdobje, močno sevanje in velike dnevno-nočne temperaturne razlike. Rastišča so suha, količina hranil v tleh je majhna, prst je zaradi apnenčaste podlage bazična. Rastišča na severnih pobočjih so bolj hladna, na južnih pa toplejša od okolice. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v Alpah, na Kraškem robu in ob Kolpi. V višjih legah zaenkrat ni ogrožen, v nižjih pa ga ogrožata urbanizacija (večja gradbišča) in izkoriščanje grušč (kamnolomi).	SI3000276
8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	
To so močno nagnjene in strme skalnate stene, kjer višje rastline rastejo le v razpokah. Podlaga je stabilna, karbonatna (bazična). Rastišča so zelo suha (voda le občasno ob dežju), prsti je malo in vsebuje malo hranil. Klimatske razmere so ostre, s pogostimi nalivi, sončno pripeko, velikimi dnevno-nočnimi nihanji in rednim močnim vetrom. V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v skalovitem svetu Julijskih, Kamniško-Savinjskih Alp in Karavank, z manjšimi površinami tudi na Kraškem robu in v stenah ob Kolpi. Večinoma je neogrožen zaradi svoje nedostopnosti, ponekod pa ga ogroža športno plezanje.	SI3000276
9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>	
Habitatni tip se pojavlja na kraških robovih, zavetrnih polinah in strmih pobočjih. Rastišča so topla, sončna, suha, količina hranil v prsti je nizka, prst je plitva. Podlaga je apnenčasta. V Sloveniji ga najdemo v dolini Dragonje, na posameznih odsekih kraškega roba ter južnih pobočjih Sabotina, Trnovskega gozda in Nanosa. Pri nas dosega severno mejo svoje naravne razširjenosti. Na večini lokacij je zaradi nedostopnosti neogrožen, ponekod pa ga ogroža množični obisk planincev in plezalcev.	SI3000276
91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio Fagion</i>))	
Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukovce gozdove. V Sloveniji so najbolje ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevske gospodarjenje, stelarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja.	SI3000276
7220* Lehnjakotvorni izviri (<i>Cratoneurion</i>)	

Habitatni tip nastopa v obliki lehnjakotvornih izvirov in lehnjakovih sten in pragov, preko katerih teče voda (ponavadi v obliki slapa). Geološka podlaga je karbonatna. Voda je mrzla, bogata s kisikom in vsebuje vsaj 40 mg/l kalcija, zaradi česar je bazična (pH 7,5-8). Tla so revna s hranili. Pri tvorbi lehnjaka sodelujejo modrozeleni cepčljivke. V Sloveniji je nad 50 lokacij s tem habitatnim tipom, ki so raztresene v zahodnem, osrednjem in južnem delu države. Večina jih je zaenkrat neogroženih, nekatere pa potencialno ali dejansko ogrožajo izkoriščanje lehnjaka in elektrogospodarski posegi.	SI3000276
9340 Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>	
Habitatni tip se pojavlja na kraških robovih, zavetrnih polinah in strmih pobočjih. Rastišča so topla, sončna, suha, količina hranil v prsti je nizka, prst je plitva. Podlaga je apnenčasta. V Sloveniji ga najdemo v dolini Dragonje, na posameznih odsekih kraškega roba ter južnih pobočjih Sabotina, Trnovskega gozda in Nanosa. Pri nas dosega severno mejo svoje naravne razširjenosti. Na večini lokacij je zaradi nedostopnosti neogrožen, ponekod pa ga ogroža množični obisk planincev in plezalcev.	SI3000276

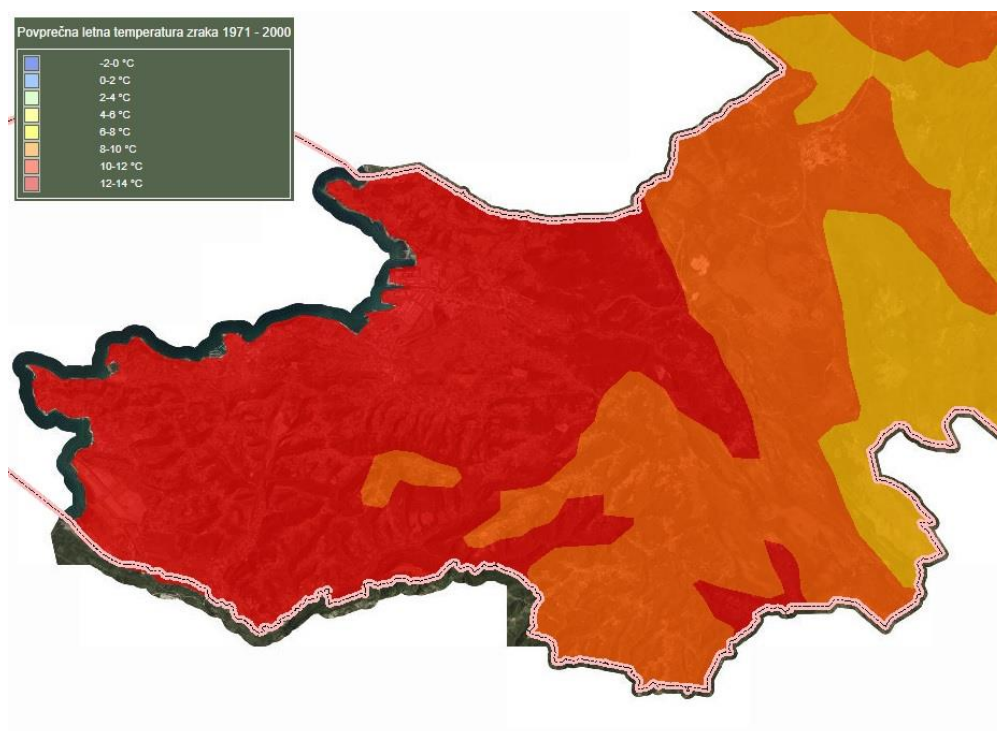
4.9. PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

V mestni občini Koper so povprečne letne višine korigiranih padavin (1971-2000) različne (slika spodaj), povprečna letna višina padavin se znižuje z bližino obale. Na obalnem delu občine znaša 1000-1100 mm, na vzhodu pa znaša 1800-2000 mm.

Slika 5: Povprečna letna višina korigiranih padavin na območju MO Koper (ARSO, Atlas okolja, 2020)

Povprečna letna temperatura na območju MO Koper se zvišuje z bližino obale (slika spodaj). Na vzhodu občine je najnižja (8-10°C) na ravninskem delu v okolici Pragerskega pa najvišja (12-14°C).

Slika 6: Povprečna letna temperatura zraka na območju MO Koper
(ARSO, Atlas okolja, 2020)

5. METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe posega na varovana območja, je pripravljen na osnovi pregleda razpoložljive strokovne literature in podatkov.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS. št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v 20., 21. in 23. členu opredeljuje podatke o metodah uporabljenih za ugotavljanje vplivov posega na stanje vrst oz. habitatnih tipov.

Povzeto po 20. členu pravilnika, ki vključuje ugotavljanje vplivov posega na stanje vrste oziroma habitatnega tipa:

- neposredni vpliv se ugotavlja, če se s posegom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju neposrednega vpliva. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja neposrednega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin.
- daljinski vpliv se ugotavlja, če se s posegom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju daljinskega vpliva. Ugotovljeno območje daljinskega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja daljinskega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin,
- kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s posegom načrtuje poseg v naravo na varovanem območju, na katerem so bili po 1. maju 2004 že presojeni in potrjeni plani ali posegi v naravo ali so takšni plani ali posegi v naravo še v postopku presoje sprejemljivosti plana ali posega v naravo, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

Povzeto po 21. členu pravilnika, ki vključuje ocenjevanje značilnosti učinkov:

(1) Neposredni in daljinski vpliv se ocenjujeta na podlagi naslednjih učinkov:

a) učinka izgube habitata, ki vključuje:

- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku posega v naravo) izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa, in
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja posega v naravo) izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa;

b) učinka spremembe kakovosti habitata, ki vključuje velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (primeroma: intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa;

c) učinka spremembe abiotских dejavnikov, ki vključuje:

- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (vključno z onesnaženjem), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa, in
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem);

d) učinka razdrobitve oziroma izgube osebkov, ki vključuje:

- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v krajini,
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oziroma spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste, in

- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa;
- e) učinka na populacijsko dinamiko vrste, ki vključuje:
- delež ali velikostni razred trajnega upada velikosti populacije vrste, in
 - delež ali velikostni razred začasnega upada velikosti populacije vrste.
- (2) Kumulativni vpliv se ocenjuje na podlagi naslednjih učinkov:
- velikostnega razreda znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja vrste zaradi seštetih učinkov presojanega posega z učinki planov in posegov v naravo, ki so bili izvedeni ali odobreni po datumu iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali so v času presoje v postopku presoje sprejemljivosti, in
 - velikostni razred trajne izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa zaradi seštetih učinkov presojanega posega z učinki planov in posegov v naravo, ki so bili izvedeni ali odobreni po datumu iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali so v času presoje v postopku presoje sprejemljivosti.

Povzeto po 23. členu pravilnika, ki vključuje oceno posledic učinkov:

(1) Posledice učinkov na varstvene cilje varovanega območja se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za varstvene cilje varovanega območja,
- bistvenega prekinjanja ohranjanja ali napredovanja k varstvenim ciljem varovanega območja.

(2) Posledice učinkov na celovitost varovanega območja se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja:

- bistveno zmanjšanje območja habitatnih tipov ali habitatov vrst za katere je varovano območje določeno;
- bistveno zmanjšanje populacije vrst ali gostote vrst za katere je varovano območje določeno;
- bistveno spremembo ravnovesja med vrstami za katere je varovano območje določeno;
- bistveno zmanjšanje pestrosti vrst ali habitatnih tipov za katere je varovano območje določeno.

(3) Posledice učinkov na povezanost se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja bistveno zmanjšanje povezanosti omrežja, na katerega se poseg nanaša z drugimi območji, upoštevajoč mobilnost vrst za katere je območje določeno.

(4) Pri zavarovanih območjih se pri posledicah učinkov ocenjuje vpliv na cilje zavarovanega območja, pri čemer se, poleg ciljev razvidnih iz predpisa o zavarovanju oziroma iz vrste zavarovanega območja, ocenjuje tudi vpliv na:

- lastnosti, zaradi katerih je območje zavarovano;
- lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravo vrednoto;
- celovitost značilne krajine, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- selitvene poti živali in gensko povezanost populacij rastlinskih in živalskih vrst s sosednjimi varovanimi območji oziroma ekološko pomembnimi območji, določenimi s predpisom o določitvi ekološko pomembnih območij.

V skladu s Pravilnikom, smo presojo posledice učinkov na varstvene cilje obravnavanega varovanega območja in njihovo celovitost ter povezanost ugotavljali v naslednjih velikostnih razredih:

Tabela 17: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe posega na varovana območja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A	ni vpliva / pozitiven vpliv
B	nebistven vpliv
C	nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
D	bistven vpliv
E	uničujoč vpliv

Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka ne uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi posega na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti niso škodljivi. Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi posega na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti pomembni in škodljivi.

6. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA OPN IN NJIHOVI PRESOJI

Območje neposrednega in daljinskega vpliva ter vplivne skupine so se določile na podlagi Priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 38/10, 3/11). Predvidene spremembe namenske rabe so podrobneje opredeljene po Prilogi 2, v nekaterih primerih podrobnejša opredelitev ni bila možna, saj dejanska opredelitev spremembe rabe ne ustreza opredeljenim dejavnostim v Prilogi 2. Tak je primer je obnova in širitev manjšega vaškega igrišča (EUP PRE-1), ki smo ga obravnavali v skladu z Prilogo 2, kjer pa so navedeni predvsem veliki objekti za šport in rekreacijo, kot so nogometni stadioni, ne pa tudi manjša igrišča, ki potrebujejo bistveno manj infrastrukture v primerjavi z nogometnimi stadioni.

Ocene vplivov plana na kvalifikacijske vrste Natura območij so v nadaljevanju podane v matrikah, kot jih predpisuje Priloga 6 (Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 38/10, 3/11)). Varstveni cilji so podrobneje opisani v poglavju 4.1. tega Dodatka in so opredeljeni na podlagi Naravovarstvenih smernic, Operativnega programa- programa upravljanja območij Natura 2000 in posameznih javno dostopnih strokovnih podlag in zakonodajnih predpisov.

6.1. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH ŠKODLJIVIH VPLIVOV PLANA NA STRATEŠKEM NIVOJU NA VAROVANA OBMOČJA

Več členov Strateškega dela OPN in določil Odloka lahko posredno ali neposredno vpliva na Naravo.

Vpliv (pozitiven ali negativen) na okoljski cilj imajo lahko naslednji členi Odloka:

11. člen Odloka navaja: »...ohranjati obstoječe gozdne površine, predvsem tiste, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije ter tiste, ki predstavljajo pomembne ekološke koridorje«. Navedeno ima lahko pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost, kot tudi na naravne vrednote in zavarovana območja. Ohranjanje gozdnih površin kot ekoloških koridorjev. Ekološki koridorji lahko služijo za migracije divjadi, malih sesalcev in netopirjev. Z funkcionalnostjo ekoloških koridorjev se zmanjšuje negativen vpliv fragmentacije naravnega okolja, kar se odraža tudi v bolj vitalnih populacijah živalskih vrst, saj je z olajšanim prehajanjem živalskih vrst izboljša razmnoževalni uspeh.

30. člen obravnava elektroenergetsko omrežje in navaja: : »Obnova oz. gradnja elektrovodov naj se izvaja na pticam prijazen način, ki preprečuje električne udare ptic«. Obnova in gradnja elektrovodov na pticam prijazen način lahko pomembno prispeva k številčnosti populacij nekaterih vrst ptic, saj električni udari predstavljajo enega največjih dejavnikov smrtnosti v populaciji velike uharice do te mere, da ta lahko postane celo ponorna populacija. Interakcije med visokonapetostnimi daljnovodi in pticami so dvosmerne: visokonapetostni daljnovodi vplivajo na ptice in ptice vplivajo na visokonapetostne daljnovode. Vplive visokonapetostnih daljnovodov na ptice lahko strnemo v tri vrste:

- smrt zaradi trkov z vodniki daljnovoda,
- smrt zaradi električnega udara in

- posredni vpliv zaradi sprememb v strukturi in funkciji življenjskega prostora ptic (Koče, 2014).

Električni daljnovodi srednjih napetosti so v sodobnem svetu pomembna grožnja, s katero se spopada velika uharica. Ker te sove najraje lovijo s pomočjo preže, so stebri daljnovodov odlična mesta, na katera rade sedajo. Ravno daljnovodi pa so ena izmed najbolj nevarnih pasti. Ob priletanju ali vzletanju z daljnovoda se velika uharica zaradi svoje velikosti pogosto dotakne električnih žic, medtem ko se z nogami že ali še drži za prečko stebra. V letu 2008 je bila izvedena raziskava vpliva elektrovodov na smrtnost velike uharice na Krasu (Mihelič, 2009). Zabeležili so 26 primerov smrti velike uharice zaradi elektroudara. Velika uharica je ogrožena vrsta z majhno populacijsko številčnostjo v Sloveniji. Vsak resen dejavnik ogrožanja lahko torej pomeni resno grožnjo celotni slovenski populaciji. Tuja strokovna literatura v številnih primerih že dalj časa opozarja na problematiko smrtnosti zaradi elektroudara, najdbe kadavrov velikih uharic, ubitih zaradi elektroudara, pa nazorno kažejo na problem ogrožanja te vrste tudi v Sloveniji. Glede na redkost vrste in številčne primere elektroudara, ki so pogosto citirani kot glavni vzrok smrtnosti, bi lahko sklepali, da so prav elektrovodi glavni ali eden glavnih omejujočih dejavnikov populacije v krajini, ki sicer s svojimi značilnostmi omogoča življenje veliki uharici (odprte površine za lov in primerna, mirna gnezdišča). Največkrat se to kaže v manjši populacijski gostoti ali celo primerih izpada gnezditve ali opustitve gnezdišč. Od napetosti, oblike električnega droga, izolatorjev in okolice, ki drog obdaja, je odvisno, kakšna je nevarnost v prostoru. Večina primerov se zgodi na električnih drogovih napetosti 10–30 kV, poleg napetosti pa ima največji vpliv konstrukcija stebra oz. izolatorjev in okolica, ki tak steber obdaja. Najnevarnejši drogi so kovinski, betonski ali ozemljeni, z navzgor obrnjenimi izolatorji. V preteklih letih je potekalo še več raziskav na področju vpliva daljnovodov na veliko uharico. Trenutno še vedno poteka projekt Za Kras, kjer bodo (oziroma so že) med drugim izolirali izbrane stebre srednje napetostnih daljnovodov z namenom preprečevanja poginov ptic. V okviru tega projekta je distributer električne energije Elektro Primorska za izboljšanje stanja ohranjenosti velike uharice zaščitila dele pod napetostjo na 1254 drogovih, kar v naravi predstavlja 110 kilometrov daljnovodov. V okviru projekta Za Kras se je izvajala tudi telemetrijsko spremljanje osebkov, ki je pokazalo, da je od osmih teritorialnih samcev, na katere so namestili oddajnike na Krasu, elektrika ubila kar tri. Problematiko elektroudara je možno uspešno reševati s pomočjo izolacije vodnikov ob električnih stebrih. Ker do elektroudara prihaja na stebru, lahko izolacija enega metra vodnikov na vsako stran prepreči smrt osebkov, ki posedajo na stebru. Na dnu poglavja je podana usmeritev.

33. člen Odloka navaja: »Na lokaciji Srmin se ohranja obstoječe območje skladišča obveznih državnih naftnih derivatov. Razvoj dejavnosti se omogoča s tehnološkimi in drugimi posodobitvami ter večanjem zmogljivosti, a brez prostorske širitve kompleksa. Dolgoročno je treba zaradi možnih okoljskih vplivov in nevarnostnega potenciala z državnimi organi preveriti možnost preselitve dejavnosti skladiščenja naftnih derivatov iz obstoječe lokacije, ki se jo nato okoljsko sanira in reurbanizira.« Gre za rob iste NV vrednote – Srmin, kar kaže na tesen stik industrijskega območja z naravno vrednoto.

69. člen Odloka obravnava kmetijstvo in varstvo kmetijskih zemljišč – usmeritve. Na okoljski cilj imata lahko pozitiven vpliv naslednji diktiji:

- 69. člen (9): »Pri načrtovanju komasacij in trajnih nasadov je treba zagotoviti umeščanje členitvenih vegetacijskih prvin, kot so osamela drevesa, živice in obrežna vegetacija, na način, ki bo povzel temeljne značilnosti tradicionalne parcelne strukture.«
- 69. člen (11): »Kot tradicionalni način zbiranja padavinske vode, tudi za zalivanje in namakanje kmetijskih zemljišč, se spodbuja obnova, revitalizacija in ohranjanje kalov, ki se

ob zagotavljanju biotske raznovrstnosti (brez vnašanja zlatih ribic in drugih invazivnih vrst) prednostno izvaja na obstoječih lokacijah.«

Spodbujanje ali ohranjanje sonaravnega ter tradicionalnega kmetijstva lahko povečuje biotsko pestrost v okolju. Mejice in ostale vegetacijske strukture služijo kot ekološki koridorji za netopirje in ptice ter povečujejo nabor primernih habitatov za žuželke, ptice ter preostale živalske vrste. Z povečanjem pestrosti žuželk in drugih nevretenčarjev se poveča tudi razpoložljiva hrana za ptice in druge plenilce, s tem pa se ohranja ali veča biotska pestrost okolja.

71. člen obravnava gozdarstvo in usmeritve zanj. Z vidika vpliva na okoljci cilj sta pomembni določili:

- 71. člen (2): »Ohranja se večje strnjene gozdne komplekse ter gozdove, ki so pomembni iz vidika biotske in krajinske pestrosti, vizualne privlačnosti krajine, ohranjanja habitatnih tipov, varovanja gozdnih zemljišč in drugih poudarjenih funkcij. V kmetijski in primestni krajini se ohranja obstoječe gozdne zaplate in skupine gozdnega drevja, posamezna drevesa, omejke in predvsem obvodno rastje.«
- 71. člen (10): »Glede na prevladujočo funkcijo in pomen gozdov v prostoru je pomembno ohranjanje naslednjih gozdnih območij:
 - o strnjeni kompleksi gozdov na območju Slavnika in v šavrinskem gričevju (hudourniške grape, severna pobočja), ki zagotavljajo biotsko raznovrstnost predvsem z ohranitvijo življenjskih prostorov številnim živalskim in rastlinskim vrstam, varujejo pred erozijo in plazenjem ter opredeljujejo prepoznavne vzorce v krajini,
 - o gozdove in gozdne otoke v priobalnem pasu, v urbani in kmetijski krajini, kjer je gozdnatost manjša od 10 %, saj zaradi redkosti predstavljajo ti gozdovi ekosistem z izjemno pomembno vlogo za ohranjanje biotske raznovrstnosti«

Ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij pomembno vpliva na povečanje oz. ohranjanje biotske pestrosti. Gozd varuje tla pred erozijo, blaži podnebne skrajnosti in uravnava odtekanje vode. Gozd je naravna in izvorna življenjska združba povsod v Sloveniji, razen na najvišjih gorah, vodnih površinah in močvirjih. Hkrati je življenjski prostor in zatočišče mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki vzdržujejo ekološko ravnotežje v vsej krajini. Poleg tega gozdne površine v ožjem prostoru povečujejo biotsko pestrost, saj se z ohranjanjem gozdnih površin ohranja tudi pestrost ekosistemov (npr. gozdni rob, gozdne jase,...).

73. člen Odloka se nanaša na razvoj turizma, športa in rekreacije. Rekreacijske dejavnosti kot so jadrarno padalstvo, plezanje na naravnih stenah in kolesarjenje po kolesarskih enoslednicah ima lahko na naravo negativen vpliv, v kolikor se odvija na območjih občutljivih na človekovo prisotnost. Naravne plezalne stene so hkrati življenjski prostor številnih ujed. Potencialen negativen vpliv se zmanjšuje z upoštevanjem 7. točke 73. člena in sicer: »Pri načrtovanju različnih vrst in oblik turističnih in rekreacijskih dejavnosti se upoštevajo varstveni režimi in varstvene usmeritve za ohranjanje varovanih območij narave, prepoznavne naravne in ustvarjene kakovosti krajine ter usklajevanje in varstvo virov za razvoj drugih dejavnosti v prostoru.«

Razvoj turizma in rekreacije lahko pomembno vpliva na naravne vrednote v zaledju občine kakor tudi na biotsko pestrost. V letu 2019 je bila v okviru projekta LIKE/»Living on the Karst Edge« pripravljena Študija o rekreaciji na Kraškem robu (ZaVita, svetovanje, d.o.o., 2019), v kateri je bila obravnavana interakcija izvajanja rekreacije z lokalnim prebivalstvom in naravo. Obravnave rekreacije so plezanje, pohodništvo, kolesarstvo in jadrarno padalstvo. Na slovenski strani obravnavanega območja se nahaja 28 območij naravnih vrednot in 132 točk naravnih vrednot. NV

Kraški rob npr. zajema celoten slovenski del obravnavanega območja.

Plezanje: V Sloveniji so 4 plezališča: Osp, Mišja peč, Črni Kal in Črnotiče. Vsa štiri plezališča se nahajajo na POO in POV Kras ter NV Kraški rob, poleg tega pa se 3 plezališča – Osp, Mišja peč in Črni Kal nahajajo tudi na manjših naravnih vrednotah (NV Osp – udornica, NV Mišja peč ter NV Črni Kal - Hrastovlje – ostenje). V Študiji so bili prepoznani vplivi plezanja predvsem zaradi vpliva prisotnosti ljudi na nekatere živalske vrste, katere so na človeške motnje občutljive, kot je velika uharica. Plezalci lahko tudi poškodujejo rastišča redkih rastlinskih vrst kot je Tommasinijeva popkoresa, ki ima registrirano rastišče tudi v plezališču Črni Kal in Osp. Obe omenjeni vrsti sta kvalifikacijski vrsti za POO oz. POV Kras. Vse štiri naravne vrednote, na katerih so urejena plezališča so (poleg geomorfološke) tudi zoološka in botanična naravna vrednota (Mišja peč, Osp – udornica), oz. botanična (Črni Kal – Hrastovlje – ostenje). Urejanje infrastrukture, kot so parkirišča, dostopne poti in sanitarije lahko prav tako vplivajo na lastnosti naravnih vrednot (npr. spremenjene geomorfološke lastnosti). K zmanjšanju negativnih vplivov na račun plezanja lahko pripomorejo določitve 73. člena: »Za potrebe izdelave presoje sprejemljivosti izvajanja dejavnosti plezanja ter vzpostavitve novih plezališč je treba pridobiti strokovne podlage, ki vključujejo najnovejše podatke o populacijah ptic (in trendih) ter prisotnosti drugih ogroženih ter zavarovanih živalskih in rastlinskih vrstah. V obravnavo je treba vključiti tudi vpliv dejavnosti v obstoječih plezališčih ter prostor obravnavati celovito.«

Pohodništvo: V Študiji je bilo ugotovljeno, da pohodniki, ki spoštujejo osnovna pravila kulture obnašanja v naravi, večjega vpliva na naravo ne povzročajo. Potencialen konflikt predstavljajo neurejene, opuščene poti, ki niso jasno označene in zato še vedno v občasni uporabi. Tak je primer poti na območju spodmolov pri Sočergi, ki je bila zaprta zaradi gnezdenja planinskega orla. Pohodništvo torej lahko vpliva na živalske vrste, ki so občutljive na prisotnost ljudi, v kolikor je pot speljana neprimerno. To pomeni vpliv na kvalifikacijske vrste Natura 2000 območij, kot tudi na zoološke naravne vrednote. Urejanje novih poti, ter potencialno umeščanje urbane opreme pa lahko vpliva tudi na geomorfološke značilnosti naravnih vrednot (neustrezno urejanje poti lahko recimo povzroči poslabšanje erozijskih procesov ipd.). Podana je usmeritev.

Kolesarjenje: Študija je neurejene enoslednice (proge za spust) prepoznala kot enega največjih konfliktov na projektnem območju. Vpliv predstavlja predvsem vožnja izven neurejenih pot ter nelegalno in neustrezno utrjevanje enoslednic. Urejanje enoslednic torej lahko neposredno posega v habitat kvalifikacijskih vrst Natura 2000 območij in s tem vpliva na varstvene cilje Natura 2000 območij. Neustrezno urejanje enoslednic povzroča pospeševanje erozije in vodi v nastanek jarkov z vodo in vedno večjo erozijo, kar neposredno spreminja lastnosti geomorfoloških in geoloških naravnih vrednot.

Jadralno padalstvo: V 73. členu je navedeno tudi, da se omogoči registracija vzletišča za jadralne padalce nad Socerbom. V Študiji je bilo prepoznano, da ima jadralno padalstvo lahko na naravo vpliv preko potencialnega vpliva na ptice. Ocenjujemo, da bo sama registracija vzletišča lahko zmanjšala potencialne negativne vplive na POV Kras. Registracija omogoča, da se vzletišče v določenem letnem obdobju zapre, v kolikor bi se izkazalo, da bi uporaba vzletišča lahko negativno vplivala na kvalifikacijske vrste Natura območja Kras. Hkrati pa je potrebno opozoriti, da ima vzletišče nad Socerbom pristanek v Italiji, zato je potrebna koordinacija pri uporabi vzletišča. V

Študiji je bilo prepoznano, da jadralski padalci ocenjujejo, da dodatne infrastrukture na vzletiščih ne potrebujejo, saj se na vzletišče pogostokrat pripeljejo s kombiji, oz. se več padalcev pripelje z enim avtomobilom, saj je končna lokacija poleta oddaljena več kilometrov. Vzletišče v Socerbu uporabljajo rekreativni padalci, vzletišča se ne uporabljajo za tandemske polete ali tekme. Ocenjujemo, da bo registracija vzletišča minimalno povečala obisk vzletišča. Gre namreč za območje, ki (v primerjavi s Posočjem in Vipavsko dolino) nima optimalnih pogojev, ki omogočajo daljše polete. Povečanje obiska bi verjetno pričakovali na račun občasnega tandemskega poleta in v primeru uporabe vzletišča za šolanje novih padalcev. Na podlagi navedenega – brez potrebe po ureditvi dodatnih parkirišč, minimalno povečanje števila jadralskih padalcev ter s tem prometa, možnost zaprtja vzletišča – ocenjujemo, da registracija vzletišča ne bo imela negativnega vpliva na naravo. Ker pa bi povečanje števila obiskovalcev na vzletišču lahko negativno vplivala na travniške vrste in habitatne tipe, podajamo usmeritev glede morebitnega urejanja infrastrukture.

Urejanje obalnih in maritimnih turističnih ureditev ima ob hkratnem poseganju v obrežni pas lahko bistven vpliv na ekosistem morja. Ureditve obale so naveden v 73. členu: »V okviru obalnih in maritimnih turističnih ureditev se urejajo obalna promenada, kopališča, pomoli in infrastruktura za vodne športe, vodni parki, marina, komunalni in potniški privezi, mestno potniško pristanišče ter druge tematske ureditve. Programe se prednostno razvija na obstoječih lokacijah. Ureditve morajo zagotavljati sočasne, kompatibilne rabe prostora, s poudarkom na aktivni javni rabi. Zagotavlja se javni dostop do morja in obale. Kopališka infrastruktura se načrtuje tako, da se dodatno ne utrjuje morskega obrežja in dna.«

Urejanje obale (tudi) na že degradiranih območjih obale predstavlja neposreden, posreden, daljinski in trajen vpliv na morje. Ureditve obale v smislu gradnje infrastrukture za pomorski promet in turizem imajo lahko bistven vpliv na morje, saj lahko povzročijo fizične poškodbe infralitorala in imajo tudi posredni vpliv na morje ter naravo zaradi povečanega podvodnega hrupa, onesnaženja in povečanja možnosti sidranja na ohranjenih delih obale. Vsa obala na območju MO Koper je urbanizirana, nenaravna. Pomembne bentoške združbe se lahko razvijajo na zelo omejenem območju. Zaradi onesnaženja, ki se v morsko steka z Badaševico in Rižano, podvodnega hrupa ter dvigovanja sedimenta na račun pomorskega prometa, so se prednostni in ogroženi habitatni tipi ohranili le na omejenem območju. Kakršnekoli ureditve obale morajo biti izvedene na način, ki omogoča dolgoročno ohranitev vseh prednostnih in ogroženih habitatnih tipov infralitorala. Kljub temu, da je navedeno, da se morskega obrežja in dna ne utrjuje je ob urejanju obalnih in maritimnih turističnih ureditev možen daljinski in neposredni vpliv.

Razvoj turizma in rekreacije pa ima vpliv tudi na različne naravne vrednote. Vse ureditve in posegi na obalnem prostoru bi lahko posredno in neposredno vplivale na naravno vrednoto Žustrena – rastišče Pozejdonke. Podan je omilitveni ukrep za izvedbeni del Odloka.

74. člen obravnava usmeritve za upravljanje z vodami in vodnimi viri. Protipoplavne ureditve na vodotokih imajo pomemben vpliv na vodni ekosistem, kot tudi na habitate prej poplavljenih površin. Regulacije vodotokov imajo za vodne ekosisteme vedno negativne posledice, ki pa jih je nemogoče v celoti napovedati, saj se lahko pojavijo tudi več 10 let po posegu. Po regulaciji v novem ekosistemu takoj nastopi pomanjkanje ustrezne hrane predvsem za bentivore vrste rib, količina rečnega bentosa upade, raznovrstnost se zmanjša ali pa se spremeni sestava združb. Nekatere vrste so prizadete neposredno zaradi spremembe habitata, druge pa zaradi onemogočene migracije. Z odstranjevanjem vegetacije ob vodotokih ribe izgubijo pomembna skrivališča, prav

tako vegetacija preprečuje pregrevanje vode. Pri ribjih populacijah ima izredno pomembno vlogo prav temperatura vode. Obenem pa ukrepi pomenijo zmanjšanje razlivnih površin in s tem izgubo habitatov mnogih ogroženih in zavarovanih kopenskih vrst vezanih na vodo. Na podlagi navedenega je pomembno, da se vodotoke ureja sonaravno:

- 74. člen (2): »... Urejanje vodotokov naj bo vsestransko pretehtano in naj upošteva naravno dinamiko porečij ter naj se izvaja s sonaravnimi ukrepi.«
- 74. člen (4): »Pri načrtovanju prostorskih ureditev in dejavnosti na območju vodnih in obalnih zemljišč se upošteva naslednja izhodišča in usmeritve: Ohranjati je treba retenzijske sposobnosti območij oziroma zagotavljati njihovo ponovno vzpostavitev, če je to mogoče; kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režim in stanje voda; na reguliranih vodotokih je treba omogočiti izboljšanje hidromorfološkega stanja in preveriti možnosti sanacije reguliranih strug ter ponovne vzpostavitve retenzijskih površin za zadrževanje visokih voda; pri zaježitvah in odvzemu vode se zagotavlja pogoje za ohranitev hidrološko-geomorfoloških lastnosti vodotokov, vodnih in obvodnih biotopov ter ekološko povezanost biotopa pred in za zaježitvijo«

74. člen (5): »Pri urejanju vodotokov se sonaravno oblikujejo in urejajo struge, obrežja in drugi vodni objekti. Ob vodotokih se ohranja obstoječa avtohtona vegetacija in preprečuje razširjanje invazivnih rastlinskih vrst, pri čemer pa je treba ohranjati ustrezno odvodno zmogljivost in pretočnost strug. V obvodnih krajinah in mokriščih se varujejo naravna morfologija reliefa, vegetacija ter površinski vodni pojavi v celoti.«

6.1.1. USMERITVE

Z upoštevanjem podanih usmeritev se lahko omilijo obstoječi oz. potencialni negativni vplivi na Z upoštevanjem podanih usmeritev se lahko omilijo obstoječi oz. potencialni negativni vplivi na naravo:

30. člen obravnava elektroenergetsko omrežje. Predlagamo, da se pri obnovi oz. gradnji elektrovodov uporabi zadnja priporočila in ugotovitve glede postavitve pticam prijaznih zračnih vodov, ter dokument: DOPPS: Pticom prijazni zračni vodi, v Ljubljani, 1999.

V 37. členu Odloka je navedeno: »Zastarelo in neustrezno omrežje javne razsvetljave se posodablja z namenom zmanjšanja rabe energije in svetlobnih obremenitev okolja skladno s predpisi. Pri tem se preveri možnost uporabe novih tehnologij. Obstoječe omrežje se dograjuje skladno z razvojnimi projekti občine.« Neustrezna **javna razsvetljava** (svetilnost preko vodoravnice, neustretna temperatura svetil) med drugim negativno vpliva na biosfero, moti selitve ptic, ogroža kolonije netopirjev ter ogroža številne vrste žuželk, od katerih spada mnogo vrst k pomembnim opraševalcem. Predlagamo, da se ob posodobitvi javne razsvetljave uporablja svetilke, ki sevajo toplo svetlobo – do 2400 K, nikakor več kot 2700 K. Poleg tega predlagamo, da se na varovanih območjih poti, parkirišč, igrišč, parkov in podobnega, ne osvetljuje. Na območjih, kjer je bilo v preteklosti prepoznano pretirano osvetljevanje (npr. okolica Škocjanskega zatoka, cerkve) pa naj se osvetljevanje omeji (ali odpravi).

73. člen Odloka naslavlja **urejanje rekreacijskih površin in poti v naravnem okolju** in ima lahko na ohranjene dele narave negativen vpliv zaradi postavljanja infrastrukture in urbane opreme. Predlagamo, da ima pred umeščanjem novih poti prednost obnovitev in označitev obstoječih poti,

ki so neproblematične z vidika varstva narave. Vsa morebitna urbana oprema, ki se bo postavljala na poteh naj se ustrezno vzdržuje. Ker je območje vzletišča za jadralne padalce nad Socerbom občutljivo območje z vidika narave, predlagamo, da se morebitne dodatne ureditve in infrastrukturo usmerja v Socerb.

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO KRAS (SI3000276)

Pri EUP **SOC-9** gre za spremembo iz K v ZD (druge urejene zelene površine). Ocenjujemo, da pomembnega vpliva na potencialno prisotne kvalifikacijske vrste in habitatne tipe (veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, Skalna travišča na bazičnih tleh (*Alyso -Sedion albi*), Jame, ki niso odprte za javnost), ta sprememba rabe ne bo imela. Gre za manjše območje ob obstoječem kalu v Socerbu. V naselju sta dva kala na območju katerih je bilo evidentiranih več zavarovanih vrst (podatki so v Prilogi 2). Potencialni vpliv na kvalifikacijske vrste in varnostne cilje Natura območja bi imelo osvetljevanje območja. Podan je omilitven ukrep, da se območja EUP SOC-9 ne osvetljuje.

V primeru **PEČ-10** in **PEČ-2** gre za umestitev nove obvozne ceste naselja Podpeč, ki prečka več notranjih con kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov in sicer: ozki vrtenec, travniški postavnež, hromi volnoritec, črtasti medvedek, primorski koščak, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrzlikar, jadranska smrdljiva kukavica, Skalna travišča na bazičnih tleh, Jame, ki niso odprte za javnost, Vzhodna submediteranska suha travišča (*Scorzonera villosae*). Nova cesta pomeni novo oviro v habitatu in neposredno izgubo potencialnega habitata. Za zmanjšanje potencialnega negativnega vpliva, je potrebna celostna krajinska ureditev, ki naj upošteva dejstvo, da je območje habitat netopirjev, metuljev, ptic in dvoživk. Ker načrtovana cesta prečka HT Jame, ki niso odprte za javnost, med gradnjo obstaja možnost odkritja jam. Podan je omilitven ukrep.

Pri **OSP-20** gre za spremembo iz gozdnih površin (G) v ostale prometne površine (PO) za potrebe vzpostavitve parkirišča. Na območju imajo notranje cone naslednje vrste in habitatni tipi: črtasti medvedek, rogač, bukov kozliček, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrzlikar, jadranska smrdljiva kukavica, Jame, ki niso odprte za javnost. Poleg že navedenega ukrepa v Odloku, da se vegetacija ohranja ter da hrupne dejavnosti niso dovoljene, območja tudi ni dovoljeno osvetljevati. Podan je omilitven ukrep.

Pri **ZAN-2** gre, tako kot pri OSP-1, za opredelitev kmetijskih površin. Gre za večje območje na površinah, kjer gre v dejanskem stanju za zaraščajoče pašnike. Ocenjujemo, da ponovna vzpostavitev ekstenzivnih pašnikov na teh območjih ne bo negativno vplivala na kvalifikacijske vrste in varstvene cilje Natura območja. Sodeč po Odloku se pašnike, travnike in travišča prednostno ohranja prav zaradi biotske raznovrstnosti in ekološkega potenciala (69. člen, točka 6). Med Drugimi pogoji je med drugim navedeno: *Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo in naravi prijazne oblike pridelave ter mozaični preplet kultur. Spodbuja se ohranjanje in obnova pašnikov, travišč in ekstenzivnih sadovnjakov. Preprečuje se zaraščanje kmetijskih zemljišč*. Na podlagi navedenega ocenjujemo da vzpostavljanje pašništva na zaraščajočih pašnik, ob upoštevanju navedb iz Odloka, ne bo imelo negativen vpliv na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe Natura 2000

območja. Omilitveni ukrepi niso potrebni.

Z OPN MO Koper sta načrtovani dve širitvi kamnolomov na Natura 2000 območjih. Pri **GAB-11** gre za širitev obstoječega kamnoloma Gabrovica pri Črnem Kalu pri **KAS-9** pa za širitev obstoječega kamnoloma v Črnotičah. V preteklosti je bila predvidena bistveno večja širitev kamnoloma GAB-11. Glede na to, da sta kamnoloma že v prostoru in da predvideni širitvi nista obsežni, pomembnega negativnega vpliva na pričakujemo. V OPPN-jih bo potrebno preučiti tehnične rešitve izkoriščanja in jih po potrebi prilagoditi. Načrt sanacije, ki je del rudarskega načrta, mora vsebovati tehnične rešitve, ki bodo po končani sanaciji omogočile razvoj življenjskega prostora kvalifikacijskih vrst Natura območja ter prispevale k povečanju biotske pestrosti na območju. Ob širitvi kamnoloma obstaja možnost odkritja geoloških pojavov (mineralni, fosili) in podzemnih geomorfoloških pojavov (jame, brezna). Podan je omilitven ukrep.

Stavbna neizvedena zemljišča:

Na vplivnem območju POO Kras se nahaja več stavbnih neizvedenih zemljišč in sicer: **POD-4, ZAN-1, HRA-16, GRČ-3, KUB-13 in RAK-8**. Večina teh območjih se nahaja v sklopu naselij. Na teh neizvedenih zemljiščih je, za zmanjšanje vplivov na Natura območje, smiselno ohranjanje obstoječih dreves in na nepozidanih zemljiščih tudi travniške površine in grmišča. Podan je omilitven ukrep. Dve območji se nahajata na gozdnih površinah. To sta POD-4 in RAK-8. Na teh območjih je potrebno po krčitvi gozda omogočiti vzpostavitev novega gozdnega roba tako, da se 3 m pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju. Podan je omilitven ukrep.

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POO območja Kras.

Tabela 18: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Kras (SI3000276).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	C	B	B	-II-	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C

	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	C	B	B	-II-	C
	8310	C	B	B	-II-	C
	62A0	C	B	B	-II-	C
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	C	B	B	-II-	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B

	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	C	B	B	-II-	C
	8310	C	B	B	-II-	C
	62A0	C	B	B	-II-	C
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	rogač	B	B	B	-II-	B
	bukov kozliček	B	B	B	-II-	B
	primorski koščak	B	B	B	-II-	B
	veliki pupek	B	B	B	-II-	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	mali podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	veliki podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	južni podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	dolgokrili netopir	B	B	B	-II-	B
	vejicati netopir	B	B	B	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	hromi volnoritec	B	B	B	-II-	B
	črtasti medvedek	B	B	B	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	B	B	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B

	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	B	B	B	-II-	B
	8310	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	A	A	A	Glej prilogo PUN	A
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	A	A	A	-II-	A
	veliki pupek	B	B	B	-II-	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	A	A	A	-II-	A
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B

	6110	A	A	A	-II-	A
	8310	A	A	A	-II-	A
	62A0	A	A	A	-II-	A
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	rogač	A	A	A	-II-	A
	bukov kozliček	A	A	A	-II-	A
	primorski koščak	B	B	B	-II-	B
	veliki pupek	A	A	A	-II-	A
	hribski urh	A	A	A	-II-	A
	mali podkovnjak	A	A	A	-II-	A
	veliki podkovnjak	A	A	A	-II-	A
	južni podkovnjak	A	A	A	-II-	A
	dolgokrili netopir	A	A	A	-II-	A
	vejicati netopir	A	A	A	-II-	A
	jadranska smrdljiva kukavica	A	A	A	-II-	A
	travniški postavnež	A	A	A	-II-	A
	hromi volnoritec	A	A	A	-II-	A
	črtasti medvedek	A	A	A	-II-	A
	kraški zmrzlikar	A	A	A	-II-	A
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	A	A	A	-II-	A
	8310	A	A	A	-II-	A
	62A0	A	A	A	-II-	A
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B

	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	rogač	B	B	B	-II-	B
	bukov kozliček	B	B	B	-II-	B
	primorski koščak	B	B	B	-II-	B
	veliki pupek	B	B	B	-II-	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	mali podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	veliki podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	južni podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	dolgokrili netopir	B	B	B	-II-	B
	vejicati netopir	B	B	B	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	hromi volnoritec	B	B	B	-II-	B
	črtasti medvedek	B	B	B	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	B	B	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	B	B	B	-II-	B
	8310	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	rogač	B	B	B	-II-	B

	bukov kozliček	B	B	B	-II-	B
	primorski koščak	B	B	B	-II-	B
	veliki pupek	B	B	B	-II-	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	mali podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	veliki podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	južni podkovnjak	B	B	B	-II-	B
	dolgokrili netopir	B	B	B	-II-	B
	vejicati netopir	B	B	B	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	hromi volnoritec	B	B	B	-II-	B
	črtasti medvedek	B	B	B	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	B	B	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinjeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	B	B	B	-II-	B
	8310	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	C	B	B	-II-	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C

	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
	6110	C	B	B	-II-	C
	8310	C	B	B	-II-	C
	62A0	C	B	B	-II-	C
	8160*	B	A	A	-II-	B
	8210	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
	91K0	B	A	A	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	C	B	B	-II-	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C

	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	rogač	C	B	B	-II-	C
	bukov kozliček	C	B	B	-II-	C
	primorski koščak	C	B	B	-II-	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	mali podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	veliki podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	južni podkovnjak	C	B	B	-II-	C
	dolgokrili netopir	C	B	B	-II-	C
	vejicati netopir	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritec	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	kraški zmrzlikar	C	B	B	-II-	C
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	človeška ribica	B	A	A	-II-	B
	ostrouhi netopir	B	A	A	-II-	B
	dolgonogi netopir	B	A	A	-II-	B
	navadni netopir	B	A	A	-II-	B
	Tommasinijeva popkoresa	B	A	A	-II-	B
	drobnovratnik	B	A	A	-II-	B
	raznolistna mačina	B	A	A	-II-	B

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA

VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POV KRAS (SI5000023)

Na območju POV Kras so načrtovane tri širitve za vzpostavitev oz. širitev turističnih kmetij. To so **EUP BEZ-8**, **OSP-26** in **OSP-27**. Širitve se nahajajo na notranjih conah naslednjih kvalifikacijskih vrst: beloglavi jastreb, hribski škrjanec, planinski orel, poljski škrjanec, rjava cipa, rjavi srakoper, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, veliki strnad in vrtni strnad. Širitve niso obsežne in ne bodo pomembno vplivale na varstvene cilje Natura območja ter stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Za zmanjšanje vpliva na kvalifikacijske vrste pa je potrebno na območju urejanja, na nepozidanih površinah, ohranjati obstoječa stara drevesa ter travnate površine. Podan je omilitven ukrep.

V naselju Predloka je načrtovana sprememba namenske rabe iz kmetijskih zemljišč (K1) v površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS) za vzpostavitev športnega igrišča (**EUP PRE-1**). Širitev se nahaja na notranjih conah kvalifikacijskih vrst beloglavi jastreb, hribski škrjanec, planinski orel, rjavi srakoper, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik in veliki strnad. Pomembnega vpliva zaradi te širitve ne pričakujemo. Za zmanjšanje potencialnega negativnega vpliva pa naj bo morebitno osvetljevanje omejeno do 20. ure.

Pri **EUP SOC-9** gre za spremembo iz K v ZD (druge urejene zelene površine). Ocenjujemo, da pomembnega vpliva na potencialno prisotne kvalifikacijske vrste (hribski škrjanec, rjavi srakoper, smrdokavra), ta sprememba rabe ne bo imela. Gre za manjše območje ob obstoječem kalu v Socerbu. V naselju sta dva kala na območju katerih je bilo evidentiranih več zavarovanih vrst (podatki so v Prilogi 2). Potencialni vpliv na kvalifikacijske vrste in varnostne cilje Natura območja bi imelo osvetljevanje območja. Podan je omilitven ukrep, da se območja EUP SOC-9 ne osvetljuje.

V primeru **PEČ-10** in **PEČ-2** gre za umestitev nove obvozne ceste naselja Podpeč, ki prečka več notranjih con kvalifikacijskih vrst in sicer: vrtni strnad, hribski škrjanec, veliki strnad, rjavi srakoper, sršenar, veliki skovik, planinski orel, beloglavi jastreb, sokol selec, velika uharica, poljski škrjanec, rjava cipa, kačar, podhujka, smrdokavra. Nova cesta pomeni novo oviro v habitatu in neposredno izgubo potencialnega habitata. Za zmanjšanje potencialnega negativnega vpliva, je potrebna celostna krajinska ureditev, ki naj upošteva dejstvo, da je območje habitat ptic ter drugih vrst. Podan je omilitven ukrep.

Pri **OSP-20** gre za spremembo iz gozdnih površin (G) v ostale prometne površine (PO) za potrebe vzpostavitve parkirišča. Na območju imajo notranje cone naslednje vrste in habitatni tipi: vrtni strnad, hribski škrjanec, rjavi srakoper, veliki strnad, sršenar, veliki skovik, puščavec, kačar, planinski orel, velika uharica, podhujka, beloglavi jastreb, sokol selec in smrdokavra. Poleg že navedenega ukrepa v Odloku, da se vegetacija ohranja ter da hrupne dejavnosti niso dovoljene, območja tudi ni dovoljeno osvetljevati. Podan je omilitven ukrep.

V primeru **EUP KRE-39/558** gre za širitev obstoječega območja razpršene poselitve. Območje obkrožajo gozdne in kmetijske površine. Kvalifikacijske vrste, ki imajo na območju opredeljeno notranjo cono (to so beloglavi jastreb, planinski orel, puščavec, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, vrtni strnad) bodo s širitvijo izgubile del potencialnega habitata. Za zmanjšanje potencialnega vpliva je smiselno ohranjanje posameznih dreves in travnatih površin na nepozidanih površinah. Podan je omilitven ukrep.

Slika 7: Prikaz EUP OSP-1

V primeru **OSP-1** gre za spremembo namenske rabe iz gozd (G) v druge kmetijske površine (K2). Območje je v celoti obkroženo z gozdom (slika spodaj). Območje je notranja cona za naslednje kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: sokol selec, vrtni strnad, sršenar, planinski orel, velika uharica in beloglavi jastreb. S krčitvijo gozda bodo kvalifikacijske vrste izgubile del potencialnega habitata. Za omejitev negativnega vpliva na gozd, ki območje obkroža je pomembno, da se na območju vzpostavi vitalen gozdni rob. Podan je omilitven ukrep.

Pri **ZAN-2** gre, tako kot pri OSP-1, za opredelitev kmetijskih površin. Gre za večje območje na površinah, kjer gre v dejanskem stanju za zaraščajoče pašnike. Ocenjujemo, da ponovna vzpostavitev ekstenzivnih pašnikov na teh območjih ne bo negativno vplivala na kvalifikacijske vrste in varstvene cilje Natura območja, saj je cilj ponovne vzpostavitve pašnikom, sodeč po Odloku, ravno v ohranjanju biotske raznovrstnosti. Omilitveni ukrepi niso potrebni.

Z OPN MO Koper sta načrtovani dve širitvi kamnolomov na Natura 2000 območjih. Pri **GAB-11** gre za širitev obstoječega kamnoloma Gabrovica pri Črnem Kalu pri **KAS-9** pa za širitev obstoječega kamnoloma v Črnotičah. V preteklosti je bila predvidena bistveno večja širitev kamnoloma GAB-11. Glede na to, da sta kamnoloma že v prostoru in da predvideni širitvi nista obsežni, negativnega vpliva na pričakujemo. V OPPN-jih bo potrebno preučiti tehnične rešitve izkoriščanja in jih po potrebi prilagoditi. Načrt sanacije, ki je del rudarskega načrta, mora vsebovati tehnične rešitve, ki bodo po končani sanaciji omogočile razvoj življenjskega prostora

kvalifikacijskih vrst Natura območja ter prispevale k povečanju biotske pestrosti na območju. Ker pričakujemo, da v okolici kamnolomov gnezdi velika uharica ima širitev kamnoloma lahko nanjo pomemben vpliv. Za zmanjšanje vpliva je potrebno prilagoditi obratovanje kamnoloma. Podan je omilitven ukrep.

Stavbna neizvedena zemljišča:

Na vplivnem območju POV Kras se nahaja več stavbnih neizvedenih zemljišč in sicer: **POD-4, ZAN-1, HRA-16, GRČ-3, KUB-13, RAK-8, GRČ-12, HRA-13 in SOČ-1**. Večina teh območjih se nahaja v sklopu naselij. Na teh neizvedenih zemljiščih je, za zmanjšanje vplivov na Natura območje, smiselno ohranjanje obstoječih dreves in na nepozidanih zemljiščih tudi travniške površine in grmišča. Podan je omilitven ukrep. Dve območji se nahajata na gozdnih površinah. To so POD-4, SOČ-1 in RAK-8. Na teh območjih je potrebno po krčitvi gozda omogočiti vzpostavitev novega gozdnega roba tako, da se 3 m pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju. Podan je omilitven ukrep.

Eno stavbno neizvedeno zemljišče se nahaja na robu naselja Gračišče EUP GRČ-12. Predvidena namenska je raba je gospodarske cone (IG). Pomembnega negativnega vpliva na varstvene cilje POO Kras ni pričakovati. Za zmanjšanje vpliva pa naj se cona krajinsko uredi (npr. zasaditev žive meje z avtohtono vegetacijo), saj se območje nahaja na odprtih travniških površinah. Podan je omilitven ukrep.

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POV območja Kras.

Tabela 19: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Kras (SI5000025).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C
	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C

	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C
	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C
	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	B	A	A	Glej prilogo PUN	B
	hribski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	kačar	B	A	A	-II-	B
	kotorna	B	A	A	-II-	B
	planinski orel	B	A	A	-II-	B
	podhujka	B	A	A	-II-	B
	poljski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	puščavec	B	A	A	-II-	B
	rjava cipa	B	A	A	-II-	B
	rjavi srakoper	B	A	A	-II-	B
	smrdokavra	B	A	A	-II-	B
	sokol selec	B	A	A	-II-	B
	sršenar	B	A	A	-II-	B

	velika uharica	B	A	A	-II-	B
	veliki skovik	B	A	A	-II-	B
	veliki strnad	B	A	A	-II-	B
	vrtni strnad	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C
	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C
	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	B	A	A	Glej prilogo PUN	B
	hribski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	kačar	B	A	A	-II-	B
	kotorna	B	A	A	-II-	B
	planinski orel	B	A	A	-II-	B
	podhujka	B	A	A	-II-	B
	poljski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	puščavec	B	A	A	-II-	B
	rjava cipa	B	A	A	-II-	B
	rjavi srakoper	B	A	A	-II-	B
	smrdokavra	B	A	A	-II-	B
	sokol selec	B	A	A	-II-	B
	sršenar	B	A	A	-II-	B
	velika uharica	B	A	A	-II-	B
	veliki skovik	B	A	A	-II-	B

	veliki strnad	B	A	A	-II-	B
	vrtni strnad	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	B	A	A	Glej prilogo PUN	B
	hribski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	kačar	B	A	A	-II-	B
	kotorna	B	A	A	-II-	B
	planinski orel	B	A	A	-II-	B
	podhujka	B	A	A	-II-	B
	poljski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	puščavec	B	A	A	-II-	B
	rjava cipa	B	A	A	-II-	B
	rjavi srakoper	B	A	A	-II-	B
	smrdokavra	B	A	A	-II-	B
	sokol selec	B	A	A	-II-	B
	sršenar	B	A	A	-II-	B
	velika uharica	B	A	A	-II-	B
	veliki skovik	B	A	A	-II-	B
	veliki strnad	B	A	A	-II-	B
	vrtni strnad	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	B	A	A	Glej prilogo PUN	B
	hribski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	kačar	B	A	A	-II-	B
	kotorna	B	A	A	-II-	B
	planinski orel	B	A	A	-II-	B
	podhujka	B	A	A	-II-	B
	poljski škrjanec	B	A	A	-II-	B
	puščavec	B	A	A	-II-	B
	rjava cipa	B	A	A	-II-	B
	rjavi srakoper	B	A	A	-II-	B
	smrdokavra	B	A	A	-II-	B
	sokol selec	B	A	A	-II-	B
	sršenar	B	A	A	-II-	B
	velika uharica	B	A	A	-II-	B
	veliki skovik	B	A	A	-II-	B
	veliki strnad	B	A	A	-II-	B
	vrtni strnad	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena

površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa						
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C
	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C
	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C
	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C
	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beloglavi jastreb	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	kačar	C	B	B	-II-	C

	kotorna	C	B	B	-II-	C
	planinski orel	C	B	B	-II-	C
	podhujka	C	B	B	-II-	C
	poljski škrjanec	C	B	B	-II-	C
	puščavec	C	B	B	-II-	C
	rjava cipa	C	B	B	-II-	C
	rjavi srakoper	C	B	B	-II-	C
	smrdokavra	C	B	B	-II-	C
	sokol selec	C	B	B	-II-	C
	sršenar	C	B	B	-II-	C
	velika uharica	C	B	B	-II-	C
	veliki skovik	C	B	B	-II-	C
	veliki strnad	C	B	B	-II-	C
	vrtni strnad	C	B	B	-II-	C

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO SLOVENSKA ISTRA (SI3000212)

Več sprememb namenske rabe bi lahko vplivale na kvalifikacijske vrste POO Slovenska Istra ter varstvene cilje tega Natura območja. Te spremembe namenske rabe prostora so: PUČ-8, KOŠ-2, KOŠ-19, KOŠ-17, KRE-40 (več sprememb namenske rabe iz gozda v K2), KRK-15, KRK-5, GRI-3, ŽUP-1 in ŽUP-2.

V primeru vseh sprememb namenske rabe iz gozda (G) v kmetijske površine (K2) je za zmanjšanje potencialnega vpliva na kvalifikacijske vrste potrebno pas izkrčenega območja prepusti zaraščanju, saj se na tak način oblikuje vitalni gozdni rob, ki predstavlja del habitata več kvalifikacijskim vrstam POO Slovenska Istra. Take vrste so recimo hromi volnoritec, črtasti medvedek, progasti gož pa tudi veliki pupek in hribski urh. Enote urejanja prostora, za katere je podan omilitven ukrep glede gozdnega roba so: KRE-40, KOŠ-17, KRK-15, KRK-5, GRI-3, ŽUP-1 in ŽUP-2.

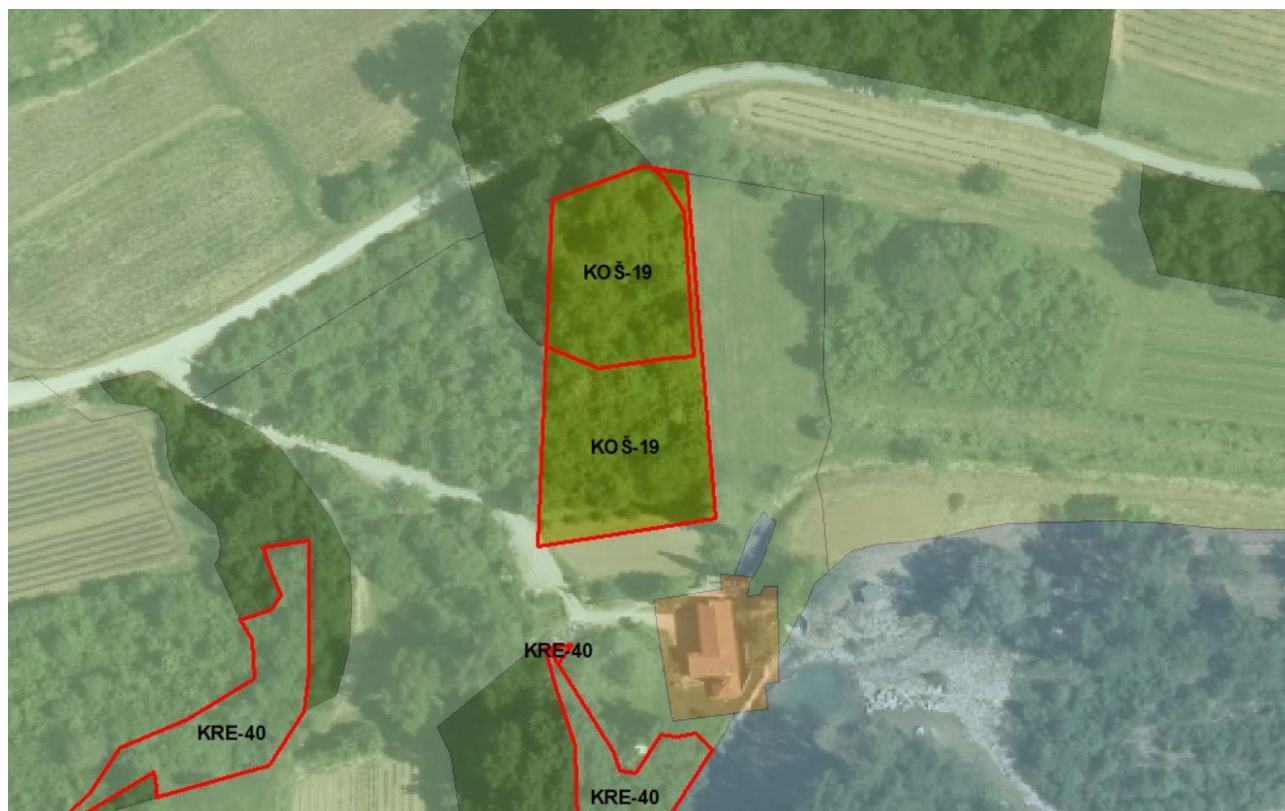
Pri **PUČ-8** gre za spremembo namenske rabe iz kmetijskega zemljišča (K2) v območja razpršene poselitve (A), za potrebe turizma. Območje spremembe NRP se nahaja tik ob obstoječem naselju in na notranjih conah naslednjih kvalifikacijskih vrst: hromi volnoritec, veliki pupek, hribski urh, laška žaba, progasti gož in jadranska smrdljiva kukavica. Naštete kvalifikacijske vrste bodo s to spremembo rabe sicer izgubile del primerne habitata, vendar pomembnega vpliva na varstvene cilje POO Slovenska Istra z obravnavano širitvijo ne pričakujemo, saj gre za površine ob naselju. Za zmanjšanje potencialnega negativnega vpliva pa je smiselno ohranjanje obstoječega drevja, ter a nepozidanih zemljiščih tudi travniških površin. Podan je omilitven ukrep.

V primeru **KOŠ-2** gre za vzpostavitev osredne točke za dolino Dragonje (slika spodaj). Tudi s to spremembo rabe bodo kvalifikacijske vrste, ki imajo na območju opredeljeno notranjo cono, izgubile del potencialnega habitata. Te vrste so: travniški postavnež, barjanski okarček, hromi volnoritec, rogač, veliki pupek, hribski urh, laška žaba, progasti gož, jadranska smrdljiva kukavica. Za zmanjšanje potencialnega negativnega vpliva na naštete vrste, mora območje ostati neosvetljeno, smiselna je tudi ohranitev vegetacije na JV robu posega. Podan je omilitven ukrep.

Slika 8: Prikaz EUP KOŠ-2

Območje **KOŠ-19** se nahaja na gozdnem robu, na notranjih conah naslednjih vrst: hromi volnoritec, črtasti medvedek, rogač, veliki pupek, hribski urh, laška žaba, močvirska sklednica, progasti gož, jadranska smrdljiva kukavica. V primeru KOŠ-19 gre za spremembo iz goznih površin (G) v površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS) za potrebe turizma (slika spodaj). Vplivi so podobni kot pri vzpostavitvi kmetijskih površin iz gozdnih površin. Tudi v tem primeru bodo vrste izgubile del potencialnega habitata. Za zmanjšanje potencialnega vpliva je potrebno 3 m rob izkrčene površini prepustiti zaraščanju. Ker pa je območje namenjeno za širitev turistične ponudbe je smiselno območje ohraniti neosvetljeno. Podan je omilitven ukrep.

Slika 9: Prikaz EUP KOŠ-19

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POO območja Slovenska Istra.

Tabela 20: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Slovenska Istra (SI3000212).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B

	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena

	rogač	B	B	A	Glej prilogo PUN	B
	veliki pupek	B	B	A	-II-	B
	hribski urh	B	B	A	-II-	B
	laška žaba	B	B	A	-II-	B
	močvirska sklednica	B	B	A	-II-	B
	progasti gož	B	B	A	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	B	A	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	A	-II-	B
	hromi volnoritež	B	B	A	-II-	B
	črtasti medvedek	B	B	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	B	B	A	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B

	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	A	A	A	Glej prilogo PUN	A
	veliki pupek	A	A	A	-II-	A
	hribski urh	A	A	A	-II-	A
	laška žaba	A	A	A	-II-	A
	močvirska sklednica	A	A	A	-II-	A
	progasti gož	A	A	A	-II-	A
	jadranska smrdljiva kukavica	A	A	A	-II-	A
	travniški postavnež	A	A	A	-II-	A
	hromi volnoritež	A	A	A	-II-	A
	črtasti medvedek	A	A	A	-II-	A
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	A	A	A	-II-	A
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	B	B	A	Glej prilogo PUN	B
	veliki pupek	B	B	A	-II-	B
	hribski urh	B	B	A	-II-	B
	laška žaba	B	B	A	-II-	B
	močvirska sklednica	B	B	A	-II-	B
	progasti gož	B	B	A	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	B	A	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	A	-II-	B

	hromi volnoritež	B	B	A	-II-	B
	črtasti medvedek	B	B	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	B	B	A	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	B	A	A	Glej prilogo PUN	B
	veliki pupek	B	A	A	-II-	B
	hribski urh	B	A	A	-II-	B
	laška žaba	B	A	A	-II-	B
	močvirska sklednica	B	A	A	-II-	B
	progasti gož	B	A	A	-II-	B
	jadranska smrdljiva kukavica	B	A	A	-II-	B
	travniški postavnež	B	A	A	-II-	B
	hromi volnoritež	B	A	A	-II-	B
	črtasti medvedek	B	A	A	-II-	B
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	B	A	A	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C

	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
	6410	B	A	A	-II-	B
	7220	B	A	A	-II-	B
	9340	B	A	A	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena

	rogač	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	veliki pupek	C	B	B	-II-	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	laška žaba	C	B	B	-II-	C
	močvirska sklednica	C	B	B	-II-	C
	progasti gož	C	B	B	-II-	C
	jadranska smrdljiva kukavica	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	C	B	B	-II-	C
		C	B	B	-II-	C
	hromi volnoritež	C	B	B	-II-	C
	črtasti medvedek	C	B	B	-II-	C
	hrastov kozliček	B	A	A	-II-	B
	barjanski okarček	B	A	A	-II-	B
	grba	B	A	A	-II-	B
	Marchesettijeva smetlika	B	A	A	-II-	B
	kraški zmrzlikar	B	A	A	-II-	B
	veliki studenčar	B	A	A	-II-	B

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO PREGARA – TRAVIŠČA (SI3000037)

Na območju POO Pregara – travišča ni načrtovanih sprememb namenske rabe, ki bi lahko vplivale na varstvene cilje POO območja. Je pa na POO območju stavbno neizvedeno zemljišče **PRG-11**, katerih pozidava, bi lahko vplivala na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe Natura območja.

V primeru PRG-11 gre za večje neizvedeno stavno zemljišče, kjer je v dejanskem stanju nekaj samostojnih hiš (slika spodaj).

Slika 10: Prikaz stavbnega neizvedenega zemljišča PRG-11

Za zmanjšanje potencialnega vpliva je na območju smiselno na nepozidanih površinah ohranjati drevesa, gričevje in travnate površine. Podan je omilitven ukrep.

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POO območja Slovenska Istra.

Tabela 21: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Slovenska Istra (SI3000037).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena

	veliki pupek	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	A	A	A	Glej prilogo PUN	A
	hribski urh	A	A	A	-II-	A
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	A	A	A	-II-	A
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	hribski urh	B	B	B	-II-	B
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	B	B	B	-II-	B
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	A	A	A	Glej prilogo PUN	A

	hribski urh	A	A	A	-II-	A
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	A	A	A	-II-	A
	5130	B	A	A	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
	62A0	C	B	B	-II-	C
	5130	B	A	A	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	veliki pupek	C	B	B	Glej prilogo PUN	C
	hribski urh	C	B	B	-II-	C
	travniški postavnež	B	B	B	-II-	B

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO ŽUSTERNA – RASTIŠČE POZEJDONKE (SI3000251)

Na POO Žusterna – rastišče pozejdonce ima lahko potencialen daljinski vpliv ureditve morske obale EUP KOP-79, KOP-86, KOP-84 in KOP-16.

Na obali z OPN MO Koper niso načrtovane spremembe namenske rabe. Na morje pa ima lahko vpliv stavno neizvedeno zemljišče, ki se nahaja v Semedelskem zalivu. Gre za širitve obale, postavitev valobrana in vzpostavitev marine. Za ureditve in širitve obale – izvedba dodatnega nasipa in skalometa je pridobljeno vodno soglasje, izdan je tudi sklep ARSO, da za ureditve na obali ni potrebno pridobiti okoljevarstvenega soglasja (sklep št. 35405-436/2015-5, z dne 8.1.2016) ter izdano gradbeno dovoljenje (št. 351-562/2016-4, z dne 7.2.2017). Območje ureditev je prikazano na spodnji sliki.

Slika 11: Prikaz parcel z veljavnim gradbenim dovoljenjem za izvedbo dodatnega nasipa in skalometa

Za vzpostavitev marine je pridobljeno vodno dovoljenje (št. 35534-2/2018-6, z dne 17.10.2018)

Vsako poseganje v obalni pas in morsko dno lahko bistveno vplivajo na stanje morskega okolja. Vplivi v takem primeru so neposredni (zmanjšanje površin naravnega morskega dna, povečanje obremenitve na mestu ureditev) ter posredni (daljinski vpliv na ohranjena ali zavarovana območja morskega okolja). Vse ureditve morajo biti izvedene na način, da ne poslabšajo stanja morja, kar pomeni da se naravno ohranjeni deli morskega dna morajo ohranjati. Pred izvedbo posegov je potrebno ureditve preveriti strokovno podlago, z namenom, da ta poda tehnične rešitve za zmanjšanje vpliva ureditev na morje. Odlok že vključuje PIP, da se prostorske ureditve preveri z vidika poseganja v morje in morsko dno. Podan je omilitven ukrep.

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POO območja Žusterna – rastišče pozejdonke.

Tabela 22: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Žusterna - rastišče pozejdonke (SI3000251).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena

fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta						
	1120	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	C	C	C	Glej prilogo PUN	C
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	C	C	C	Glej prilogo PUN	C
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	1120	C	C	C	Glej prilogo PUN	C

6.2. OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA OPN NA VARSTVENE CILJE, CELOVITOST TER POVEZANOST POO ŠKOCJANSKI ZATOK (SI3000252), POV ŠKOCJANSKI ZATOK (SI5000008) TER NARAVNI REZERVAT ŠKOCJANSKI ZATOK (ID 1415)

Na POO in POV ter NR Škocjanski zatok bi lahko imela vpliv izvedba stavbnega nezazidanega zemljišča (KOP-63) v neposredni bližini Škocjanskega zatoka ki z delom stavbnega zemljišča posega na območje z vsemi naravovarstvenimi statusi – NV, EPO, Natura 2000 ter ZO. Zaradi specifične lokacije Škocjanskega zatoka, ki ga v celoti obkrožajo intenzivno pozidane površine, je vsaka sprememba na vplivnem območju POO in POV območja, pomembna z vidika kumulativnega vpliva. Z vidika vplivov na Škocjanski zatok je bilo, v sklopu pregleda stanja okolja v občini, izpostavljeno svetlobno onesnaženje. Območje med parkiriščem objekta in NR je v lasti Telekom, v naravi pa funkcionalen del Škocjanskega zatoka. Je namreč zamočvirjeno trstičje in pomemben habitat za kmečko lastovko, ki tam prenočuje, ter gnezditveni habitat mokoža, čapljico, rakarja in srpično trstnico. Območje je že več let predmet dogovarjanja o nakupu. območje je z načrtom upravljanja vključeno v NR Škocjanski zatok. Ključno je, da se mokrišče z vso zarastjo ohranja v

obstoječi obliki in da se na območje ne posega. **Območje je bilo v fazi prvih dopolnitev okoljskega poročila izvzeto iz stavbnih zemljišč – namenska raba na območju je opredeljena kot VM, kar zagotavlja, da se bo na območju ohranjala obstoječa vegetacija in hidrološke razmere. Omilitveni ukrepi niso potrebni.**

Na POO in POV ter NR Škocjanski zatok bi lahko umela tudi nova obrtna cona na vznožju NV Srmin. Ta se nahaja v bližini vodotoka, ki se steka v razbremenilnik Rižane – Ara (slika spodaj).

Slika 12: Prikaz vodotokov na širšem območju BER-49
(vir: Atlas voda)

Ara se steka neposredno v NR. Onesnaženje tega vodotoka – bodisi med gradnjo, bodisi med obratovanjem, bi imelo na POO, POV in NR Škocjanski zatok lahko bistven vpliv. Ker v tej fazi ne poznamo rešitev za odvajanje odpadne padavinske vode, težko ocenimo potencialne vpliv na površinske vode in daljinski vpliv na POO, POV in NR Škocjanski zatok. Ker pa 28. člen Odloka določa, da se padavinske vode prvenstveno ponika. V istem členu je navedeno tudi: *odvajanje odpadnih voda v vodna telesa, ki imajo stalen ali občasen pretok ali odtok celinskih ali podzemnih voda, in v vodne zbiralnike, ki so nastali zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugih podobnih posegov in so v stiku s podzemno vodo, je prepovedano*. Na podlagi navedenega v tej fazi ocenjujemo, da območje nove obrtne cone ne bo hidrološko posredno povezano z razbremenilnikom Rižane in tako ne bo imelo daljinskega vpliva na POO, POV in NR Škocjanski zatok.

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POO Škocjanski zatok.

Tabela 23: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Škocjanski zatok (SI3000252).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C
	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C
	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C
	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C

	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C
	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C
	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	solinarka	B	B	B	-II-	B
	1140	B	B	B	-II-	B
	1150	B	B	B	-II-	B
	1310	B	B	B	-II-	B
	1410	B	B	B	-II-	B
	1420	B	B	B	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	solinarka	B	B	B	-II-	B
	1140	B	B	B	-II-	B
	1150	B	B	B	-II-	B
	1310	B	B	B	-II-	B
	1410	B	B	B	-II-	B
	1420	B	B	B	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
	1140	C	C	B	-II-	C
	1150	C	C	B	-II-	C
	1310	C	C	B	-II-	C

	1410	C	C	B	-II-	C
	1420	C	C	B	-II-	C
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	ozki vrtenec	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	solinarka	C	C	B	-II-	C

V nadaljevanju je prikazana matrika za ugotavljanje vplivov plana OPN oziroma zgoraj obravnavanih posegov na kvalifikacijske vrste POV Škocjanski zatok.

Tabela 24: Matrika za ugotavljanje vplivov plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Škocjanski zatok (SI5000008).

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čaplja	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C

	čaplja	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čaplja	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čaplja	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C

	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čapljica	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	bobnarica	B	B	B	-II-	B
	čapljica	B	B	B	-II-	B
	čopasta čaplja	B	B	B	-II-	B
	kačar	B	B	B	-II-	B
	mala bela čaplja	B	B	B	-II-	B
	mokož	B	B	B	-II-	B
	navadna čigra	B	B	B	-II-	B
	plevica	B	B	B	-II-	B
	polojnik	B	B	B	-II-	B
	rakar	B	B	B	-II-	B
	rjava čaplja	B	B	B	-II-	B
	srpična trstnica	B	B	B	-II-	B

	togotnik	B	B	B	-II-	B
	veliki škurh	B	B	B	-II-	B
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	bobnarica	B	B	B	-II-	B
	čapljica	B	B	B	-II-	B
	čopasta čaplja	B	B	B	-II-	B
	kačar	B	B	B	-II-	B
	mala bela čaplja	B	B	B	-II-	B
	mokož	B	B	B	-II-	B
	navadna čigra	B	B	B	-II-	B
	plevica	B	B	B	-II-	B
	polojnik	B	B	B	-II-	B
	rakar	B	B	B	-II-	B
	rjava čaplja	B	B	B	-II-	B
	srpična trstnica	B	B	B	-II-	B
	togotnik	B	B	B	-II-	B
	veliki škurh	B	B	B	-II-	B
- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	B	B	B	Glej prilogo PUN	B
	bobnarica	B	B	B	-II-	B
	čapljica	B	B	B	-II-	B
	čopasta čaplja	B	B	B	-II-	B
	kačar	B	B	B	-II-	B
	mala bela čaplja	B	B	B	-II-	B
	mokož	B	B	B	-II-	B
	navadna čigra	B	B	B	-II-	B
	plevica	B	B	B	-II-	B
	polojnik	B	B	B	-II-	B
	rakar	B	B	B	-II-	B
	rjava čaplja	B	B	B	-II-	B
	srpična trstnica	B	B	B	-II-	B
	togotnik	B	B	B	-II-	B
	veliki škurh	B	B	B	-II-	B
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čapljica	C	C	B	-II-	C

	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C
- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	beločeli deževnik	C	C	B	Glej prilogo PUN	C
	bobnarica	C	C	B	-II-	C
	čapljica	C	C	B	-II-	C
	čopasta čaplja	C	C	B	-II-	C
	kačar	C	C	B	-II-	C
	mala bela čaplja	C	C	B	-II-	C
	mokož	C	C	B	-II-	C
	navadna čigra	C	C	B	-II-	C
	plevica	C	C	B	-II-	C
	polojnik	C	C	B	-II-	C
	rakar	C	C	B	-II-	C
	rjava čaplja	C	C	B	-II-	C
	srpična trstnica	C	C	B	-II-	C
	togotnik	C	C	B	-II-	C
	veliki škurh	C	C	B	-II-	C

6.16. ALTERNATIVNE REŠITVE

T.i. ničelna varianta ne obstaja. Mestna občina Koper še nima sprejetega OPN in ga je dolžna sprejeti. V skladu z 268. členom ZUreP-2 prostorskih sestavin občinskega dolgoročnega plana za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorskih sestavin občinskega srednjeročnega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 1990 ni dovoljeno spreminjati, veljati pa neahajo najpozneje 31. decembra 2021.

Alternativne možnosti prostorskega razvoja občine niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana – ciljev in zasnove prostorskega razvoja. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana.

V dopolnjenem osnutku OPN se je upoštevalo relevantne usmeritve iz prvih mnenj k osnutku plana. Tako so se posamezna območja namenske rabe optimizirala (zmanjšala) ali izločila. Tako se

je načrtovani obseg stavbnih zemljišč v OPN zmanjšal. Prav tako so se v dopolnjenem osnutku, na podlagi prvih mnenj, izločila določena veljavna stavbna zemljišča. Vse izločitve so tako usklajene bodisi z zahtevani posameznih nosilcev urejanja prostora bodisi z MO Koper.

6.17. OMILITVENI UKREPI

Razlogi za izbor omilitvenih ukrepov so vedno v ohranjanju ugodnega habitata potencialno prisotnih kvalifikacijskih vrst ali habitatnih tipov ter s tem doseganje varstvenih ciljev Natura območij. Razlogi za opredelitev omilitvenih ukrepov v primeru naravnih spomenikov je ohranjanje spomeniške vrednosti območja ali ohranjanje lastnosti zavarovanega območja dreves, ki so zavarovana kot naravni spomeniki.

Časovni okvir izvedbe omilitvenih ukrepov je v fazi načrtovanja in izvedbe, ko je potrebno posamezni omilitveni ukrep upoštevati. Nosilec izvedbe omilitvenih ukrepov je občina oz. investitor.

6.17.1. Omilitveni ukrepi za POO Kras (SI3000276)

Tabela 25: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na Natura območju Kras.

EUP	Omilitven ukrep	Vrste/HT/naravovarstvena območja
SOC-9	Območja ob kalu naj se ne osvetljuje. Kal in njegovo okolico naj se ureja skladno s tradicionalnimi načeli z uporabo avtohtonih materialov, okolica kala naj se ohranja travnata. V vodo ali okolico kala naj se ne vnaša tujerodnih vrst.	veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso -Sedion albi</i>), Jame, ki niso odprte za javnost
PEČ-10 PEČ-2	V sklopu priprave projekta naj se pripravi celostna krajinska ureditev, ki naj upošteva dejansko prisotnost kvalifikacijskih vrst ptic oz. njihovih habitatov in struktur habitatov, kot tudi netopirjev, žuželk in dvoživk. Krajinska ureditev mora zagotoviti omilitve vpliva na vizualno podobo NV Kraški rob in NV Črni Kal – Hrastovlje - ostenje (npr. zasaditev z avtohtonim, lokalno prisotnim rastlinjem). Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških pojavov (minerali, fosili) in podzemnih geomorfoloških pojavov (jame, brezna). Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave	ozki vrtenec, travniški postavnež, hromi volnoritec, črtasti medvedek, primorski koščak, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrljkar, jadranska smrdljiva kukavica, Skalna travišča na bazičnih tleh, Jame, ki niso odprte za javnost, Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>)
OSP-20	Ohranja se avtohtono drevesno grmovno vegetacijo in se ne vnaša tujerodnih rastlinskih vrst. Na območje parkirišča in počivališča se ne umešča hrupnih dejavnosti, osvetljevanje ni dovoljeno, dejavnosti pa naj se omeji na čas dnevnice svetlobe.	črtasti medvedek, rogač, bukov kozliček, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrljkar, jadranska smrdljiva kukavica, Jame, ki niso odprte za javnost.

GAB-11	<p>Načrt sanacije, ki je del rudarskega načrta, mora vsebovati tehnične rešitve, ki bodo po končani sanaciji omogočale kvaliteten življenjski prostor kvalifikacijskih vrst Natura območja. Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških pojavov (minerali, fosili) in podzemnih geomorfoloških pojavov (jame, brezna). Lastnik zemljišča ali fizična oz. pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe je dolžna omogočiti raziskavo nahajališča. Najdba mineralov ali fosilov mora biti prijavljena ministrstvu in zaščitena pred uničenjem, poškodbo ali krajo. Enako velja v primeru najdbe jam. Območja kamnoloma naj se v nočnih urah ne osvetljuje. Dela v kamnolomu naj se izvajajo samo v času dneвне svetlobe.</p>	<p>črtasti medvedek, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso - Sedion albi</i>), Jame, ki niso odprte za javnost, Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)</p>
KAS-9	<p>Načrt sanacije, ki je del rudarskega načrta, mora vsebovati tehnične rešitve, ki bodo po končani sanaciji omogočale kvaliteten življenjski prostor kvalifikacijskih vrst Natura območja. Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških pojavov (minerali, fosili) in podzemnih geomorfoloških pojavov (jame, brezna). Lastnik zemljišča ali fizična oz. pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe je dolžna omogočiti raziskavo nahajališča. Najdba mineralov ali fosilov mora biti prijavljena ministrstvu in zaščitena pred uničenjem, poškodbo ali krajo. Enako velja v primeru najdbe jam. Območja kamnoloma naj se v nočnih urah ne osvetljuje. Dela v kamnolomu naj se izvajajo samo v času dneвне svetlobe.</p>	<p>travniški postavnež, hromi volnoritec, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrzlikar, jadranska smrdljiva kukavica, Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso - Sedion albi</i>), Jame, ki niso odprte za javnost Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)</p>
ZAN-1, HRA-16, GRČ-3, KUB-13,	<p>Na površinah, ki bodo ostale nepozidane naj se ne zasaja tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst, prepreči naj se intenzivno košnja celotnih parcel, ne odstranjuje se obstoječih dreves, predvsem ne starejših dreves z dupli, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja. Na območju naj se, na nepozidanih površinah, ohranjajo živice in suhozidi ter mozaik travniških, grmovnih in gozdnih habitatnih tipov. Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.</p>	<p>ozki vrtenec, travniški postavnež, hromi volnoritec, črtasti medvedek, primorski koščak, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrzlikar, jadranska smrdljiva kukavica, Skalna travišča na bazičnih tleh, Jame, ki niso odprte za javnost, Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)</p>
POD-4,	<p>Znotraj meje območja urejanja se po krčitvi</p>	<p>ozki vrtenec, travniški postavnež, hromi volnoritec, črtasti</p>

RAK-8	gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba. Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.	medvedek, primorski koščak, veliki pupek, hribski urh, mali podkovnjak, veliki podkovnjak, južni podkovnjak, dolgokrili netopir, vejicati netopir, kraški zmrzlikar, jadranska smrdljiva kukavica, Skalna travišča na bazičnih tleh, Jame, ki niso odprte za javnost, Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>)
-------	---	---

6.17.2. Omilitveni ukrepi za posebno območje varstva POV Kras (SI5000027)

Tabela 26: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana OPN na kvalifikacijske vrste ptic na Natura območju POV Kras.

EUP	Omilitven ukrep	Vrste/HT/naravovarstvena območja
SOC-9	Območja ob kalu naj se ne osvetljuje. Kal in njegovo okolico naj se ureja skladno s tradicionalnimi načeli z uporabo avtohtonih materialov, okolica kala naj se ohranja travnata. V vodo ali okolico kala naj se ne vnaša tujerodnih vrst.	hribski škrljanec, rjavi srakoper, smrdokavra
PEČ-10 PEČ-2	V sklopu priprave projekta naj se pripravi celostna krajinska ureditev, ki naj upošteva dejansko prisotnost kvalifikacijskih vrst ptic oz. njihovih habitatov in struktur habitatov.	vrtni strnad, hribski škrljanec, veliki strnad, rjavi srakoper, sršenar, veliki skovik, planinski orel, beloglavi jastreb, sokol selec, velika uharica, poljski škrljanec, rjava cipa, kačar, podhujka, smrdokavra
OSP-20	Ohranja se avtohtono drevesno grmovno vegetacijo in se ne vnaša tujerodnih rastlinskih vrst. Na območje parkirišča in počivališča se ne umešča hrupnih dejavnosti, osvetljevanje ni dovoljeno, dejavnosti pa naj se omeji na čas dneвне svetlobe.	Vrtni strnad, hribski škrljanec, rjavi srakoper, veliki strnad, sršenar, veliki skovik, puščavec, kačar, planinski orel, velika uharica, podhujka, beloglavi jastreb, sokol selec, smrdokavra
KRE-39/558 BEZ-8, OSP-26 OSP-27	Na območju naj se ne zasaja tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst, prepreči naj se intenzivno košnjo celotnih parcel, ne odstranjuje se obstoječih dreves, predvsem ne starejših dreves z dupli, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja.	beloglavi jastreb, hribski škrljanec, planinski orel, poljski škrljanec, rjava cipa, rjavi srakoper, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, veliki strnad, vrtni strnad.
OSP-1	Znotraj meje območja urejanja se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba.	Sokol selec, vrtni strnad, sršenar, planinski orel, velika uharica, beloglavi jastreb.
GAB-11 KAS-9	Načrt sanacije, ki je del rudarskega načrta, mora vsebovati tehnične rešitve, ki bodo po končani sanaciji omogočale kvaliteten življenjski prostor kvalifikacijskih vrst Natura območja. Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških pojavov (minerali, fosili) in podzemnih	Vrtni strnad, hribski škrljanec, rjavi srakoper, veliki strnad, sršenar, veliki skovik, puščavec, kačar, planinski orel, velika uharica, podhujka, beloglavi jastreb, sokol selec, smrdokavra

	geomorfoloških pojavov (jame, brezna). Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave Območja kamnoloma naj se v nočnih urah ne osvetljuje. Dela v kamnolomu naj se izvajajo samo v času dnevne svetlobe.	
PRE-1	Morebitno osvetljevanje naj se omeji do 20. ure.	beloglavi jastreb, hribski škrjanec, planinski orel, rjavi srakoper, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, veliki strnad
GRČ-12	Območje cone naj se po izvedbi krajinsko uredi (npr. zasaditev žive meje z avtohtonimi grmovnimi vrstami).	beloglavi jastreb, hribski škrjanec, planinski orel, poljski škrjanec, rjava cipa, rjavi srakoper, sokol selec, sršenar, velika uharica, veliki skovik, veliki strand, vrtni strand.
ZAN-1, HRA-16, GRČ-3, KUB-13, HRA-13	Na površinah, ki bodo ostale nepozidane naj se ne zasaja tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst, prepreči naj se intenzivno košnja celotnih parcel, ne odstranjuje se obstoječih dreves, predvsem ne starejših dreves z dupli, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja. Na območju naj se, na nepozidanih površinah, ohranjajo živice in suhozidi ter mozaik travniških, grmovnih in gozdnih habitatnih tipov. Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.	vrtni strnad, hribski škrjanec, veliki strnad, rjavi srakoper, sršenar, veliki skovik, planinski orel, beloglavi jastreb, sokol selec, velika uharica, poljski škrjanec, rjava cipa, kačar, podhujka, smrdokavra
POD-4, RAK-8, SOČ-1	Znotraj meje območja urejanja se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba. Za POD-4 in RAK-8: Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe jame, minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.	vrtni strnad, hribski škrjanec, veliki strnad, rjavi srakoper, sršenar, veliki skovik, planinski orel, beloglavi jastreb, sokol selec, velika uharica, poljski škrjanec, rjava cipa, kačar, podhujka, smrdokavra

6.17.3. Omilitveni ukrepi za POO Slovenska Istra (SI3000212)

Tabela 27: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na habitatne tipe na Natura območju Slovenska Istra.

EUP	Omilitven ukrep	Vrste/HT/naravovarstvena območja
-----	-----------------	----------------------------------

KRE-40, KOŠ-17, KRK-15, KRK-5, GRI-3, ŽUP-1, ŽUP-2,	Znotraj meje območja urejanja se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba.	hromi volnoritec črtasti medvedek, rogač, veliki pupek, hribski urh, laška žaba, močvirska sklednica progasti gož, jadranska smrdljiva kukavica
KOŠ-19	Znotraj meje območja urejanja se po krčitvi gozda vzpostavi gozdni rob tako, da se pas izkrčenega zemljišča prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba. Tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst naj se ne zasaja, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja.	veliki pupek, hribski urh, laška žaba, progasti gož
PUČ-8	Na površinah, ki bodo ostale nepozidane naj se ohranjajo obstoječa drevesa, predvsem starejša drevesa z dupli. Tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst naj se ne zasaja, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja.	veliki pupek, hribski urh, laška žaba, progasti gož
KOŠ-2	Območja ni dovoljeno osvetljevati. V največji možni meri naj se ohranja vegetacija na JV robu posega. Območje naj se nameni predvsem vsebinam, ki dopolnjujejo cilje predlaganega zavarovanega območja (predlagan KP Dragonja) oz. pripomorejo k njihovu uresničevanju (spoznavanje avtohtone submediteranske vegetacije, ohranitev krajine z mozaično razporejenostjo krajinskih struktur ipd.)	veliki pupek, hribski urh, laška žaba, progasti gož, travniški postavnež
Vse površine razpršene poselitve (A) na Natura 2000 območju Slovenska Istra	Zaradi varstva Natura 2000 območja Slovenska Istra (in NV Dragonja) ter velike občutljivosti tega območja velja prepoved vnašanja tujerodnih invazivnih vrst.	Kvalifikacijske vrste POO Slovenska Istra

6.17.5. Omilitveni ukrepi za POO Pregara – travišča (SI3000037)

Tabela 28: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste na Natura območju Pregara - travišča.

EUP	Omilitven ukrep	Vrste/HT/naravovarstvena območja
PRG-11	Na površinah, ki bodo ostale nepozidane naj se ne zasaja tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst, prepreči naj se intenzivno košnjo celotnih parcel, ne odstranjuje se obstoječih dreves, predvsem ne starejših dreves z dupli, objekte se osvetljuje v minimalnem obsegu, brez osvetljevanja ponoči. Priporoča se uvajanje starih avtohtonih sort sadnega drevja. Na območju naj se, na nepozidanih površinah,	Veliki pupek, hribski urh, vzhodna mediteranska suha travišča

	ohranjajo živice in suhozidi ter mozaik travniških, grmovnih in gozdnih habitatnih tipov.	
--	---	--

6.17.6. Omilitveni ukrepi za POO Žusterna – rastišče pozejdonke (SI3000251)

Tabela 29: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na Natura območju Žusterna – rastišče pozejdonke.

EUP	Omilitven ukrep	Vrste/HT/naravovarstvena območja
KOP-79	Ureditve morajo biti izvedene na način, da se ohranjajo prednostni in drugi ogroženi habitatni tipi (npr. HT Barcelonske konvencije). Pred izvedbo posegov je potrebno ureditve preveriti s strokovno podlago, z namenom, da ta poda prostorsko načrtovalske in tehnične rešitve za zmanjšanje vpliva ureditev na morje. Strokovne podlage morajo v prvi fazi kartirati habitatne tipe morskega dna in oceniti njihovo stanje in v drugi fazi, na podlagi izsledkov, določiti območja, kjer so posegi naravovarstveno sprejemljivi. Posegi morajo biti izvedeni na način, da se preprečuje daljinske in neposredne vplive na prednostne in druge ogrožene habitatne tipe.	Podmorski travniki s pozejdonovko
KOP-81, KOP-84, KOP-86	Ureditve morajo biti izvedene na način, da se ohranjajo prednostni in drugi ogroženi habitatni tipi (npr. HT Barcelonske konvencije) in skladno z določili Pomorskega prostorskega plana Slovenije. Posegi morajo biti izvedeni na način, da se preprečuje daljinske in neposredne vplive na prednostne in druge ogrožene habitatne tipe.	Podmorski travniki s pozejdonovko

6.18. NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE

Na območju MOK sta bili predlagani dve zavarovani območji, ki pa do danes nista bili sprejeti. To sta:

- Krajinski park Dragonja,
- Krajinski park Kraški rob.

7. PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA

- Analiza rekreacije na območju kraškega roba v okviru projekta INTERREG V-A Slovenija-Hrvaška, 225 LIKE/ »Living on the Karst Edge«, Zavita d.o.o., ZRSVN OE Piran, januar 2019
- Barcelonska konvencija (Uradni list RS, št. 102/02, MP št. 26)
- Basle T. s sod. (2019): Atlas ptic Slovenije : popis gnezdilk 2002-2017. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- Battelli, C. 2000. Priročnik za spoznavanje morske flore Tržaškega zaliva. Zavod Republike Slovenije za šolstvo
- Cafuta V. (2011): New records of four-lined snake (*Elaphe quatuorlineata*) in Natura 2000 site Slovenska Istra (SI3000212). NATURA SLOVENIAE 13(1): 51-55
- Direktiva 92/43/EGS Sveta z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja – Okvirna direktiva o morski strategiji (2008/56/ES)
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike – Vodna direktiva (2000/60/ES)
- Direktiva Sveta z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS).
- Genov T. (2011): Ekologija velike pliskavke (*Tursiops truncatus*) v severnem Jadranu. Univerzitetno diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Ljubljana.
- Genov T. (2019): Delfini. Slovenska Istra I: Neživi svet, rastlinstvo, živalstvo in naravovarstvo. Slovenska matica, strani 398-409.
- Genov T. 2011. Ekologija velike pliskavke (*Tursiops truncatus*) v severnem Jadranu. Univerzitetno diplomsko delo. Univerza v Ljubljani. Ljubljana
- Genov T. 2019. Delfini. Slovenska Istra V: Neživi svet, rastlinstvo, živalstvo in naravovarstvo. Slovenska matica, strani 398-409.
- Genov T., Jepson P.D., Barber J.L., Hace A., Gaspari S., Centrih T., Lesjak J., Kotnjek P. (2019): Linking organochlorine contaminants with demographic parameters in free-ranging common bottlenose dolphins from the northern Adriatic Sea. Science of the Total Environment 657: 200–212.
- Genov T., Jepson P.D., Barber J., Hace A., Gaspari S., Centrih T., Lesjak J., Kotnjek P. 2019. Linking organochlorine contaminants with demographic parameters in free-ranging common bottlenose dolphins from the northern Adriatic Sea. Science of the Total Environment 657: 200-212.
- Genov T., Kotnjek P., Lesjak J., Hace A., Fortuna C. M. (2008): Bottlenose dolphins (*Tursiops truncatus*) in Slovenian and adjacent waters (northern Adriatic Sea). Annales, Series Historia Naturalis 18(2):227-244.
- Genov T., Kotnjek P., Lesjak J., Hace A., Fortuna C. M. 2008. Bottlenose dolphins (*Tursiops truncatus*) in Slovenian and adjacent waters (northern Adriatic Sea). Annales, Series Historia Naturalis 18(2):227-244.
- <http://www.biportal.si/>

- Izhodišča za pripravo okoljskega poročila za pomorski prostorski načrt – osnutek, Zavita d.o.o., št. proj. 221/2020, junij 2020)
- IZVRS (2014): Trajnostno živeti z morjem: načrt upravljanja morskega okolja. Začetna presoja morskih voda v pristojnosti Republike Slovenije. Določitev dobrega stanja morskega okolja, ciljnih vrednosti in kazalnikov. Inštitut za vode Republike Slovenije. Ljubljana
- Kaligarič M. v Čušin s sod. (2004): NATURA 2000 v Sloveniji. Rastline. ZRC SAZU. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU. Ljubljana.
- Konvencija o mokriščih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic (Ramsar, 1971)
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bern, 1979)
- Konvencija o ohranjanju selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Ur. l. RS – Mednarodne pogodbe, št. 18/98 in 27/99)
- Konvencija za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja
- Lipej, L., B. Mavrič, M. Šiško in M. Orlando-Bonaca (2018b): Kartografski prikaz in opis bentoških habitatnih tipov v slovenskem morju vključno s kartografskim prikazom in opredelitvijo najverjetnejših območij vpliva na habitatne tipe. Junij 2018. Morska Biološka Postaja, Nacionalni Inštitut za Biologijo, Piran.
- Lipej, L., B. Mavrič, M. Šiško, D. Trkov in M. Orlando-Bonaca (2018a): Terensko kartiranje morskih habitatnih tipov Natura 2000 v slovenskem morju. Zaključno poročilo, oktober 2018. Morska Biološka Postaja, Nacionalni Inštitut za Biologijo, Piran.
- Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce (2014): Strokovne podlage za implementacijo okvirne direktive o morski strategiji, vezane na morske sesalce in plazilce v letu 2013. Morigenos - slovensko društvo za morske sesalce, 19 strani.
- Morigenos – slovensko društvo za morske sesalce (2019): Končno poročilo v okviru JN "Monitoring delfinov v slovenskem morju za poročevalsko obdobje 2013-2018". Morigenos - slovensko društvo za morske sesalce, 34 strani.
- Podatkovna baza ZRSVN (pridobljeno marca 2010)
- Poročilo o stanju okolja v Mestni občini Koper. Boson d.o.o., 2019
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o izvedbi presoje tveganja za naravo in o pridobitvi pooblastila (Ur. l. RS, št. 43/02)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10)
- Program upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020)
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Ur. l. RS, št. 31/20)
- Sporazum o varstvu netopirjev v Evropi (Zakon o ratifikaciji Sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (Ur. l. RS – Mednarodne pogodbe, št. 22/03)

- Sporazum o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem (ACCOBAMS) (Zakon o ratifikaciji Sporazuma o ohranjanju kitov in delfinov Črnega morja, Sredozemskega morja in atlantskega območja ob njem (Ur. l. RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/06)
- Trampuš T. s sod, 2009: Strokovni predlog za zavarovanje Krajinskega parka Dragonja. ZRSVN. Piran, 2009
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Ur. l. RS, št. 46/02)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16, 47/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- www.skocjanski-zatok.org
- Zakon o naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98 in 119/02 – ZON-A)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20)
- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Ur. l. RS, št. 61/06)
- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20)
- Zakon o varstvu podzemnih jam - ZVPJ (Ur. l. RS, št. 2/2004, 61/2006 - ZDru-1, 46/2014 - ZON-C)
- Žagar A., Vamberger M., Genov T. (2019): Plazilci. Slovenska Istra I: Neživi svet, rastlinstvo, živalstvo in naravovarstvo. Slovenska matica, strani 353-363.